

GRAMMAR

సరళమైన భాష, అధునాతన శైలి,
 విస్తృత పరిజ్ఞానము, విశేష
 బోధనా పద్ధతులను మేళవించి;
 5th to 10th స్టాండర్డ్ వారికే కాక.....
 సాధారణ బాలికులకూ, కానగార్
 భాషాభివృద్ధికి, కంఠాభివృద్ధికి
 కంఠాభివృద్ధికి, కంఠాభివృద్ధికి
 అనుకూలనామక.....
 ప్రామాణిక
 పదము.

35/10/81

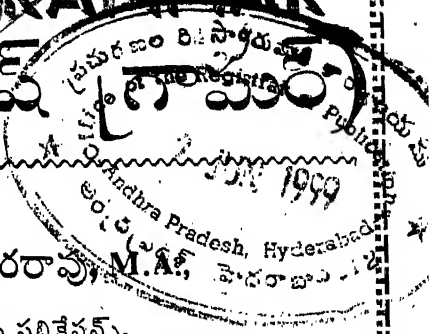
425

KOT

'Janapriya'

ENGLISH GRAMMAR

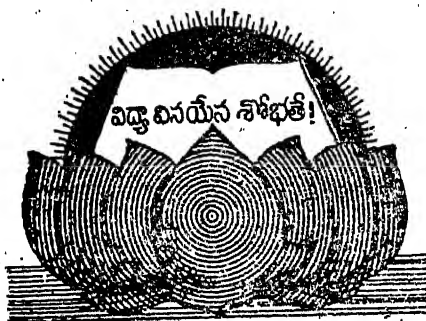
('జనప్రియ' ఇంగ్లీష్ గ్రామర్)

ముంగర కోటేశ్వరరావు,

ఎడిటర్ : జనప్రియ పబ్లికేషన్స్,

తెనాలి-522 201.

తె 08644-23037

జనప్రియ పబ్లికేషన్స్

అగ్నికుల క్షత్రియుల వారి వీధి-II,

PUBLICATIONS

తెనాలి-522 201.

'Janapriya' ENGLISH GRAMM

By : Mungara Koteswara Rao,

ముద్రణ :

ఆగస్ట్-1997.

అన్ని హక్కులు :

జనప్రియ పబ్లికేషన్స్,

తెనాలి వారిది.

రైలు :

రూ॥ 24-00.

ముఖ చిత్రము :

వి. ఎస్. ప్రకాష్,

విజయవాడ-3.

ముద్రణ :

జనప్రియ ప్రింట్స్,

తెనాలి-522 201.

ముఖచిత్ర ముద్రణ :

సౌందరమ్ ప్రింట్స్,

చెన్నై-21.

Edition :

AUGUST, 1997.

All rights reserved by :

Janapriya Publication

Tenali.

Price :

Rs. 24-00.

Cover Design :

V. S. PRAKASH,

Vijayawada-3.

Printed at :

Janapriya Printers,

Tenali-522 201.

Cover Printers :

Soundaram Printers,

Chennai-21.

ప్రతులకు :

(Phone No. : 23087)

For Cc

Janapriya Publications,

Agnikula Kshatriyula vari Street-II,

Ganganammampet, TENALI-522 201.

CONTENTS (విషయ సూచిక)

విషయము :	పేజీ	విషయము :	పేజీ
English Alphabet (ఆంగ్ల అక్షరమాల)	5	Phrases and Clauses (వాక్య భాగములు మరియు వాక్యాంగములు);	
Sounds of Letters (అక్షర ధ్వనులు)	7	Kinds of Phrases (వాక్యభాగముల రకములు)	47
Syllable (గుణితాక్షరము)	9	Kinds of Clauses (వాక్యాంగముల రకములు)	49
Parts of Speech (భాషా భాగములు)	10	Clauses and Sentences (వాక్యాంగములు మరియు వాక్యములు)	54
Articles (నిర్దేశ్యక విశేషణములు)	16	Number (వచనము); From Singular Form to Plural Form (ఏకవచన రూపము నుండి బహువచన రూపమునకు)	58
Kinds of Nouns (నామవాచకముల రకములు)	18	Gender (లింగము); From Masculine Gender to Feminine Gender (పుం లింగము నుండి స్త్రీ లింగమునకు)	64
Kinds of Verbs (క్రియల రకములు)	20	Case (విభక్తి); Kinds of Cases (విభక్తుల రకములు)	64
Kinds of Pronouns (సర్వనామముల రకములు)	23	Usage of Apostrophe (అపొస్ట్రోఫీ ప్రయోగము)	67
Kinds of Adjectives (విశేషణముల రకములు)	28	Usage of Capital Letters (పెద్ద అక్షరముల ప్రయోగము)	69
Kinds of Adverbs (క్రియా విశేషణముల రకములు)	30		
Kinds of prepositions (విభక్త్యర్థకముల రకములు)	36		
Kinds of Conjunctions (సముచ్చయముల రకములు)	40		
Kinds of Sentences (వాక్యముల రకములు)	43		
Subject and Predicate (కర మరియు ఆఖ్యాతము)	45		

విషయము :	పేజ్	విషయము :
Silent Letters (అనుచ్ఛారిత అక్షరములు) 70		Degrees of Comparison (తారతమ్య భావస్థితులు)
Active Voice and Passive Voice (కర్తృర్థక మరియు కర్మార్థకము) 73		Formation of Degrees (భావస్థితుల నిర్మాణము)
From Active Voice to Passive Voice-74		Comparison Adverbs (క్రియావిశేషణముల పోలిక)
From Passive Voice to Active Voice 75		Punctuation Marks (విరామ చిహ్నములు)
Direct Speech and Indirect Speech (ప్రత్యక్షభాషణ మరియు పరోక్ష భాషణ) 76		Usage of Punctuation Marks (విరామ చిహ్నముల ప్రయోగము) 1
From Direct Speech to Indirect Speech 77.		Same words in Different Parts of Speech (ఏవిధ భాషాభాగములలో అవే పదములు) 1
Verb. Complement (క్రియ-సహజము) 82		Formation of words (పదముల స్వరూపము);
Verb-Mood (క్రియ-రీతి) 83		Formation of Nouns (నామవాచకముల స్వరూపము) 1
Tense (క్రియాకాలము) 85		Formation of Verbs (క్రియల స్వరూపము) 12
Kinds of Tenses (క్రియా కాలముల రకములు) 86		Formation of Adjectives (విశేషణముల స్వరూపము) 12
Participle (అసమాపక క్రియ) 88		Diminutives (నూళ్ళార్థక నామవాచక పదములు) 12
Kinds of Participles (అసమాపక క్రియల రకములు) 89		Confused words (తికమక పెట్టు పదములు) 13
Gerund (తుమున్నర్థకము) 90		Stress on Syllables (గుణితాక్షరముల మీద ఒత్తిడి) 13
Usage of Tenses 91		Figures of Speech
Tense Charts (క్రియాకాల పట్టికలు) 94		
Conjugation of Verbs (క్రియారూప వివరము) 95		

J.P. ENGLISH GRAMMAR

(జనప్రియ ఇంగ్లీష్ గ్రామర్)

ENGLISH ALPHABET (ఆంగ్ల అక్షరమాల)

ఆంగ్ల భాషకు అక్షరములు (Letters) - 26. వీటినే.... "Alphabet (అక్షరమాల)" అని అంటారు. ఇవి రెండు రకములు: 1] Print Letters (అచ్చు అక్షరములు), 2] Script Letters (వ్రాత అక్షరములు)!

అచ్చు అక్షరములను - కేవలము పుస్తకములు వగైరా అచ్చువేయుటకు మాత్రమే ఉపయోగిస్తారు. ఇవి తిరిగి రెండు రకములుగా విభజింపబడి ఉన్నాయి.

(a) Capital Letters (పెద్ద అక్షరములు), (b) Small Letters (చిన్న అక్షరములు)! వీటిని - ఈ క్రింద చూడండి!!

1] (A) Print Capital Letters (అచ్చు పెద్ద అక్షరములు):-
A B C D E F G H I J K L M N O P
Q R S T U V W X Y Z

B) Print Small Letters (అచ్చు చిన్న అక్షరములు) :-
a b c d e f g h i j k l m n o p q r s
t u v w x y z

వ్రాత అక్షరములను - కేవలము వ్రాయుటకు మాత్రమే ఉపయోగిస్తారు. వియున్న రెండు రకములుగా విభజింపబడి ఉన్నాయి. (a) Capital Letters, b) Small letters. వీటిని - ఈ క్రింద చూడండి!

1] (A) Script Capital Letters (వ్రాత పెద్ద అక్షరములు):-
A B C D E F G H I J K L M N O P Q
R S T U V W X Y Z

(B) Script Small Letters (వ్రాత చిన్న అక్షరములు):-

a b c d e f g h i j k l m n o p q r s t u v

w x y z

ఏ మాటలోని అక్షరములనైనను - తెలుగులో.... ఏ అక్షరమునకు ఆ అక్షరముగా.... విడివిడిగా వ్రాస్తాము గాని.... ఆంగ్లపదములలోని అక్షరములను - కలిపి వ్రాయాలి. పదమునకు, పదమునకు మధ్యన మాత్రము - కొంచెము space (ఖాళీ) వదలాలి.

కొన్ని అక్షరముల సముదాయమును - "పదము (word)" అని అంటారు. సాధారణముగా ఏ ఆంగ్ల పదమునందైనను రెండు లేక అంతకంటే ఎక్కువ అక్షరములు ఉంటాయి. ఇతే.... ఆంగ్లభాషలో "I (నేను)", "A (ఒక)" అను రెండు 'ఏకాక్షర పదములు (Single letter words)' వుండుట విశేషము!

పాశ్చాత్య ప్రారంభపదమునందలి మొదటి అక్షరమునూ మరియు మనుష్యులు, పట్టణములు, దేశములు, నదులు మున్నగు పదములకు ముందున్న మొదటి అక్షరమునూ - 'Capital letter' గా వ్రాయాలి.

ఆంగ్లభాష నందలి - 26 అక్షరములు.... ఉచ్చారణను అనుసరించి - రెండు రకములుగా పిలువబడు చున్నవి. 1] Vowels (అచ్చులు), 2] Consonants (హల్లులు)!

Vowels : "A, E, I, O, U" అను ఈ ఐదు అక్షరములు - అచ్చులు! ఇవి తమంతట తామే ఉచ్చరింపబడగలవు.

Consonants : అచ్చులు కాని మిగతా 21 అక్షరములు - హల్లులు! ఇవి తమంతట తాముగా ఉచ్చరింపబడలేవు.

Semi-Vowels (ఉభయాక్షరములు లేదా అర్థ అచ్చులు) : "y, w" అను రెండు అక్షరములు - అచ్చులవలెను, హల్లుల వలెను ధ్వనించుటవలన.... వీటిని "ఉభయాక్షరములు" అని అంటారు.

ఉదా॥ : 1] "Water (వాటర్); Walk (వాక్); Yard (యార్డ్); You (యు)" అను పదములయందు - పైరెండు అక్షరములు మొదట వచ్చుటవలన.... 'హల్లులు' గా ధ్వనించుచున్నవి.

2] "My (మై); sky (స్కై); Paddy (పాడ్డి); Happy (హేపీ) అను పదముల యందు-'y' చివర వచ్చుటవలన.... 'అచ్చు'గా ధ్వనించుచున్నది.

3] "Few (ఫ్యూ); Bow (బో); Vow (వో); Jaw (జా)" అ పదములయందు-'w' ముందు అచ్చుతో కలిసి వచ్చుటవలన. 'అచ్చు'గా ధ్వనించుచున్నది.

Sounds of Letters (అక్షర ధ్వనులు) :

1] Vowel Sounds (అచ్చు ధ్వనులు) : ఆయా అచ్చులు - ఏ ఏ ముగా ధ్వనించునదీ.... ఈ క్రింది పట్టికలో గమనించండి!

Vowel	Sound	Example (ఉదాహరణము)
A :	ఏ	rate (రేట్), date (డేట్).
	ఆ	card (కార్డ్), part (పార్ట్).
	యా	cat (క్యాట్), hand (హ్యాండ్).
E :	అ	pearl (పర్ల్), learn (లర్న్).
	ఈ	treat (ట్రీట్), seat (సీట్).
	ఎ	red (రెడ్), bed (బెడ్).
I :	అ	first (ఫస్ట్), bird (బర్డ్).
	ఇ	pin (పిన్), stick (స్టిక్).
	ఐ	kind (కైండ్), kite (కైట్).
O :	ఆ	cot (కాట్), box (బాక్స్).
	ఉ	book (బుక్), look (లుక్).
	ఊ	stool (స్టూల్), root (రూట్).
	ఓ	stone (స్టోన్), close (క్లోజ్).
	ఔ	mouse (మౌస్), house (హౌస్).
U :	అ	cut (కట్), shut (షట్).
	ఉ	push (పుష్), put (పుట్).
	యు	duty (డ్యూటీ), tutor (ట్యూటర్).

2] Consonant sounds (హల్లు ధ్వనులు) : ఆయా హల్లులు- ఏ యే విధముగా ధ్వనించునదీ.... ఈ క్రింది పట్టికనందు గమనించండి!

హల్లు :	ధ్వని :	ఉదాహరణ :
B :	బ్	bottle (బాటిల్), baby (బేబీ).
C :	స్	notice (నోటీస్), city (సీటీ).
	క్	chemist (కెమిస్ట్), copper (కాపర్).
	చ్	cheap (చీప్), chicken (చికెన్).
	మ్	Machine (మెషీన్), chivalry (షివల్రీ).
D :	డ్	down (డౌన్), day (డే).
F :	ఫ్	finger (ఫింగర్), fate (ఫేట్).
G :	గ్	dog (డాగ్), goat (గోట్).
	జ్	merge (మెర్జ్), urge (అర్జ్).
	ల్ఫ్	laugh (లాఫ్), enough (ఇనఫ్).
H :	హ్	horse (హార్స్), hot (హాట్).
J :	జ్	jump (జంప్), jolly (జాలీ).
K :	క్	key (కీ), kick (కీక్).
L :	ల్	lock (లాక్), long (లాంగ్).
M :	మ్	monkey (మంకీ), mice (మైస్).
N :	న్	name (నేమ్), neck (నెక్).
P :	ప్	post (పోస్ట్), pen (పెన్).
	ఫ్	graph (గ్రాఫ్), phone (ఫోన్).
Q :	క్వ్	quit (క్విట్), quite (క్వైట్).
R :	ర్	roof (రూఫ్), road (రోడ్).
S :	స్	school (స్కూల్), slate (స్లేట్).
	ష్	shot (షాట్), state (స్టేట్).
T :	ట్	tea (టీ), ticket (టికెట్).
	థ్	thick (థిక్), thing (థింగ్).
	ద్	that (దత్), there (దేర్).
	ష్	mention (మెన్షన్), section (సెక్షన్).

V :	వ్	vote (వోట్), vacant (వేకెంట్).
W :	వ్	ward (వార్డ్), well (వెల్).
X :	క్స్	fix (ఫిక్స్), six (సిక్స్).
	క్ష	Example (ఎగ్జాంపుల్), Examination (ఎగ్జామినేషన్).
Y :	య్	joy (జాయ్), yard (యార్డ్).
	ఈ	forty (ఫార్టీ), copy (కాపీ).
	బి	by (బై), type (టైప్).
Z :	జ్	Zebra (జీబ్రా), Zeal (జీల్).

SYLLABLE (గుణితాక్షరము): పలుకదగిన 'ఒక అచ్చుగల- అక్షర సముదాయము'ను గానీ, 'ఒక్కసారిగా ఉచ్చరించదగిన మాట'నుగానీ, 'మాటలోని భాగము'నుగానీ- "syllable (సిలబుల్)" అని అంటారు. ఒకే అచ్చుతోగానీ లేదా అచ్చు ధ్వనినిచ్చు అచ్చుల సముదాయముతో గానీ లేదా అచ్చు ధ్వనితో వున్న హల్లులతో గానీ- 'syllables' ఏర్పడుతాయి. పదమును- ఉచ్చరించునపుడు.... ఆ పదమును- 'syllables'గా విడదీసిన ఎడల.... పలుకుటకు సులభముగా ఉంటుంది. ఇదే విధముగా.... పదములను వ్రాయునపుడు- spelling సులువుగా అర్థమౌతుంది. ఉదాహరణకు.... ఈ క్రింది పదములను- syllablesగా ఎలా విడదీసినదీ గమనించండి!

- 1] shower (sho-wer=ష-వర్), 2] power (po-wer=ప-వర్), 3] beyond (be-yond=బి-యాండ్), 4] brother (bro-ther=బ్ర-దర్), 5] either (ei-ther=ఐ-దెర్), 6] examination (exa-mi-na-tion=ఎగ్జా-మి-నే-షన్).

పై పదములలో.... 1 నుండి 5 వరకు- రెండు syllables గాను, అరవ పదము- నాలుగు syllables గాను విడదీయబడినవి. cat, rat, out, put, dog, మొ॥నవి- "ఒకే అచ్చుతో ఏర్పడి, ఒకే syllableతో కూడిన మాటల"ని గ్రహించవలెను.

PARTS OF SPEECH

(భాషా భాగములు)

ఆంగ్ల భాషనందలి పదములన్నియు- ఆయా వాక్యములందు ఉపయోగించబడిన విధమును బట్టి.... ఎనిమిది భాగములుగా విభజింపబడినాయి. వీటినే....

“Parts of Speech (భాషా భాగములు)” అని అంటారు.

1] Noun (నామవాచకము), 2] Verb (క్రియ), 3] pronoun (స్వరనామము), 4] Adjective (విశేషణము), 5] Adverb (క్రియా విశేషణము), 6] preposition (విభక్త్యర్థకము), 7] conjunction (సముచ్చయము), 8] Interjection (భావోద్ఘాత ప్రకటనార్థకము) అను ఈ ఎనిమిది- భాషాభాగమునందలి ఎనిమిది భాగములు!

1] **NOUN** (నామవాచకము) :- మనుష్యులు, జంతువులు, పట్టణములు, నదులు, దేశములు మున్నగువాటి నామము (పేరు)లను తెలుపు పదములను- “నామవాచకములు (Nouns)” అని అంటారు.

(నిర్వచనము) *Definition*:- A noun is the name of a person, place or thing etc.

ఉదా:- 1] Suman (సుమన్) = మనిషి పేరు! 2] India (ఇండియా) = దేశము పేరు! 3] Godavari (గోదావరి) = నదిపేరు! 4] Tenali (తెనాలి) పట్టణము పేరు! 5] Chair (కుర్చీ) = వస్తువు పేరు! ఉదాహరణకు ఈ క్రింది వాక్యములను గమనించండి!

- 1] Rama is a good boy (రాముడు మంచి బాలుడు).
- 2] Sita sings well (సీత చక్కగా పాడుతుంది).
- 3] The book is in the bag (పుస్తకము సంచిలో ఉన్నది).
- 4] Mangoes are sweet (మామిడి పండ్లు తీయనీ!).
- 5] Tenali is a big town (తెనాలి పెద్ద పట్టణము!).

పై వాక్యములనందలి “Rama, boy, Sita, book, bag, mangoes, Tenali, town” అను పదములు- “Nouns” అని అర్థమైనవి కదూ!

2] **VERB** (క్రియ) :- చేతలను, స్థితులను, కలిగియుండుటను తెలియజేయు పదములను- “verbs (క్రియలు)” అని అంటారు.

Def. :- A word which expresses doing, being or possessing is called a verb!

ఉదా॥ :- 1] eat (తినుట) = 'చేత(పని)'ని తెలియజేస్తున్నది. 2] is (ఉన్నది) = 'స్థితి'ని తెలియజేస్తున్నది. 3] have (కలిగియుండు) = 'కలిగి యుండుట'ను తెలియజేస్తున్నది. 4] kill (చంపుట) = 'పని'ని తెలియ జేస్తున్నది. 5] was (ఉండెను) = 'స్థితి'ని తెలియ జేస్తున్నది. ఉదాహరణకు- ఈ క్రింది వాక్యములను గమనించండి!

- 1] The ball is round (బంతి గుండ్రముగా ఉన్నది).
- 2] Who sits on the bench (బల్లమీద కూర్చున్నది ఎవరు)?
- 3] Gopi killed a bird (గోపి పక్షిని చంపాడు).
- 4] He owns a building (అతడు ఒక మేడను కలిగియుండెను).
- 5] The maid brings water (పనిమనిషి నీరు తెచ్చును).

పై వాక్యములనందలి- "is, sits, killed, owns, brings" అను పదములు- 'verbs' ఎలా ఐనదీ తెలిసినది కదూ!

3] PRONOUN (సర్వనామము) :- నామవాచకములకు బదులుగా ఉపయోగించు పదములను- "Pronouns(సర్వనామములు)" అని అంటారు. ఒకే నామవాచకమును- పదే పదే వాడనవసరము లేకుండా.... ఇవి సాయపడతాయి.

Def. :- A pronoun is a word which is used instead of a noun.

ఉదాహరణకు- ఈ క్రింది ప్రయోగము (Usage) లను చూడండి!

- 1] He (అతడు), It (అది, దానిని) :-

Ex. :- Suresh bought an apple. He gave it to Ramesh (సురేష్ ఏపిల్ ను కొన్నాడు. అతడు దానిని రమేష్ కి ఇచ్చాడు).

పై వాక్యమునందు- "He" అనునది- 'Suresh' కు బదులుగాను, "it" అనునది- 'an apple' కు బదులుగానూ ఉపయోగించబడినవి.

- 2] She (ఆమె), Her (ఆమెయొక్క):-

Ex. :- Ravali has a Maruthi Car. She presented it to her sister (రవళికి- మారుతిచార్ ఉన్నది. ఆమె దానిని- తన సోదరికి బహూకరించి నది). "She" అనునది- Ravali కి బదులుగానూ, "It" అనునది- "Maruthi

car" కు బదులుగాను; "her" అనునది- Ravi కి బదులుగానూ ఉపయోగించబడినవి.

3] They (వారు) :-

Ex. : Raju and Ranjith are friends! They are Cricketers (రాజు మరియు రంజిత్ లు స్నేహితులు! వారు- క్రికెట్ ఆటగాళ్ళు)!!

"They" అనునది- Raju and Ranjith లకు బదులుగా వాడబడినది. ఉదాహరణకు- ఈ క్రింది మరికొన్ని వాక్యములను పరిశీలించండి!

1] I am a boy (నేను బాలుడను)! 2] you are a teacher (మీరు- ఉపాధ్యాయులు)! 2] He went to Tenali (అతడు తెనాలి వెళ్ళాడు). 4] She is a dancer (ఆమె నర్తకి)! 5] They are playing tennis (వారు- బంతిలాట ఆడుతున్నారు).

పై వాక్యమునందలి- "I, you, He, She, They" అను పదములను.... నామ వాచకములకు బదులుగా ఉపయోగించబడిన "Pronouns" అని గ్రహించారు.

4] ADJECTIVE (విశేషణము) :- నామవాచకముల యొక్క- గుణమునగానీ లేదా పరిమితిని గానీ లేదా సంఖ్యను గాని తెలియజేయు పదములను "Adjectives" అని అంటారు.

Def. :- An Adjective is a word which tells the quality, quantity or number of a noun.

ఉదా॥ :- 1] Red (ఎరుపు), 2] Little (కొంచెము), 3] Five (ఐదు), 4] Beautiful (అందమైన), 5] Big (పెద్ద), 6] Soft (మెత్తని).

ఉదాహరణకు- ఈ క్రింది వాక్యములను గమనించండి!

1] Swetha is a beautiful girl (శ్వేత- అందమైన అమ్మాయి)!

2] The Earth is round (భూమి గుండ్రముగా ఉన్నది).

3] There are thirty boys in the class room (తరగతి గదిలో- ముప్పై మంది బాలురు ఉన్నారు).

4] Anand is a short boy (ఆనంద్- చొట్టిబాలుడు)!

5] Yammuna is a good dancer (యమున- మంచి నర్తకి)!

పై వాక్యముల యందలి- "beautiful, round, thirty, short, good" అను పదములను- Adjectives గా నిలా ఉపయోగించినదీ గ్రహించారు.

5] ADVERB (క్రియా విశేషణము):- “ఎప్పుడు, ఎక్కడ, ఎలా, ఎంత వఱకు” అను క్రియల పరిమితిని; విశేషణముల పరిమితిని లేదా ఇతర క్రియా విశేషణముల పరిమితిని గురించి తెలియజేయు పదములను- “Adverbs” అంటారు.

Def. :- An Adverb is a word which describes a verb, an adjective or another adverb.

Ex.:- 1] Chitra sings sweetly (చిత్ర- తీయగా పాడుతుంది). ఈ వాక్యములోని.... “sings” అను verb ను- “sweetly” అను adverb- విశేషించి తెలుపుచున్నది.

Ex.:- 2] Sasi is a very good girl (శశి- చాల మంచి బాలిక). ఈ వాక్యమునందలి... “good” అను adjective ను- “very” అను adverb విశేషించి తెలుపుచున్నది.

3] Jayaram teaches very loudly (జయరాం బిగ్గఱగా బోధిస్తాడు). ఈ వాక్యమునందలి “loudly” అను Adverb ను- “very” అను క్రియా విశేషణము విశేషించి తెలుపుచున్నది. ఉదాహరణకు- ఈ క్రింది కొన్ని వాక్యములను పరిశీలించండి!

1] Sujatha came yesterday (సుజాత- నిన్న వచ్చినది). 2] The child is crying loudly (బిడ్డ బిగ్గఱగా ఏడుస్తున్నది). 3] My mother walks very slowly (మా అమ్మ- చాల నెమ్మదిగా నడుస్తుంది). 4] Vandana writes well (వందన- చక్కగా వ్రాస్తుంది). 5] Ramya loves Raghu deeply (రమ్య....రఘును- గాఢముగా ప్రేమిస్తున్నది). ఈ వాక్యములలోని “yesterday, loudly, very, slowly, well, deeply” అను పదములు- Adverbs గా ఎలా ఉపయోగించబడినవో.... గ్రహించారు కదూ!

6] Preposition (విభక్త్యర్థకము):- దాదాపుగా తెలుగు ‘విభక్తి ప్రత్యయము’ లన్నియు- prepositions గా పనిచేస్తాయి. తెలుగులో.... ఈ ప్రత్యయములు- నామవాచకమునకు గాని, సర్వనామ పదమునకు గాని తరువాత వస్తాయి. గాని ... ఆంగ్లభాషలో ఐతే.... ముందే వస్తాయి. నామవాచకమునకు, నామ వాచకమునకు మధ్యనగల సంబంధమును లేక సర్వనామము, విశేషణమునకు మధ్యనగల సంబంధమును లేక నామవాచక, సర్వనామ పదములకూ- మరొకటికొకటి పదము

నకు మధ్యగల సంబంధమును తెలుపు పదములను.... "prepositions" (విభక్త్యర్థక పదములు) అని అంటారు (A preposition is a word which shows the relationship between a noun or pronoun and some other word).

Ex.: 1] The pen is in the pocket (కలము జేబులో వున్నది). ఈ వాక్యములోని.... "pen", "pocket" అను రెండు noun ల మధ్యనున్న సంబంధమును - "in" అను preposition తెలియజేస్తున్నది.

2] Sudha is kind to me (సుధ నాపట్ల సానుభూతితో వున్నది). ఈ వాక్యములోని "me" అను pronoun, కు, "kind" అను adjective నకు మధ్య గల వాంఛవ్యమును - "to" అను preposition సూచించు చున్నది.

3] Kaveri came from Mumbai (కావేరి ముంబాయి నుండి వచ్చెను). పై వాక్యములోని - "came" అను verb నకు, "Mumbai" అను noun కు మధ్యగల సంబంధమును - "from" అను preposition తెలియజేయుచున్నది. ఉపాహరణకు - ఈ క్రింది మరికొన్ని వాక్యములను గమనించండి!

1] The sun rises in the east (సూర్యుడు తూర్పున ఉదయించును). 2]

He spoke to his brother (అతడు తన సోదరునితో మాట్లాడెను). 3]

I met Santhi at the college gate (నేను కాలేజ్ గేట్ వద్ద శాంతిని కలిసి కొన్నాను). 4] She fell into the river (ఆమె నదిలోకి పడిపోయినది).

5] The tree is near the compound wall (చెట్టు ప్రహరీగోడకు దగ్గరగా వున్నది). ఈ వాక్యములందరి - "in, to, at, into, near" అను పదములు ఎట్లు prepositions గా మారినదీ అర్థమైనది కదూ!

7] **Conjunction (సముచ్చయము):** - రెండు లేక అంతకంటె ఎక్కువ మాటలను లేక వాక్యములను కలుపుటకు ఉపయోగించు పదములను "conjunctions" అంటారు. (A conjunction is a word which is used to join words or sentences together).

Ex.: 1] Preethi and Sruthi are sisters (ప్రితి మరియు శృతి సోదరీమణులు)! ఈ వాక్యములో - "Preethi", "Sruthi" అను మాటలను "and" అను పదము కలుపుచున్నది.

2] Give me a pen **or** pencil (కలము లేదా నీసపు పుల్లను నాకు ఇవ్వండి)! ఈ వాక్యము నిజమునకు- "Give me a pen", "Give me a pencil" అను రెండు వాక్యముల కలయిక! ఈ రెండు వాక్యములను - "or" అను పదము ఒకే వాక్యముగా కలుపుతున్నది.

3] Padma is clever **but** lazy (పద్మ తెలివైనదే గానీ ... సోమరి)! ఈ వాక్యము- "Padma is clever", "Padma is lazy" అను రెండు వాక్యముల కలయిక! "but" అను పదము- రెండు వాక్యములనూ కలుపుతున్నది. మరింత అవగాహనకు ఈ క్రింది వాక్యములను కూడ పరిశీరించండి!

1] Suseela and Janaki are good singers (సుశీల మరియు జానకి మంచి గాయనీ మణులు)! 2] Use pen **or** pencil (కలము లేక నీసపు పుల్లను ఉపయోగించుము)! 3] Shyam is poor **but** honest (శ్యామ్ పేదవాడు గానీ.... నిజాయితీపరుడు)! 4] The train started **before** I reached the railway station (నేను రైల్వే స్టేషన్ చేరుటకు ముందుగానే ... ట్రెయిన్ బయలుదేరినది. 5] **When** the teacher entered the class, the students got up (ఉపాధ్యాయుడు- తరగతి గదిలోనికి ప్రవేశించగానే.... విద్యార్థులు నిలబడ్డారు). ఈ వాక్యములందలి.... "and, or, but, before, when" అను పదములు- 'conjunctions' గా ఎట్లు ఉపయోగించబడినవో అవగాహనమైనది కదూ!

8] Interjection (భావోద్ఘాత ప్రకటనార్థకము) :- అకస్మాత్తుగా కలుగు సంతోషము, సంతాపము, భయము, ఆశ్చర్యము మున్నగు మానసిక భావములను ప్రకటించుటకు ఉపయోగపడు పదములను- "Interjections" అని అంటారు. (An Interjection is a word which expresses sudden feelings like surprise, sorrow, fear, joy, etc.,).

Ex:- 1] **Alas!** She is dead (అయ్యో! ఆమె చనిపోయినదే)!? ఈ వాక్యములో "Alas" అను పదము- సంతాపమును తెలియజేస్తున్నది.

2] **Hurrah!** Padma won the championship (శభాష్! పద్మ పోరాట బహుమతిని గెలుచుకొన్నది)!! ఈ వాక్యములో "Hurrah" అనుపదము- సంతోషమును తెలియజేస్తున్నది.

3] Ah! How beautiful is this building (అహ! ఈ మేడ ఎంత బాగున్నది)!? ఈ వాక్యములో.... "Ah" అను పదము - అశ్చర్యమును తెలియ జేస్తున్నది. ఈ క్రింది మరికొన్ని ఉదాహరణలను కూడ గమనించండి!

1] Alas! Is it your mother who met in the accident (అయ్యో! ప్రమాదములో చిక్కుకున్నది - మీ అమ్మగారేనా)?! 2] Oh! Are You the new typist (ఓహో! నీవేనా.... క్రొత్త టైపిస్ట్)?! 3] Hurrah! you have got the state rank (శభాష్! నీవు రాష్ట్రస్థాయిని తెచ్చుకొన్నావ్)!! ఈ వాక్యములలో.... "Alas, Oh, Hurrah" అను పదములు - 'Interjections' గా ఎలా ఉపయోగించబడినవో.... అర్థమైనది కదూ!

Articles (నిర్దిష్టక విశేషణములు)

"A or An" మరియు "The" అను ఈ మూడు పదములు - Adjectives ఐనను.... ఆంగ్ల భాషలో వీటి ప్రాధాన్యతను గుర్తించి, వీటికి ఒక ప్రత్యేక స్థానమును కల్పించి, "Articles=(వస్తువులు)" అను పేరు పెట్టారు. తొంతమంది ఆంగ్ల వ్యాకరణ పండితులు - ఏకముగా వీటిని.... తొమ్మిదవ భాషాభాగము (9th Parts of speech) గా పేర్కొనుటయూ జరిగినది (ఈ అభిప్రాయము - అంగీకార యోగ్యము కాదు) గానీ.... వీటి ప్రాధాన్యత అట్టిది).

Kinds of Articles :- నిర్దిష్టత, అనిర్దిష్టతలను అనుసరించి - వీటిని రెండు విధములుగా విభజించారు. 1] "A or An" అనునవి Indefinite (అనిర్దిష్టత) Article, 2] "The" అనునది - Definite (నిర్దిష్టత) Article.

ఈ Articles ను - ఏ ఏ సందర్భములలో.... ఎలా ఉపయోగించుకోవాలో తెలిసికొనే ముందు.... ఈ క్రింది అంశములను గమనించండి!

చాదాపు ఆంగ్లభాషలోని పదములన్నియు "a, e, i, o, u" అను ఐదు అచ్చులతో ఏర్పడినవే! దరిదాపుగా - ఏదో ఒక అచ్చు లేకుండా.... ఆంగ్లపదములు ఏర్పడవు. ఐతే.... చాల ఆరుదుగా.... "cry, fry, fly, sky" పంటి కొన్ని పదములు మాత్రము.... అచ్చులు లేకుండా ఏర్పడుట ఒక విశేషము! ఆంగ్ల పదములలోని అక్షరములు - 'అచ్చుధ్వని'ని లేదా 'హల్లు ధ్వని'ని కలిగి ఉంటాయి. పదముల యందలి తొలి అక్షరముల ఉచ్చారణ ధ్వనిని బట్టి.... articles వాడుక ఉంటుంది.

Usage of 'A' or 'An' ('ఎ' లేదా 'యాన్' ల ఉపయోగము): -

1] అచ్చుతోగాని లేక అచ్చుధ్వనితో గాని ప్రారంభించబడు 'Singular Number Common Noun (ఏకవచన జాతి నామవాచకము)' లకు ముందు- 'An' ను ఉపయోగించాలి.

Ex.: - An eye, An ass, An orange, an umbrella, an idol etc.

2] హల్లుతో గానీ, హల్లు ధ్వనితో గానీ ప్రారంభించబడు 'ఏకవచన జాతినామ వాచక' పదములకు ముందు- 'A' ను ఉపయోగించాలి. Ex. :- A bench, A chair, A donkey, A fox, A soldier, A union (యూనియన్) etc.

3] ఏ నామవాచక పదమైనను "H" అను హల్లుతో ప్రారంభించబడి, ఉచ్చారణలో....ఆ 'H' - పలుకనప్పుడు.... ఆ పదమునకు ముందు- 'An' ను ఉపయోగించాలి. Ex. :- An honest (అనెస్ట్) man, An hour (అవర్), An heir (ఎయిర్) etc.

4] "U" అను అచ్చుతో ప్రారంభింపబడిననూ లేదా "యూ" అని ఉచ్చరింపబడెడు నామవాచక పదములకు ముందు- "A" ని ఉపయోగించాలి. Ex. :- A uniform (యూనిఫామ్), A university (యూనివర్సిటీ), A European (యూరోపియన్) etc.

5] "One" అను పదము- అచ్చుతో ప్రారంభించబడిననూ ... ఉచ్చారణలో "వన్" అను హల్లు ధ్వని వచ్చుటవలన.... దీనికి ముందు- 'A' ని ఉపయోగించాలి. Ex. :- A one (వన్) rupee note, A one (వన్) rupee coin etc.

Usage of 'The' (ది/ద ఉపయోగము): -

1] స్పృష్టిలో.... ఏకత్వమును తెలుపు nouns కు ముందు- 'The' ని ఉపయోగించాలి. Ex.: - The Sun, The Moon, The Earth, The Sky etc.

2] సముద్రములు, పర్వతములు, నదులు, అభాతములు మున్నగువాని పేర్లకు ముందు- 'The' ని ఉపయోగించాలి. Ex.: - The Atlantic (సముద్రము), The Himalayas (పర్వతములు), The Ganges (నది), The Bay of Bengal (అభాతము) etc.

3] ప్రసిద్ధ గ్రంథముల పేర్లకు ముందు- 'The' ని ఉపయోగించాలి. Ex. :- The Bible, The Koran, The Ramayan, The Mahabharath etc.

4] 'జాతి ప్రవృత్తి'ని- ఏక మొత్తముగా నిర్దేశించి చెప్పు ఏక వచన నామవాచకము లకు ముందు.... 'The'ని ఉపయోగించాలి. Ex. :- The cow is a domestic animal.

5] "ఫలానా వ్యక్తి" లేదా "ఫలానా వస్తువు" అను అర్థము వచ్చు పదములకు ముందు- 'The' ని ఉపయోగించాలి. Ex.:- The book you presented me was too good.

6] Superlative degree (అత్యున్నతస్థితి)లో వున్న adjective కి ముందు- 'The' ని ఉపయోగించాలి. Ex.:- Mumbai is the most populated city in India.

7] "The" అనునది-అచ్చుకు ముందుగానీ, అచ్చు ధ్వనికి ముందుగానీ వచ్చిన ఎడల.... "ది" అని పలకాలి. Ex. :- The (ది) egg. The honest (డి ఆన్సెస్ట్) 8] "The" అనునది- హల్లుకు ముందుగానీ, హల్లుధ్వనికి ముందుగానీ వచ్చిన ఎడల.... "ద" అని పలకాలి. Ex.: The (ద) poor. The (ద) usage.

* Kinds of Nouns (నామవాచకముల రకములు)

Nouns ను- వాక్యములయందు వాడు పద్ధతిని బట్టి . వీటిని- ఐదు రకములుగా విభజించారు. అవి ఏవనగా.... 1] Proper Noun, 2] Common Noun, 3] Collective Noun, 4] Material Noun, 5] Abstract Noun, ఈ ఐదింటిలో.... మొదటి నాలుగు రకములను- "Concrete Nouns (స్వరూప నామవాచకములు)" అని అంటారు.

1] Proper Noun (వ్యక్తి లేక సంజ్ఞా నామవాచకము) :- ప్రత్యేకముగా ఒక వ్యక్తికి గానీ, ఒక పట్టణమునకు గానీ లేదా ఒక స్థలము, వస్తువు, దేశము, నది మున్నగు వానికి చెందు పేరులను మాత్రమే- "Proper Nouns" అని అంటారు. Ex.:- Ramani (రమణి)=ఒక వ్యక్తి పేరు! Delhi (దిల్లీ)= ఒక పట్టణము పేరు! India(ఇండియా)=ఒకదేశము పేరు! Akbar (అక్బర్)= ఒక చక్రవర్తిపేరు!

2] Common Noun (జాతి నామవాచకము) :- ఒకే జాతికి చెందిన- ప్రతివారికీ, ప్రతిదానికీ, ప్రతి వస్తువుకూ వర్తించు పేరులను- "Common Nouns" అని అంటారు. Ex.:- cat, rat, city, town, table, chair, girl, boy, man, woman etc.

3] Collective Noun (సమూహ నామవాచకము):.. మనుష్యులు, జంతువులు లేదా వస్తువుల సమూహమును తెలుపు పేరులను- "Collective Nouns" అని అంటారు. *Ex.:-* Army (సైనికుల సమూహము)! Crowd, Mob (మనుష్యుల సమూహములు)! Herd, Flock (జంతువుల సమూహము)! Pack, Bunch (వస్తువుల సమూహము)!

4] Material Noun (ద్రవ్య లేక పదార్థ నామవాచకము):.. ముద్దగా, ప్రొగుగా, సుద్దగా, కుప్పగా, ద్రవముగా, వాయువుగా విడిపోకుండా వున్న పదార్థముల పేరులను- "Material Nouns" అని అంటారు. *Ex.:* Oil, Milk, Gas, Gold, Silver, Mud, Water, Iron, Coal, Sand, Chalk Rice, Paddy, Wheat etc.

5] Abstract Noun (గుణ నామవాచకము):.. పితృక తనము, మలిన తనము, పొదుపరి తనము మున్నగు గుణముల పేరులను; శాస్త్రములు లేక కళల పేరులను; పరుగు, నడక, చూపు మున్నగు పనుల పేరులను; కుంటితనము గ్రుడ్డితనము, ముసలితనము వగైరాస్థితుల పేరులను- "Abstracts nouns" అని అంటారు. ఉదాహరణకు- ఈ క్రింది పదములను చూడండి!

- 1] goodness (మంచితనము), hardness (గట్టితనము), whiteness (తెల్లదనము), redness (ఎఱ్ఱదనము) మున్నగునవి గుణముల పేర్లు!
- 2] movement (చలనము, కదలిక); walk (నడక), sight (చూపు), theft (చోంగతనము) మున్నగునవి పనుల పేర్లు!

3] Childhood (చిన్నతనము), oldness (ముసలితనము), poverty (పేద టికము), richness (సంపన్నత్వము) మున్నగునవి స్థితుల పేర్లు!

4] music (సంగీతము), dance (నృత్యము), literature (సాహిత్యము) మున్నగునవి కళల పేర్లు!

5] Grammar (వ్యాకరణము), Geography (భూగోళము), Palmistry (హస్తరేఖాశాస్త్రము) మున్నగునవి శాస్త్రముల పేర్లు!

Note (గమనిక): సాధారణముగా ఈ Abstract Nouns- 'Adjectives', 'Verbs', 'Common Nouns' నుండి వీర్పడతాయి. ఉదాహరణకు ఈ క్రింది పట్టికను గమనించండి!.

Adjective (విశేషణము) :*Abstract Noun* (గుణనామము)

good (మంచి)

goodness (మంచితనము)

old (ముసలి)

oldness (ముసలితనము)

hard (గట్టి)

hardness (గట్టితనము)

poor (పేద)

poverty (పేదలికము)

Verb (క్రియ) :*Abstract Noun* :

see (చూడు)

sight (చూపు)

think (ఆలోచించు)

thought (అలోచన)

obey (విధేయత చూపు)

obedience (విధేయత)

grow (పెరుగుట)

growth (పెరుగుదల)

Common Noun (జాతి నామము) :*Abstract Noun* :

child (శిశువు)

childhood (శైశవదశ)

friend (మిత్రుడు)

friendship (మైత్రి)

slave (బానిస)

slavery (బానిసత్వము)

man (మనుష్యుడు)

manhood (మనుష్యత్వము)

Kinds of Verbs (క్రియల రకములు)

చేయు పనినిబట్టి, వాటి స్వభావమును అనుసరించి- 'క్రియల'ను.... ఎనిమిది రకములుగా విభజించారు. అవి ఏవనగా.... 1] Transitive verb (సకర్మక క్రియ), 2] Intransitive verb (అసకర్మక క్రియ), 3] Finite verb (సమాపక క్రియ), 4] Infinitive verb (అసమాపక క్రియ), 5] Weak verb (దుర్బల క్రియ), 6] Strong verb (ప్రబల క్రియ), 7] Principal verb (ముఖ్య క్రియ), 8] Auxiliary verb (సహాయక క్రియ)!

1] Transitive Verb:- 'కర్త (subject)' చేయు పనియొక్క- ప్రభావమును- 'కర్మ (object)' కు చెందునట్లుగా ఉపయోగించబడు క్రియలను.... "Transitive Verbs (సకర్మక క్రియలు)" అని అంటారు. అనగా.... కర్మ సాయముచే అర్థమువచ్చు క్రియలు! ఉదాహరణకు- ఈ క్రింది వాక్యములను చూడండి!

1] Radha gives tea to her guests (రాధ అమెయొక్క- అతిథులకు

తేసీరు ఇస్తుంది). ఈ వాక్యములో.... 'కర్త' (Radha) చేసిన పని- 'ఇచ్చుట' (gives)! ఈ క్రియ- "her guests (ఆమెయొక్క అతిథులు)" అను కర్తృకు చెందినది.

2] Revathi reads the Ramayana everyday (రేవతి ప్రతిరోజూ రామాయణమును చదువుతుంది). ఈ వాక్యములో.... 'కర్త' (Revathi) చేసిన పని- చదువుట (reads)! ఈ క్రియ- "The Ramayana (రామాయణము)" అను కర్తృకు చెందినది.

2] **Intransitive Verb:-** కర్మ సహాయము లేకుండానే అర్థమునిచ్చు క్రియలను- "Intransitive Verbs (అకర్మక క్రియలు)" అని అంటారు. ఉదాహరణకు- ఈ క్రింది వాక్యములను గమనించండి!

1] Ooha weeps loudly (ఊహ బిగ్గరిగా ఏడుస్తుంది). ఈ వాక్యములో.... కర్మలేదు. ఐనను.... క్రియ అర్థము నిచ్చుచున్నది.

2] Usha runs fast (ఉష వేగముగా పరుగెత్తుతుంది). ఈ వాక్యములో- కర్త లేకపోయిననూ ... క్రియ అర్థము సంపూర్ణముగానే వున్నది.

3] **Finite Verb :-** ఏ క్రియా పదము లేనిదే ...వాక్యార్థము పూర్తికాదో.... అట్టి క్రియాపదము(verb)లను "Finite Verbs (సమాపక క్రియలు)" అని అంటారు. ఈ క్రింది ఉదాహరణ వాక్యములను చూడండి!

1] They go to office (వారు ఆఫీస్ కు వెళతారు). ఈ వాక్యములో.... క్రియాపదము- 'go'! ఇది లేకున్నచో- "They to office (వారు ఆఫీస్ కు....) ఔతుంది. ఈ వాక్యము అర్థరహిత మగును.

2] The girls play chess (బాలికలు చదతంగము ఆడుతారు). ఈ వాక్యములో- "play" అను క్రియాపదము లేకున్న.... వాక్యార్థము పూర్తికాదు.

4] **Infinitive Verb :-** 'Simple present tense' రూపములకు ముందు - "to" అను 'preposition' ను కలుపుటచే ఏర్పడు క్రియా పదము (verb) లను.... "Infinitive Verbs" అని అంటారు. ఈ క్రింది ఉదాహరణలను చూడండి!

1] I like to go to cinemas (నీనిమాలకు వెళ్ళుట నాకు ఇష్టము)!

2] Her habit is to rise early (ఆమెదానే లేచుట ఆమె ఆచారము)!

8] *To walk* short distances is a good exercise (కొద్దిదూరములను నడచుట మంచి వ్యాయామము)!

5] Weak Verb :- ఏ ముఖ్య క్రియాపదమైనను - present tense నుండి, past tense రూపమును పొందునపుడు '-d', '-ed' '-t' మున్నగు suffix లతో.... ఏదో ఒక దానిని చేర్చుకొనిన అట్టి క్రియలను - "Weak Verbs (దుర్బల క్రియలు)" అని అంటారు. ఉదాహరణకు - ఈ క్రింది పట్టికను చూడండి!

<i>Present Tense</i>		<i>Past Tense</i>	<i>adding Suffix</i>
1] walk	—	walked	(-ed)
2] talk	—	talked	(-ed)
2] believe	—	believed	(-d)
4] receive	—	received	(-d)
5] send	—	sent	(-t)
6] lend	—	lent	(-t)

6] Strong Verb :- ముఖ్య క్రియలు (Principal Verbs) - present tense నుండి - past tense రూపము పొందునపుడు.... ఆ ముఖ్యక్రియల 'లోపలి అచ్చులు (inside vowels)' మాజీన ఎడల.... అట్టి క్రియలను - "strong verbs (ప్రబల క్రియలు)" అని అంటారు.

Ex. :- 1] Come (present tense), Came (past tense). ఈ క్రియలో.... "o" అను లోపలి అచ్చు 'a' గా మాజీనది. 2] know (present tense), knew (past tense) ఈ క్రియలో "o" అను లోపలి అచ్చు - 'e' గా మాజీనది.

7] Principal Verb :- సహాయక క్రియల అవసరము లేకుండా.... తనకు తానుగా - స్వయముగా అర్థమును ఇవ్వగలిగిన క్రియలను - "principal verbs (ముఖ్య క్రియలు)" అని అంటారు.

Ex. :- Cow *eats* grass (అవు గడ్డిని తింటుంది). 2] Kumble *plays* cricket (కుంట్లే క్రికెట్ ను ఆడుతాడు). 3] Our grand-father *tells* stories (మా తాతగారు - కథలను చెప్పతారు).

8] Auxiliary Verb:- ముఖ్యక్రియలు (principal verbs)- రకరక మూల tense రూపములు పొందుటకు సహాయపడు క్రియలను.... "Auxiliary Verbs (సహాయక క్రియలు)" అని అంటారు.

అవి ఏవనగా ... "1] Be, 2] Have, 3] Do, 4] Can, 5] May, 6] Will, 7] Shall, 8] Must" అను ఈ క్రియల యొక్క రూపములతో.... "Need, Dare, Ought, Used" అను నాలుగు 'Anomalous Verbs' కూడా కలిసి; మొత్తము-24 Anomalous Finites (ఉపక్రియలు లేక సహాయక క్రియలు) ఏర్పడినాయి. ఈ పట్టికను క్రింద చూడగలరు.

సహాయక క్రియ :	రూపములు	సంఖ్య
1] Be=	is, am, are, was, were	5
2] Can=	can, could	2
3] Do=	do, does, did	3
4] May=	may, might	2
5] Have=	have, has, had	3
6] Will=	will, would	2
7] Shall=	shall, should	2
8] Must=	must	1
9] Need=	need	1
10] Dare=	dare	1
11] Ought=	ought	1
12] Used=	used	1

24

Kinds of Pronouns (సర్వనామముల రకములు):- వాక్యములయందు- సర్వనామములు ప్రయోగింపబడు విధానమును బట్టి ... ఈ 'pronouns (సర్వనామములు)'- తొమ్మిదిరకములుగా విభజింపబడినాయి. అవి ఏవనగా.... 1] Personal Pronouns, 2] Possessive Pronouns,

3] Relative Pronouns, 4] Demonstrative Pronouns, 5] Interro-

gative pronouns, 6] Distributive pronouns, 7] Indefinite pronouns, 8] Reflexive pronouns, 9] Reciprocal pronouns.

1] Personal pronouns (పురుషబోధక సర్వనామములు) :-

తమను గురించి గానీ, ఎదుటి వారిని గురించిగానీ, ఎక్కడోవున్న వారిని గురించి గానీ (మనుష్యులకు ఒదులుగా) చెప్పబడుతున్న సర్వనామములను- "**Personal pronouns**" అని అంటారు. ఈ క్రింది ఉదాహరణలను చూడండి!

1] "I, we, my, me, mine, our, ours, us...." అనునవి- తమను గురించి తాము చెప్పుకొనునపుడు ఉపయోగించు పురుషబోధక సర్వనామములు.

2] "You, Your, Yours...." అనునవి- ఎదుటి వారిని గురించి చెప్పునపుడు ఉపయోగించు పురుషబోధక సర్వనామములు!

3] "he, him, his, she, her, hers, it, they, them, their, theirs, its...." అనునవి- ఎక్కడెక్కడో వున్నవారిని గురించి చెప్పునపుడు ఉపయోగించు personel pronouns!

Possessive pronouns (సంబంధార్థక సర్వనామములు) :- కొన్ని సర్వనామములు- adjectives వలెనే.... వీటి తరువాత- nouns ను స్వీకరించవు. అట్లు స్వీకరించని సర్వనామములను- "**possessive pronouns**" అని అంటారు. అవి ఏవనగా.... mine, ours, hers, yours, theirs etc. ఉదాహరణకు- ఈ క్రింది వాక్యములను చూడండి!

1] This pen is *mine* (ఈ కలము నాది)! ఈ వాక్యములో- '*mine*' తరువాత.... noun లేదు. ఈ వాక్యమును- అదే అర్థము వచ్చినప్పటికీ.... "**This pen is my pen!**" అని గానీ, "**This is mine pen!**" అని గానీ వ్రాయకూడదు.

2] This house is *theirs* (ఈ ఇల్లు వారిది)! ఈ వాక్యమును- ఇదే అర్థము వచ్చినప్పటికీ.... this house is their house" అనిగానీ, "**This is theirs house**" అని గానీ వ్రాయకూడదు.

Note (గమనిక) :- పై సర్వనామములను వ్రాయునపుడు "**ours, hers, theirs, yours ...**" అని వ్రాయాలేగానీ.... "**our's, her's, your's....**" అని apostrophe (') పెట్టి, వ్రాయకూడదు.

3] Relative Pronouns (సంబంధ సర్వనామములు):- రెండు వాక్యములను కలుపుట (relate)కు ఉపయోగించు సర్వనామములను - "Relative pronouns" అని అంటారు. అవి ఏవనగా .. who, whom, whose, which, that, what, as, but etc. ఇంకనూ ఏదీకీ సంబంధించిన.... whatever, whoever, whichever, whosoever మున్నగు వానిని కూడ "Relative pronouns" అని అంటారు. ఈ క్రింది ఉదాహరణ వాక్యములను చూడండి!

1] That is the woman *who* stole my bangles (నా గాజులను దొంగిలిచిన స్త్రీ ఆమె)! ఈ వాక్యములోని - "who" అను సర్వనామము - "That is the woman" మరియు "She stole my bangles" అను రెండు వాక్యములను కలుపుచున్నది.

2] This is the bride *whom* I wish to take (నేను స్వీకరించ అభిలషించిన వధువు ఈమె)! ఈ వాక్యములోని - "whom" అను సర్వనామము - "This is the bride" మరియు "I wish to take" అను రెండు వాక్యములను కలుపుచున్నది.

4] Demonstrative Pronouns (నిర్దేశక సర్వనామములు):- ఘలానా వస్తువులు లేదా జంతువులను గురించి ప్రత్యేకముగా తెలుపు సర్వనామములను - "Demonstrative Pronouns" అని అంటారు. అవి ఏవనగా.... This, That, These, Those, Such etc. ఉదాహరణకు- ఈ క్రింది వాక్యములను చూడండి!

1] *This* is my box and *that* is yours (ఇది నా పెట్టె మరియు అది నీది)! ఈ వాక్యములో.... "This", "That" అనునవి - "ఘలానా పెట్టె" అని తెలుపు సర్వనామములు!

Note (గమనిక) :- సమీపములో ఉన్నవాటిని తెలుపుటకు - "This (ఇది)" "These (ఇవి)" అను సర్వనామములను; దూరముగా ఉన్నవాటిని తెలుపుటకు - "That (అది)", "Those (అవి)" అను సర్వనామములను ఉపయోగిస్తారు.

2] *This* is the house where I was born (నేను జన్మించినది ఈ ఇల్లే)! ఈ వాక్యములో.... "This" అనునది - "ఘలానా ఇల్లు" అని తెలుపు సర్వనామము!

5] Interrogative Pronouns (ప్రశ్నార్థక సర్వనామములు):-

"Who (ఎవరు), whom (ఎవరిని), whose (ఎవరియొక్క), which (ఏది), what (ఏమిటి)" అను ప్రశ్నలు వేయటకు ఉపయోగించు సర్వనామములను-

"Interrogative pronouns" అని అంటారు.

Ex.:- 1] *Who is your father* (మీనాన్నగారు ఎవరు)? ఈ వాక్యములో....

"who" అను సర్వనామము- తండ్రిపేరు అడుగుటకు ఉపయోగపడినది.

2] *What is your name* (నీ పేరేమిటి)? ఈ వాక్యములో "what" అను సర్వనామము- పేరు అడుగుటకు ఉపయోగపడినది.

Note:- "Who" అనుసర్వనామము సాధారణముగా- మనుష్యులకునూ; "what" అనునది- వస్తువులకునూ; "which" అనునది- మనుష్యులకునూ, వస్తువులకునూ కూడ వర్తింతును. ఉదాహరణకు- ఈ క్రింది వాక్యములు.... ఏ అర్థములో ఉపయోగపడుతున్నదీ గమనించండి!

1] *"Who is she?"* అను వాక్యములోని- "who" అనునది *"What is her name* (ఆమె పేరేమిటి)?" అను అర్థములో ఉపయోగించబడినది.

2] *"Which is she?"* అను వాక్యములోని- "which" అనునది *"What is her point* (ఆమె విషయము ఏమిటి)?" అను అర్థములో ఉపయోగింపబడినది.

3] *"What is she?"* అను వాక్యములోని "what" అనునది *"What is her profession* (ఆమె వృత్తి ఏమిటి?)" అను అర్థములో ఉపయోగింపబడినది.

6] Distributive pronouns (విభజనార్థక సర్వనామములు) :-

వస్తువులకు గాని, మనుష్యులకుగాని.... 'పంపకము' చేయు సందర్భముగా ఉపయోగించు సర్వనామములను- "Distributive pronouns" అని అంటారు. అవి ఏవనగా.... Each, Either, Neither, Any, None మొదలగునవి.

Ex. :- 1] *Each of the girls is given a mango* (ప్రతి ఒక్క బాలికకు ఒక మామిడి పండు ఇవ్వబడినది). 2] *Either of the boys must do it* (బాలురలో ఎవరో ఒకరు దానిని తప్పక చేయాలి). 3] *Neither of the two pens is good* (రెండు కలములలో- ఏ ఒక్కటి మంచిది కాదు).

Note :- పై సర్వనామములకు తరువాత వచ్చు క్రియలు గానీ, సర్వనామములు గానీ.... ఏకవచనములో మాత్రమే వుండాలి.

7] Indefinite pronouns (అనిర్దిష్ట సర్వనామములు): - “ఫలానా వస్తువు” లేదా “ఫలానా వ్యక్తి” అని నిర్దిష్టముగా తెలియజేయని. “అందఱు, కొందఱు, అంతా, కొంత” మొదలగు అర్థములు వచ్చేలా ఉపయోగించబడు సర్వనామములను - “Indefinite pronouns” అని అంటారు.

Ex. :- 1] *All is well* (అంతా బాగున్నది). 2] *Some thing is better then nothing* (అసలు లేని దాని కన్నా.... కొంత నయము). 3] *Nobody knows that secret* (ఆ రహస్యము ఎవరికీ తెలియదు). 4] *All were awarded prizes* (అందఱూ బహుమతులను పొందారు). 5] *Many of us went to the swimming pool* (మాలో చాల వఱకు ఈత కొలనుకు వెళ్ళాము).

8] Reflexive pronouns (పునరాగమ లేదా దృఢతర సర్వనామములు) :- ఏ పనియొక్క ఫలితమునైనా.... ఆ పనిని- ఆ చేసిన వారే పొందిన సందర్భములోగానీ లేదా ఏ విషయమునైనా.... నొక్క చెప్పవలసిన సమయములోగాని లేదా ఒక విషయమును తిరిగి చెప్పవలసినపుడుగానీ ఉపయోగించు సర్వనామములను - “Reflexive pronouns” అని అంటారు. వీటినే.... “Emphatic or Emphasizing pronouns” అని కూడ అంటారు.

Ex. :- 1] *She hurt herself* (ఆమెకు ఆమే గాయపడినది). 2] *I hid myself in the room* (నా అంతట నేనే గదిలో దాగుకొన్నాను). 3] *She herself read the letter* (ఆమెకు ఆమే ఉత్తరము చదివినది). 4] *They themselves crossed the bridge* (వారంతట వారే వంతెన దాటినారు). 5] *We ourselves planned the project* (మా అంతట మేము పథకమును రూపొందించాము).

Note :- ఏకవచనమునందున్న personal pronouns కు - “self” అను పదమును చేర్చుటవలసిన (Ex.:- my-myself; she- herself; he-himself) గానీ; ఇట్లే.... బహువచనము నందున్న వాటికి - “selves” అను పదమును చేర్చుటవలసిన (Ex.:- they-themselves; our-ourselves) గానీ.... ‘Reflexive pronouns’ ఏర్పడతాయి.

3] Reciprocal pronouns (పరస్పర సంబంధ సర్వనామములు) :- ఇరువురు వంతుల లేదా అంతకు మించిన వంతుల మధ్య ఉన్న

మును గురించి తెలియజేయు సర్వనామములను - "Reciprocal pronouns" అని అంటారు.

Ex. :- 1] These two sisters loved *each other* (ఈ సోదరీ మణులిద్దరూ ఒకరినొకరు లేదా పరస్పరము ప్రేమించుకొన్నారు). 2] Students should help *one another* (విద్యార్థులు ఒకరి కొకరు సహకరించుకోవాలి).

Note :- ఇద్దరు వ్యక్తుల విషయములో ఐతే.... "each other" అను పదమునూ; అంతకంటె ఎక్కువ మంది విషయములో ఐతే.... "one another" అను పదమునూ ఉపయోగించాలి.

Kinds of Adjectives (విశేషణముల రకములు)

వాక్యములయందు.... అవి ఉపయోగించబడు పద్యతనిబట్టి.... 'Adjectives' ను- అటు రకములుగా విభజించారు. అవి ఏవనగా.... 1] Qualitative Adjectives, 2] Quantitative Adjectives, 3] Numeral Adjectives, 4] Distributive Adjectives, 5] Demonstrative Adjectives, 6] Interrogative Adjectives.

1] Qualitative Adjectives (గుణాత్మక విశేషణములు) :- వస్తువులు, వ్యక్తులు మున్నగు గుణములను తెలియజేయు విశేషణములను - "Qualitative Adjectives" లేదా "Adjectives of Quality" అని అంటారు.

Ex. :- Sudhakar is an *honest* man (సుధాకర్ నిజాయతీ పరుడు)! 2] It is a *tall* tree (అది ఒక పొడవైన చెట్టు)! 3] Sakunthala is a *bold* woman (శకుంతల దైర్యముగల స్త్రీ)! 4] We had an *old* house (మేము ఒక పాత ఇంటిని కలిగి యున్నాము).

2] Quantitative Adjectives (పరిమాణాత్మక విశేషణములు) :- వస్తువుల యొక్క పరిమాణమును గురించి తెలియజేయు విశేషణములను - "Quantitative Adjectives" లేదా "Adjectives of Quantity" అని అంటారు. సాధారణముగా ఇవి.... "How much (ఎంత)?" అను ప్రశ్నకు- జవాబు చెప్పే సందర్భములో ఉపయోగించబడతాయి.

Ex. : 1] I have *little* money (నేను కొద్ది మొత్తమును లేదా పైకమును కలిగియున్నాను). 2] Sujatha got *sufficient* marks in Mathematics.

(గణితములో సుజాత తగినన్ని మార్కులను పొందినది). 3] Mohan eats much rice (మోహన్ ఎక్కువ అన్నము తింటాడు). 4] Aruna has some money in her purse (అరుణ తన రూకల సంచిలో.... కొంత డబ్బును కలిగియున్నది).

3] Numeral Adjectives (సంఖ్యా విశేషణములు):- వస్తువులు లేదా వస్తువుల సంఖ్యను గానీ లేదా వరుసను గురించి గానీ తెలియజేయు విశేషణములను “Numeral Adjectives” లేదా “Adjectives of Number” అని అంటారు. వీటిని తిరిగి.... రెండుగా విభజించారు. అవి ఏవనగా.... a) Definite Numeral Adjectives (నిర్దిష్ట సంఖ్యా విశేషణములు), b) Indefinite Numeral Adjectives (అనిర్దిష్ట సంఖ్యా విశేషణములు). వివరములను ఈ క్రింది ఉదాహరణలను గమనించండి!

1] There are three members in that family (ఆ కుటుంబమునందు- “మగ్గురు సభ్యులు ఉన్నారు). ఈ వాక్యములోని “three” అను adjective- “ముగ్గుర”ని- ‘నిర్దిష్టము’గా తెలియజేయుటవలన.... ఇది “Definite Numeral Adjective”!

2] Kalpana is studying second year B.Com. Course (కల్పన-బి.ఎం. కోర్సును- రెండవ సంవత్సరము చదువుచున్నది). ఈ వాక్యములోని “second year” అను adjective- “రెండవ సంవత్సరము”ని ‘నిర్దిష్టము’గా తెలియజేయుటవలన .. ఇది “Definite Numeral Adjective”!

3] Several students failed in mathematics (ఎందరో విద్యార్థులు గణితములో తప్పారు). ఈ వాక్యములోని- “several” అను adjective- ‘అనిర్దిష్టము’ గావున ... ఇది ‘Indefinite Numeral Adjective’!

4] Many dead bodies were found in battle field (రణ రంగమున అనేక మృత దేహములు కనుగొనబడినవి). ఈ వాక్యములోని- “many” అను adjective- ‘అనిర్దిష్టము’ గావున.... ఇది- ‘Indefinite Numeral Adjective’!

4] Distributive Adjectives (విభజనార్థక విశేషణములు):- వస్తువులను- ఒక్కొక్కటిగా గానీ లేదా వ్యక్తులను- ఒక్కొక్కరుగా గానీ తెలియజేయు విశేషణములను ... “Distributive Adjectives” అని అంటారు.

Ex.:- 1] *Neither* team scored a goal (ఏ ఒక్క జట్టు గెలుపు గమ్యము చేరలేదు). 2] *Either* book will help you for the c nation (ఏ ఒక్క పుస్తకమైనా.... పరీక్షలో సీటు సాయపడుతుంది). *Each* girl eats a mango (ప్రతి బాలిక ఒక మామిడి పండు తింటుంది).

5] Demonstrative Adjectives (నిర్దేశక ప్రదర్శనముల ఫలానా వ్యక్తిని గానీ లేదా ఫలానా వస్తువును గురించి గానీ తెలియజేయు : ములను- "Demonstrative Adjectives" అని అంటారు.

Ex.:- 1] *Those* buildings are on the hill (అ మేడలు కొం పున్నవి). 2] *These* books are old (ఈ గ్రంథములు పాతవి). 3] *This* girl is beautiful (ఆ బాలిక అందమైనది). 4] I need *this* bag నంచి నా సవనరము)!

6] Interrogative Adjectives (ప్రశ్నార్థక విశేషణముల "What, which, whose" అను పదములు- 'Nouns'కు ముందు వుం ప్రశ్నలుగా ఉపయోగింపబడినప్పుడు.... వీటిని "Interrogative Adject అని అంటారు.

Ex.:- *Whose* box is this (ఇది ఎవరి పెట్టె)? 2] *Which* girl go rank (ఏ బాలిక ఉన్నతిని పొందెను)? 3] *What* books do you like reading (చదువుకొనుటకు ఏ పుస్తకములను సీపు ఇష్టపడెదవు)? ఈ వాక్ లోని "whose, which, what" అను adjectives- "box, girl, bo అను nouns కు ముందు ఉంచబడి, ప్రశ్నార్థకములుగా ఉపయోగించబడి గ్రహించారు కదూ!

Kinds of Adverbs (క్రియా విశేషణముల రకము)

క్రియావిశేషణములు- వాక్యములో ఉపయోగింపబడు నిధానమును బట్టి పన్నెండు రకములుగా విభజింపబడినవి. అవి ఏవనగా.... 1] Adverb Time, 2] Adverbs of Manner, 3] Adverbs of Quantity, Adverbs of Number, 5] Adverbs of Place, 6] Adverb Reason, 7] Adverbs of Affirmation, 8] Adverbs of Negat 9] Comparison of Adverbs, 10] Two forms of Adverbs, Interrogative Adverbs, 12] Relative Adverbs.

1] Adverbs of Time (కాల క్రియా విశేషణములు):- ఆయా పనులు జరుగు కాలమును తెలియజేయు 'క్రియావిశేషణము'లను - "Adverbs of Time" అని అంటారు. సాధారణముగా ఇవి.... "ఎప్పుడు?" అను ప్రశ్నకు- జవాబులుగా ఉపయోగింపబడతాయి. "Now, Then, Already, Early, Late, Soon, Immediately, Since, Ago, Before, Afterwards, Yesterday, To-day, To-morrow" అను Adverbs- ఎట్లు ఉపయోగింపబడినదీ.... క్రింది వాక్యములను పరిశీలించి, గ్రహించండి!

1] Ramya will come *now* (రమ్మ ఇప్పుడు రాగలదు). 2] *Already* the child is one year old (ఉప్పటికే ఆ బిడ్డకు ఏడాది వయస్సు)! 3] Pinakini Express is coming by one hour *late* (పినాకిని ఎక్స్ ప్రెస్ ఒక గంట ఆలస్యముగా వచ్చుచున్నది). 4] My sister came *yesterday* (నా సోదరి నిన్న వచ్చినది). 5] I will meet you *to-morrow* (నేను నిన్ను రేపు కలసికోగలను).

2] Adverbs of Manner (రీతి క్రియా విశేషణములు):- ఆయా పనులు - "ఏ రీతిగా జరిగినదీ" తెలియజేయు క్రియా విశేషణములను.... "Adverbs of Manner" అని అంటారు.

Ex.: 1] Chitra sings *sweetly* (చిత్ర మధురముగా పాడుతుంది). 2] Our grand mother walks *slowly* (మా నాయనమ్మ నెమ్మదిగా నడుస్తుంది). 3] Lalitha speaks *loudly* (లలిత గట్టిగా మాట్లాడుతుంది). 4] Jhansi Lakshmi Bai fought *bravely* (ఝాన్సీలక్ష్మీబాయి ధైర్యముగా పోరాడెనది). ఈ వాక్యములలోని - "sweetly, slowly, loudly, bravely" అను మాటలు ఎట్లు 'Adverbs of Manner' లనవో.... గ్రహించారు కదూ!

Note :- సాధారణముగా.... 'Adjective' కు చివర "-ly" అను అంత్య ప్రత్యయము జేరుట వలన.... ఈ Adverbs అన్నియు ఏర్పడగలవు. Ex.: Bad- Badly; Sad-Sadly etc.

3] Adverbs of Quantity (పరిమాణ క్రియా విశేషణములు):-

ఆయా పనులు ఎంత (పరిమాణము) వఱకు జరిగినవో.... తెలియజేయు క్రియా విశేషణములను- "Adverbs of Quantity" అని అంటారు. "Half, Partly, wholly, Almost, Little, Quite, Much" అను Adverbs- ఎట్లు ఉపయోగించబడినదీ.... క్రింది వాక్యములను పరిశీలించి, గ్రహించండి!

1] Swarna has finished *half* of the work (స్వర్ణ సగముపని పూర్తి చేసినది). 2] He is *partly* wrong (అతని తప్పు పాక్షికము)! 3] She took *little* time for cooking (వంటకు ఆమె కొద్ది సమయమే తీసికొన్నది). 4] She is *quite* happy with her husband (ఆమె తన భర్తతో పూర్తి సంతోషముగా ఉన్నది).

5] His preachings are *very* bad (అతని బోధనలు చాలా చెడుగా నున్నవి).

4] Adverbs of Number (సంఖ్యా క్రియా విశేషణములు):-

ఆయా పనులు ఎన్నిసార్లు జరిగినవో.... తెలియజేయుటకు సంబంధించిన క్రియా విశేషణములను- సాధారణముగా.... "Adverbs of Number" అని అంటారు. "Once, Twice, Again, Never, Often, Firstly, Secondly, Three-fold, Four-fold" అను Adverbs- ఎలా ఉపయోగించబడినదీ.... ఈ క్రింది వాక్యములను పరిశీలించి, గ్రహించండి!

1] Anand visited 'Madurai' *once* (అనంద్ మదురై ఒక్కసారి దర్శించాడు). 2] Sangeetha *often* goes to temple (సంగీత తరచుగా గుడికి వెళుతుంది). 3] We are expecting *three-fold* rise of our business (మేము మా వ్యాపారములో మూడింతల పెరుగుదలను ఆశిస్తున్నాము). 4] Gomathi came to our house *again* in the night (గోమతి మా ఇంటికి రాత్రి మరల వచ్చినది).

5] Adverbs of Place (స్థల క్రియా విశేషణములు):-

ఆయా పనులు ఎక్కడ జరిగినవో.... తెలియజేయుటకు సంబంధించిన క్రియా విశేషణములను- సాధారణముగా.... "Adverbs of Place" అని అంటారు. "Here, There, Above, Below, Far, Near, Outside, Inside, Within, Without".

అను Adverbs లో.... కొన్నింటిని ఎలా ఉపయోగించినదీ.... ఈ క్రింది వాక్యములను పరిశీలించి, గ్రహించండి!

1] She went **there** (అమె అక్కడకు వెళ్ళినది). 2] He came **here** (అతడు ఇక్కడికి వచ్చాడు). 3] There is a book shop **near** the temple (గుడిదగ్గర వున్నది). 4] There is a canteen **inside** the Bus-station (బస్టాండ్ లోపల ఒక పానీయశాల వున్నది).

6] Adverbs of Reason (హేతు క్రియా విశేషణములు):.. ఆయా పనులు జరుగుటకు సంబంధించిన కారణములను తెలియజేయు క్రియా విశేషణములను- సాధారణముగా.... "Adverbs of Reason" అని అంటారు. "As, Because, Hence, Therefore" అను Adverbs- ఎలా ఉపయోగించబడినదీ.... ఈ క్రింది వాక్యములను పరిశీలించి, గ్రహించండి!

1] Kumar did not attend school, **because** he had fever (కుమార్ బడికి వెళ్ళలేదు, ఎందుచేతననగా అతడు జ్వరపడినాడు). 2] **As** she is fifteen she could not go to school (అమెకు పదిహేనేళ్ళే అగుటవలన.... ఆ విద్యకు పాత్రమును వేయలేక పోయినది). 3] The director is ill, **hence** the meeting postponed (నిర్వాహకునకు- నలతగా ఉన్నందున.... ఆ సమావేశము వాయిదా పడినది). 4] Gopi is attending a marriage and is **therefore** unable to come (గోపి ఆ వివాహమునకు హాజరగుచున్నందువలన ... అతడు రాలేక పోతున్నాడు).

7] Adverbs of Affirmation (స్థిర క్రియా విశేషణములు):.. ఏదైనా ఒక పనికి గానీ లేదా పనులకు గానీ సంబంధించి "ఔను" అని తెలియజేయు క్రియా విశేషణములను- సాధారణముగా.... "Adverbs of Affirmation" అని అంటారు. "Yes, By all means, Surely, Certainly" అను Adverbs- ఎలా ఉపయోగించబడినదీ ... ఈ క్రింది వాక్యములను పరిశీలించి, గ్రహించండి!

1] **yes**, she is a good dancer (ఔను, అమె ఒక మంచి నర్తకి)! 2] **By all means** Amani is a suitable bride (అమని అన్ని విధమునా

తగిన వదువు)! 3] **Surely** they will pass. (కచ్చితముగా వారు కృతార్థులు అవుతారు). 4] **Certainly** She will come. (తప్పకుండా ఆమె రాగలదు).

8] Adverbs of Negation (వ్యతిరేకార్థ క్రియా విశేషణములు). పనులకు సంబంధించిన విషయములలో “కాదు” అను వ్యతిరేక అభిప్రాయముల తెలియజేయు క్రియా విశేషణములను - “Adverbs of Negation” అని అంటారు.

* “No, Not, notatall, any” అను Adverbs- ఎలా ఉపయోగించబడినదీ..

ఈ క్రింది వాక్యములను పరిశీలించి, గ్రహించండి!

1] He has **no** work (అతనికి పని లేదు). 2] They **did not** do the home work (వారు వారి ఇంటిపని చేయలేదు). 3] He is **not at all** good lawyer (అతడు ఏ విధముగానూ మంచి న్యాయవాది కాదు).

Note :- పై వినిమిది రకముల ‘Adverbs’ నూ - “Simple Adverbs (సాధారణ క్రియా విశేషణములు)” అని కూడ అంటారు.

9] Comparison of Adverbs (తరతమ లేదా తారతమ్య క్రియా విశేషణములు):- ఆయా పనుల స్థితి (Degree) కి సంబంధించి పోల్చి చెప్పబడు క్రియా విశేషణములను - “Comparison of Adverbs” అని అంటారు. “Fast, Long, Soon, Hard, Early, Late” అను Adverbsలో - కొన్ని ఎలా ఉపయోగించబడినదీ.... ఈ క్రింది వాక్యములను పరిశీలించి, గ్రహించండి! ఆయా ‘degree (తారతమ్యము)’ లను గమనించండి!!

1] a) Ramesh writes *fast* (రమేష్ వేగముగా వ్రాస్తాడు) — **positive degree** (భావాత్మకస్థితి). b) Ramesh writes *Faster* than Suresh (రమేష్-సురేష్ కంటే.... అత్యంత వేగముగా వ్రాస్తాడు) — **Comparative Degree** (తరతమము) c) Ramesh writes *fastest* of all (రమేష్ అందరి కంటే ... అత్యంత వేగముగా వ్రాస్తాడు) **Superlative Degree** (తమభావము)

2] a] Radha came *early* (రాధ పెందలాడే వచ్చినది) — **positive Degree**. b) Radha came *earlier* than Rajan (రాధ-రాజన్ కంటే.... అతి పెందలాడే వచ్చెను) - **Comparative Degree** c) Radha came

earliest of all (రాధ- అందిచకంటే.... అత్యంత పెందలాడే వచ్చినది)

Superlative Degree

10] Two forms of Adverbs (ద్విరూప క్రియా విశేషణములు):-

రెండు రూపములను- కలిగియుండి, ఒక్కొక్క రూపమునకు- వేర్వేరు అర్థములు ఉండునట్లుగా.... వాక్యములలో ప్రయోగించబడు క్రియా విశేషణములను- "Two forms of Adverbs" అని అంటారు. "Late-Lately; Near-Nearly; Hard-Hardly; Loud-Loudly; Pretty-Prettily" అను Adverbs లో- కొన్ని ఎలా ఉపయోగించబడినదీ.... క్రింది వాక్యములను పరిశీలించి, గ్రహించండి!

1] a) Chandrika comes *late* to office (చంద్రిక కార్యాలయమునకు ఆలస్యముగా వస్తుంది). b) Hari go his job *lately* (హరి ఈ మధ్యనే ఉద్యోగమును పొందాడు).

2] a) Lavanya came *near* to Ramani (లావణ్య-రమణికి దగ్గరగా వచ్చినది). b) Sobhana and Padmini are *nearly* related (శోభన మరియు పద్మిని సమీప బంధువులు)!

3] a) Kamala studies *hard* (కమల కష్టపడి చదువుతుంది). b) Kan- chana studies *hardly* due to domestic work (ఇంటిపని వుండుట చేత కాంచన అరుదుగా చదువుతుంది).

11] Interrogative Adverbs (ప్రశ్నార్థక క్రియా విశేషణములు):-

ప్రశ్నలు వేయుటకు ఉపయోగించబడు క్రియా విశేషణములను- "Interrogative Adverbs" అని అంటారు. "Why, When, Where, How" అను Adverbs- ఎట్లు ఉపయోగించబడినదీ.... క్రింది వాక్యములను పరిశీలించి, గ్రహించండి!

1] *Why* is she late (అమె ఎందుకు ఆలస్యముగా వచ్చును)? 2] *When* did he come (అతడు ఎప్పుడు వచ్చెను)? 3] *Where* are you (నీవు ఎక్కడ వున్నావు)? 4] *How* deep is this well (ఈ బావి ఎంత లోతు ఉన్నది)?

12] Relative adverbs (సంబంధ క్రియా విశేషణములు):-

ఏ క్రియా విశేషణములు- పీటికి-ముందుగల నామ వాచకముతో గల సంబంధ

మును గుర్తుచేస్తుండు.... ప్రశ్నను ప్రవేశపెడుటకు ఉపయోగించబడితాయో... అ
వాటిని - "Relative Adverbs" అని అంటారు.

Ex:- 1] Nahatha loved his white horse which won the race
(ఏదైతే పందెములో గెలిచినదో.... అ తన తెల్ల గుఱ్ఱమును సహజా ప్రేమించెను)
2] Soundarya came to her school where she studied in her
child hood (ఏ బడిలో ఐతే....తాను బాల్యములో చదివినదో.... అ తన బడి
సౌందర్య వచ్చెను). 3] Narayana got his 'I.P.S.' selection which
exactly he expected (నారాయణ సరిగ్గా తను ఏమీ రావాలనుకున్నాడో...
అతను ఆ 'భారత రక్షక బటు వ్యవస్థ' ఎన్నికను అందుకున్నాడు). ఈ సాక్యము
లోని 'Adverbs' ఎలా ప్రయోగించబడినదీ అర్థమైనది కదూ!

Kinds of Prepositions (విభక్త్యర్థకముల రకములు)

సాక్యములలో ఉపయోగించు విధానము ననుసరించి.... 'Prepositions' ను
ఐదు రకములుగా విభజించారు. అవి ఏవనగా.... 1] Simple prepositions
2] Compound prepositions, 3] Phrase prepositions, 4] Parti-
ciple prepositions, 5] Appropriate Prepositions.

1] Simple prepositions (సాధారణ విభక్త్యర్థకములు) :
సర్వసాధారణముగా ఉపయోగించు 'Prepositions' ను - "Simple Preposi-
tions" అని అంటారు. "In (లో, లోపల); Into (లోనికి, లోపలకు); At
(వద్ద), Till (వఱకు); To (కు, కి); with (తో); of (యొక్క); By
(ప్రక్కన); From (నుండి); On (మీద); upon (మీద); Near (దగ్గర)
Over (పైన)" అను Prepositions లో- కొన్ని ఎలా ఉపయోగించబడినదీ...
క్రింది వాక్యములను పరిశీలించి, గ్రహించండి!

1] My sister is studying in a school (నా సోదరి- ఒక పాఠశాలలో
చదువుతున్నది).

2] The Maruthi Car *fell* into the river (ఆ మారుతీ కారును నదిలో పడిపోయినది). 3] Sharmila is waiting *at* the bus-stop (షర్మిల వాహనములు నిలుపు స్థలము వద్ద వేచియున్నది). 4] We will work *from* morning *till* evening (మేము ఉదయము నుండి సాయంత్రము వఱకు పని చేస్తాము).

2] Compound Prepositions (సమ్మిళిత విభక్త్యర్థకములు):-

ఒక నామవాచకము (Noun) నకు గానీ, ఒక విశేషణము (Adjective) నకు గానీ లేదా ఒక క్రియా విశేషణము (Adverb) నకు గానీ ముందు.... "A", "Be" "In" అనునవి చేరుటవలన ఏర్పడు 'prepositions' ను- "Compound prepositions" అని అంటారు. i) *Along* (వెంట, వెంటడి); *Around* (చుట్టును); *About* (సుమారు, గురించి); *Above* (పైన), *Across* (అడ్డముగా) etc. ii) *Below* (క్రింద); *Beneath* (దిగువన, అడుగున); *Before* (ముందర), *Behind* (వెనుక), *Beside* (ప్రక్కన) etc. iii) *Inside* (లోపల) అను prepositions లో- కొన్ని ఎలా ఉపయోగించబడినదీ.... ఈ క్రింది వాక్యములను పరిశీలించి, గ్రహించండి!

1] There is a bridge *across* the river (ఆ నదికి అడ్డముగా వంతెన కలదు). 2] Raju wrote ten lines *about* the cow (అవును గురించి-వాణ్ణి పది పంక్తులు వ్రాసాడు). 3] Sailaja walked thrice *around* the temple (శైలజ గుడి చుట్టును మూడు ప్రవక్షణములు చేసినది). 4] Sankar built a house *behind* Gandai statue (గాంధీ విగ్రహము వెనుక శంకర్ ఒక ఇంటిని నిర్మించాడు). 5] Vijaya Dasami will come *before* Deepa-Vali (దీపావళికి ముందరే- విజయదశమి రాగలదు).

3] Phrase Prepositions (పదసముదాయ విభక్త్యర్థకములు):-

రెండు లేదా అంతకంటే ఎక్కువ పదములు ఉండి, ఈ పద సముదాయములు- 'preposition' చేస్తున్న క్రియచే చేస్తున్న ఎడల.... ఇట్టి వానిని- "Phrase-Prepositions" అని అంటారు.

"Infront of, In course of, In addition to, By virtue of, Because of, Away from, Along with" అను prepositions లో- కొన్ని ఎలా ఉపయోగించబడినదీ.... ఈ క్రింది వాక్యములను పరిశీలించి, గ్రహించండి!

1] *In addition to* physics he is teaching Chemistry (భౌతికశాస్త్రము నకు అదనముగా.... అతడు రసాయన-రసవాదశాస్త్రమును కూడ బోధించుచున్నాడు)

2] *In front of* me Bhaskar is there in the queue (వచ్చినవారు పెట్టుకొని ఉన్న వరుసక్రమములో- నాకు ముందరగా భాస్కర్ వున్నాడు)

3] *In course of* time he will change his mind (కాలగమనములో అతని మనసును మార్చుకొంటాడు).

4] *Along with* his application sent his certificate copies also. (అతడు తన ధరఖాస్తులోపాటుగా యోగ్యతా పత్రక నకళ్ళను కూడ పంపాడు).

4] Participle Prepositions (క్రియాత్మక విభక్త్యర్థకములు) వాస్తవమునకు- prepositions కాకపోయినప్పటికీ.... కొన్ని present participles- 'prepositions' వలె పనిచేస్తాయి. ఇట్టి పదములను- "participle prepositions" అని అంటారు. "Regarding, considering, pending" అను ఈ prepositions- ఎలా ప్రయోగించబడినది.... ఈ క్రింది వాక్యములను పరిశీలించి, గ్రహించండి!

1] *Considering* her experience she was selected at once (ఆ యొక్క అనుభవము దృష్ట్యా వెంటనే ఆవిడ ఎన్నిక చేయబడినది).

2] *Regarding* his application there is nothing in the letter (అతని ధరఖాస్తు సంబంధముగా ఆ ఉత్తరములో ఏమీలేదు).

3] He was warned his officer about the files he kept in *pending* (హైదరాబాద్ లో ఉన్న అధికారిని అతడు హెచ్చరించబడ్డాడు).

5] Appropriate Prepositions (సముచిత విభక్త్యర్థకములు)

నామవాచకములు, క్రియలు, సుశేషణముల తరువాత ... తప్పనిసరిగా వచ్చే 'prepositions' ను- "Appropriate Prepositions" అని అంటారు.

"Abide by (కట్టుబడి యుండు), Accountable to (జవాబు చెప్పుకోవలయుండు), Bound for (బయలు దేరుటకు), contented with (తృప్తి కలయుండుట)" అను prepositions- ఎలా ఉపయోగించబడినది.... ఈ క్రింది వాక్యములను పరిశీలించి, గ్రహించండి!

- 1] All the players have to abide by the decision of their umpire (క్రిడాకారులు అందరూ.... మధ్యస్థుల నిర్ణయమునకు కట్టుబడి ఉంటారు). 2] The clerks are accountable to their officer (గుమ్స్తాలు వారి అధికారికి జవాబు చెప్పుకోవలసి ఉంటుంది). 3] The Tamilnadu Express is bound for New Delhi (తమిళనాడు ఎక్స్ ప్రెస్ న్యూఢిల్లీకి బయలు దేరుతుంది). 4] Gangaram is contented with his income (గంగారాం తన ఆదాయముతో తృప్తిని కలిగియున్నాడు).

ముఖ్య గమనిక:- పై అడు రకముల Prepositions తో పాటుగా.... ఈ క్రింది రెండు రకములునూ - వాడుకనందు గలవు.

1] Prepositions denoting point of Time (నిర్దిష్ట కాల సూచిత విభక్తిర్థకములు) :- "ఫలానా సమయము" అని గానీ, "ఫలానా రోజు" అని గానీ, "ఫలానా నెల" అని గానీ.... నిర్దిష్ట కాలమును గురించి తెలియ జేయుమాటలకు ముందు వచ్చే - 'prepositions'ను - "Prepositions denoting point of Time" అని అంటారు. "By, From, Before, Since" అను prepositions ప్రయోగించబడిన విధమును - ఈ క్రింది వాక్యములలో గమనించండి!

- 1] You must come back by 4 o' clock (నాలుగు గంటలకు నీవు తప్పక వెనుకకు తిరిగి రావాలి). 2] Baby will go to school from 10th June (జూన్ పదవ తేదీ నుండి పాప బడికి వెళుతుంది). 3] I shall reach my native place before this weekend (ఈ వారాంతమునకు ముందే నేను మా ఊరు చేరుకోవాలి). 4] She has been working there since 1991 (ఆమె అక్కడ 1991 నుండి పని చేయుచున్నది).

2] Prepositions denoting period of Time (కాలవ్యవధి సూచిత విభక్తిర్థకములు) :- ఒకపని జరిగెడు వ్యవధి (duration or period)ని గురించి తెలియజేయు పదములకు ముందు వచ్చే - 'prepositions'ను - "Prepositions denoting Period of Time" అని అంటారు. "For, In, Within" అను prepositions. ఎలా ఉపయోగించబడినది .... ఈ క్రింది వాక్యములను పరిశీలించి, గ్రహించండి!

- 1] She shall be back in an hour (ఒక గంటలో ఆమె వెనుకకు వస్తుంది). 2] He applied leave for a week (అతడు ఒక వారమునకు నెలవ దగ

ఖాస్తు పెట్టెను). 3] I have been working in this office for three years (మూడేళ్ళుగా నేను ఈ కార్యాలయముతో పనిచేయుచున్నాను). 4] You must construct this shed within a month (ఒక నెల లోపల మీరు ఈ పందిరిని నిర్మించి తీరాలి).

Note :- Period of Time కు సంబంధించిన prepositions ను- 'point of Time' ను తెలియజేయు మాటలకు ముందు వాడరాదు. ఇట్టే.... Point of Timeకు సంబంధించిన prepositions ను- 'Period of Time' ను తెలియజేయు పదములకు ముందు ఉపయోగించకూడదు.

Kinds of Conjunctions

(సముచ్చయముల రకములు):

వాక్యములలో- సముచ్చయములను ఉపయోగించు అర్థమును బట్టిగానీ, రీతినిబట్టిగానీ.... వీటిని-నాలుగు రకములుగా విభజించారు. అవి ఏవనగా....

1] Co-ordinating conjunctions, 2] Sub-ordinating Conjunctions
3] Correlative Conjunctions, 4] Phrase Conjunctions.

1] Co-ordinating Conjunctions (తుల్య సముచ్చయములు): పూర్తి అర్థమును తెలియజేయు రెండు వాక్యాంగము (clause) లను- "Co-ordinate Clauses" అని అంటారు. ఇట్టి సమాన స్థాయిగల రెండు 'Co-ordinate Clause' లను కలుపు 'సముచ్చయము' లను- "Co-ordinating Conjunctions" అని అంటారు. "And, But, Both, Also, Not, Yet, Therefore, Then, Too, Only" అను 'Conjunctions'. ఈ క్రింది వాక్యములలో ఎలా ఉపయోగించబడినదీ.... పరిశీలించి గ్రహించండి!

1] My sister is studying medicine and I am studying engineering (నా సోదరి వైద్య విద్యను చదువుతుంటే.... నేను ఇంజనీరింగ్ విద్యను చదువుచున్నాను). 2] My father is in Chennai and my mother is in a Mumbai (మా నాన్న- చెన్నైలో ఉంటే... మా అమ్మ- ముంబాయిలో వున్నది). 3] He is a good doctor but is not a good man (అతడు మంచి వైద్యుడే గానీ... ఒక మంచి సునిపి కాదు). 4] Chitra is a Singer, Sobha

is a dancer *both* are friends (చిత్ర గాయని, శోభ నర్తకి ఇద్దరూ స్నేహితురాండ్రు)!

2] Sub-ordinating Conjunctions (అప్రధాన సముచ్చయములు)::- ఒక 'Principle Clause' ను- ఒక 'Sub-ordinate Clause' తో కలుపుటకు ఉపయోగించు 'Conjunctions'ను- "Sub-ordinating Conjunctions" అని అంటారు.

Ex.:- Revathi failed in her examination *because* she did not study well (రేవతి పరీక్షలో తప్పినది ఎందుకంటే.... ఆమె బాగా చదువలేదు). ఈ వాక్యమునందలి- "Revathi failed in her examination" అనునది పూర్తి అర్థము నిచ్చుట చేత ... ఇది 'principal clause' అనబడి, 'she did not study well' నకు- "ఆమె బాగా చదువలేదు" అని అర్థము! చదువనందు వలన.... ఏమైనది తెలియకపోవుట వలన.... ఇది పూర్తి అర్థము నిచ్చుట లేదు. రనుక ... ఇది 'Sub-ordinate Clause' అనబడి, ఇట్టి ... 'Principal Clause' మరియు 'Sub-ordinate Clause'లను కలుపుటవలన.... "Because" అనునది - 'Sub-ordinating conjunction' అనబడి.

Note: 'Principal clause' మీద ఆధారపడి మాత్రమే అర్థము నిచ్చు వాక్యాంగములను- "Sub-ordinate Clauses" అని అంటారు. ఈ 'Sub-ordinating conjunctions' ఎట్లు ఉపయోగించబడినదీ ... ఈ క్రింది వాక్యములను పరిశీలించి, గ్రహించండి!

1] *As* I am suffering from fever, I could not attend the school (నేను జ్వరముతో బాధపడుతున్నందువలన.... బడికి వెళ్ళలేక పోయాను). 2] *Though* he is poor, Gupta earned more properties (గుప్తా పేదవాడు అనా ... అతడు బోలెడు ఆస్తులను సంపాదించెను). 3] Sekhar's dead-body was kept there *until* his son came (అతని కుమారుడు వచ్చే వఱకూ.... శేఖర్ మృత దేహము అక్కడే వుంచబడినది). 4] You will not be appointed in this job *unless* you get your degree (నీవు నీ పట్టా తెచ్చుకోకపోతే ... నీవు ఈ ఉద్యోగములో నియమించబడవు).

3] Correlative Conjunctions (ప్రస్పృత సంబంధ సముచ్చయములు)::- కొన్ని సందర్భములలో.... ఒకేసారిగా రెండు సముచ్చయములు

ఉపయోగించబడతాయి. ఇట్లు ఉపయోగించబడు సమములు "Correlative Conjunctions" అని అంటారు. "Either....or, ther....nor, Not only....but also, Though....yet" అను సమములు - ఈ క్రింది వాక్యములలో ఎలా ఉపయోగించబడినదీ గమనించండి

1] *Either* attend the work *or* go home (పనిచేసా చెయ్యి లేదా కైనా వెళ్ళు)! 2] *Neither* the power of his father *nor* the mo of his brothers have saved him (అతని తండ్రి - అధికారముగానీ, అ సోదరుల డబ్బుగానీ అతనిని రక్షించలేక పోయినవి). 3] He is *not onl* doctor *but also* a patient (అతనికి వైద్యుడు మాత్రమే కాదు ... రోగి కూడా)! 4] *Though* she is blind, *Yet* she does her dut well (ఆమె గ్రండ్డదైనా.... తన బాధ్యతలను చక్కగా నిర్వహిస్తుంది).

4] Phrase Conjunctions (వాక్యభాగ సమముచ్ఛయములు) కొన్ని సందర్భములలో.... కొన్ని 'phrase' లు - 'conjunctions' పరి యోగించబడతాయి. ఇట్టి వాటిని - "phrase conjunctions" అని అంటారు. "In order that, As soon as, As well as, Even if, As if" అ సమముచ్ఛయములు - ఈ క్రింది వాక్యములలో ఎలా ఉపయోగించబడినదీ.... గమనించండి!

1] They studied well *in order that* they may get ranks in the entrance test (వారు బాగా చదివిన విధానమును బట్టి చూస్తే.... వారు వా ప్రవేశ పరీక్షలో ఉన్నతని పొందవచ్చును). 2] The train will leave the station *as soon as* the guard is given green signal (గార్డ్ చేత ఎం త్వరగా గ్రీన్ సిగ్నల్ ఇవ్వబడుతుందో.... అంత త్వరగా ట్రైన్ లోన్ స్టేషన్ ను వదిలిపోతుంది). 3] Pakistan *as well as* India is the member country of SAARC (ఇండియా, పాకిస్తాన్ సార్క యొక్క సభ్యదేశము)! 4] *Even if* she resigns her job I will not excuse her behaviour (ఆమె తన ఉద్యోగమును రాజీనామా చేసినా సరే.... ఆమె ప్రవర్తనను నేను మన్నించేది లేదు). 5] She behaves always *as if* she was princess Daina (తానే ప్రిన్సెస్ డయినా వినబడుతున్నట్లుగా.... ఆమె ఎప్పుడూ ప్రవర్తిస్తుంది)

Kinds of Sentences (వాక్యముల రకములు)

సంపూర్ణ అర్థమునిచ్చు 'మాట'కు గాని లేదా 'కొన్నిమాటల సమూహము' నకు గాని - "వాక్యము (sentence)" అని పేరు! మనము - మనకు ఎదురుగా ఉన్నవారిని ఉద్దేశించి "(go వెళ్ళు)" అని అంటాము. ఇక్కడ - "You" అని అనక పోయిననూ.... "You go (నీవు వెళ్ళుము)" అను అర్థము వస్తున్నది. కాబట్టి.... ఇది వాక్యముగా పరిగణింపబడు చున్నది దీనిని - "ఏకపద వాక్యము (Single word Sentence)" అని అనవచ్చును. ఇట్లే.... "Come here", "go there" మొదలగునవి కూడ అర్థపంతమైన వాక్యములుగా పేర్కొనబడుటవలన ... వీటిని "ద్విపద వాక్యములు (Double word Sentences)" అని అనవచ్చును. ఆంగ్ల వాక్యములు - ప్రధానముగా నాలుగు రకములు! అవి ఏవనగా.... 1] Assertive Sentences, 2] Interrogative Sentences, 3] Imperative Sentences, 4] Exclamatory Sentences.

1] Assertive Sentences (సమాధాన వాక్యములు):- ఒక విషయమును "ఔను" అనిగాని, "కాదు" అనిగాని తెలుపు వాక్యములను - "Assertive Sentences" అని అంటారు. ఈ వాక్యములను సాధారణముగా 'ప్రశ్న'లకు - 'జవాబు' చెప్పినట్లుగా భావించబడుటవలన ... వీటిని - "సమాధాన వాక్యములు" అని కూడ అంటారు.

1] Cat drinks milk (పిల్లి పాలు త్రాగును). ఈ వాక్యము ఒక విషయమును "ఔను" అని చెప్పుచున్నది. దీనిని "Does cat drink milk (పిల్లి పాలు త్రాగునా)?" అను ప్రశ్నకు సమాధానముగా భావించవచ్చును.

2] She does not read English or Tamil (ఆమె ఆంగ్లము గాని, తమిళము గాని చదువలేదు). ఈ వాక్యము ఒక విషయమును - "కాదు" అని చెప్పుచున్నది. దీనిని "Does she read English or Tamil (ఆమె ఆంగ్లముగాని, తమిళముగాని చదువునా)?" అను ప్రశ్నకు సమాధానముగా భావించవచ్చును.

ఈ 'Assertive Sentences' - తిరిగి రెండు విధములుగా విభజింపబడినవి. a) Affirmative Sentences, b) Negative Sentences.

a) Affirmative Sentences (నిర్ధారణ వాక్యములు) :- ఒక విషయమును "ఔను" అని నిర్ధారించు వాక్యములను - "Affirmative Sentences" అని అంటారు.

Ex:- 1] Shalini is a girl (షాలిని ఒక బాలిక)! 2] Chennai is a city (చెన్నై ఒక నగరము)!

b) Negative sentences (వ్యతిరేక వాక్యములు) :- ఒక విషయమును "దాడు" అని గాని, "లేదు" అని గాని వ్యతిరేకిస్తూ చెప్పు వాక్యములను "Negative Sentences" అని అంటారు. Ex:- 1] She does not take tea (ఆమె తేనీరు తీసికొదు). 2] He is not a good man (అతడు మంచి మనిషి కాదు).

2] Interrogative Sentences (ప్రశ్నా వాక్యములు):- ప్రశ్న రూపములో నున్న వాక్యములను. "Interrogative Sentences" అని అంటారు. Ex:- 1] Who are you (నీవు ఎవరు)? 2] What are you doing (నీవు ఏమి చేస్తున్నావు)? 3] Where is your sister (మీ సోదరి ఎచ్చట నున్నది)? 4] May I go home (నేను ఇంటికి వెళ్ళవచ్చునా)?

3] Imperative Sentences (విధ్యర్థక/ప్రార్థనాపూర్వక/ఆజ్ఞా ర్థక వాక్యములు):- ఒక ఆజ్ఞనో....ఒక ఆహ్వాననో.... ఒక ప్రార్థననో.... ఒక సలహానో.... ఒక కోరికనో తెలుపు వాక్యములను. "Imperative Sentences" అని అంటారు. Ex:- 1] Stand up on the bench (బల్లమీద నిలబడుము) (ఆజ్ఞ)! 2] Please give me your book (దయచేసి నాకు మీ పుస్తకము నివ్వండి) (కోరిక)! 3] Kindly help us (దయతో మాకు సాయపడండి) (ఆహ్వాన)! 4] Turn to the left (ఎడమవైపు తిరుగుము) (సలహా)! 5] God, save my mother land (భగవాన్! నా జన్మభూమిని రక్షించు) (ప్రార్థన)!!

4] Exclamatory Sentences (అశ్చర్యార్థక వాక్యములు):- అశ్చర్యమును గాని లేదా హతాత్తుగా కలిగిన- సంతోషము, సంతాపము మున్నగు భావాదులను తెలియజేయు వాక్యములను గానీ.... "Exclamatory Sentences" అని అంటారు. Ex:- 1] What a fool I am (నేనెంత తెలివి తక్కువ వాడిని)!? 2] How beautiful these girls are (ఈ బాలికలు- ఎంత బాగున్నాయి)?! 3] May god bless you. (దేవుడు నిన్ను రక్షించుగాక)! 4] Alas! such lovely dog is dead! (అయ్యో! అంతటి ప్రియతమ కుక్క చనిపోయినదే)?!

NOTE:- నిర్మాణ క్రమము సనుసరించి- వాక్యములు మూడు రకములుగా విభజింపబడినాయి. అవి ఏమనగా- 1] Simple Sentence, 2] Complex Sentence, 3] Compound Sentence (వీటిని గురించి "Phrases & Clauses" అను అంశముతో స్తోదాహరణముగా వివరింపబడినది).

Subject and predicate (కర్త మరియు అభ్యాతము)

స్తోదాహరణముగా ప్రతి వాక్యమునూ- "1] Subject (కర్త), 2] Predicate (అభ్యాతము)" అను రెండు భాగములుగా విభజింపవచ్చును.

1] Subject :- ఏ వాక్యము నందైనను- 'Noun (నామవాచకము)' గాని, 'Pronoun (సర్వనామము)' గాని తప్పక ఉంటుంది. (అట్లు లేకుండుట అరుదు). ఆ noun లేదా pronoun ను గురించీయే- ఆ వాక్యము చెప్పబడి ఉంటుంది. కనుకనే :- ఆ noun లేదా pronoun ను- "Subject (కర్త)" అని అంటారు.

2] Predicate :- వాక్యములో నుండెడు- 'Subject'ను గురించి వివరించు మిగతా 'వాక్యభాగము'ను- "Predicate" అని అంటారు. ఈ క్రింది ఉదాహరణలను గమనించండి!

Subject

Predicate

The ring (ఉంగరము)- is made of gold (ఓంగారముతో చేయబడినది).

She (ఆమె)- smiled (నవ్వెను).

Cat (పిల్లి)- drinks milk (పాలు త్రాగును)

Chowdary (చౌదరి)- is a rich farmer (మోతుబరి రైతు)!

Ravali (రవళి)- wrote a letter (ఒక ఉత్తరము వ్రాసెను).

పై వాక్యములలో గల 'Subject' లనూ, వాటిని గురించి వివరించు 'predicate' లనూ గ్రహించారు కదూ!

ప్రతి 'predicate' లోనూ.... ఒక ముఖ్యమైన భాగము ఉన్నది. అది ఏమనగా.... "కర్త చేసిన పని" దీనినే- "Verb (క్రియ)" అని అంటారు. పై

వాక్యములలో - "is made, smiled, drinks, is, wrote" అనునవి క్రియలు! ప్రతి 'Predicate' నందును. "Verb" అనునది తప్పనిసరిగా ఉంటుంది. క్రియ గాక.... 'Subject' చేయు పనిని- అనుభవించే పదము కూడ ఒకటి ఉంటుంది. ఈ 'అనుభవించే పదము'నే - "Object(కర్మ)" అని అంటారు. పై వాక్యములలో "gold, milk, farmer, letter" అనునవి కర్మలు!

Def.:- 1] ఒక పనిని చేయునది లేక చేయవారు - కర్త (Subject)!

2] కర్త చేయుపని - క్రియ (verb)!!

3] ఆపనిని అనుభవించునది లేక అనుభవించువాడు - కర్మ (Object)!!!

ఇట్లు వాక్యములోని 'Subject'ను - ఒక భాగముగాను; 'Verb' మరియు 'Object' అను కలిపి "predicate" అను మరొక భాగముగాను మొత్తము రెండు భాగములుగా విభజించియున్నాడు. ఈ క్రింది పట్టికలోని - 'వాక్య విభజన'ను పరిశీలించి గ్రహించండి!

Subject	Predicate	
	Verb	object
The cow	eats	grass.
The pen	is	black.
Ranjith	killed	a tiger.
I	saw	an elephant
Gopal	speaks	Tamil.

సాధారణముగా.... "కర్త, క్రియ, కర్మ" అను మూడు భాగములు లేకుండా వాక్యములుండవు. ఇతే.... ఒక్కసారి 'కర్త' లేకుండా కేవలము 'క్రియ, కర్మ' లతో మాత్రమే వాక్యము లేర్పడును.

Ex.:- 1] Come here (ఇక్కడకు రమ్మ)! 2] Go there (అక్కడకు పొమ్మ)! 3] Sit down (కూర్చునుము)! 4] Stand up (నిలబడము)! నిజమునకు ఈ వాక్యములకు ముందు - "You" అను "Subject" ఉండాలి.... ఇతే కర్త లోపించిననూ.... పదములు అర్థవంతముగానే ఉన్నందువలన.... అవి 'వాక్యములు'గానే పరిగణింపబడు తున్నాయి.

ఇట్లే.... ఒక్కసారి 'కర్మ' లేకుండా.... 'కర్త, క్రియ'లతో మాత్రమే వాక్యము లేర్పడ గలవు. ఇనను.... అర్థవంతముగా ఉండుటవలన.... ఇవి 'వాక్యములు'గా పేర్కొనబడినాయి. Ex.:- 1] She came (ఆమె వచ్చెను). 2]

They laughed (వారు నవ్వాడు). 3] Sarika cooks (సారిక వండును)

4] Suman goes (సుమన్ వెళ్ళును).

NOTE :- 1] సాధారణముగా.... తెలుగు వాక్య నిర్మాణ పద్ధతిలో - "కర్త, కర్మ, క్రియ" అనునవి ఒక వరుస క్రమములో వస్తాయి. ఉదా॥ :- ప్రియ (కర్త) మామిడివండ్లు (కర్మ) తింటుంది (క్రియ).

2] అంగ్ల వాక్య నిర్మాణము - తెలుగు వాక్య నిర్మాణమువలె ఉండదు. సాధారణముగా అంగ్లవాక్య నిర్మాణము - "కర్త, క్రియ, కర్మ" అను వరుస క్రమములో ఉంటుంది. Ex.:- priya (Subject=కర్త) eats (Verb=క్రియ) mangoes (Object=కర్మ).

PHRASES and CLAUSES

(వాక్య భాగములు మరియు వాక్యాంగములు)

అంగ్ల వాక్య నిర్మాణములో - "Phrase, Clause" అనునవి ముఖ్యపాత్ర వహిస్తాయి. ఇవి రెండునూ - వాక్యమునందలి భాగములే ఐనను.... 'Phrase' కన్నా ... 'Clause' శక్తివంతమైనది! అర్థవంతమైనది!!

1] Phrases (వాక్యభాగములు):- పూర్తి అర్థము నీయ కున్ననూ.... కొంత అర్థమునిస్తూ....కర్తగాని, క్రియగాని లేని 'మాటల సముదాయము'లను లేదా 'వాక్య భాగముల'ను - "Phrases" అని అంటారు. ఉదాహరణకు ఈ క్రింది వాక్యములను గమనించండి!

1] Rekha waits to receive a letter (ఒక లేఖను స్వీకరించేందుకు రేఖ వేచియున్నది). 2] Shobha Naidu is a great dancer having so many awards (పెక్కు బహుమతులను పొందియున్న శోభనాయుడు ఒక గొప్ప నర్తకి)! 3] Gopal is a good teacher for several Students (ఎందరో విద్యార్థులకు గోపాల్ ఒక మంచి ఉపాధ్యాయుడు)! 4] Raghava teaches in a right method (సరైన పద్ధతిలో రాఘవ బోధించును).

KINDS OF PHRASES (వాక్యభాగముల రకములు):- వాక్యమునందలి - "Noun, Adjective, Adverb" అను వాటిని ఉపయోగించు పద్ధతిని బట్టి ... "Phrases"ను - మూడు రకములుగా విభజించారు. అవి ఏవనగా....

a) Noun phrases, b) Adjective phrases, c) Adverb phrases.

a) Noun phrases (నామవాచక వాక్యభాగములు):- కొన్ని వాక్యములయందు - 'కొన్ని మాటల సముదాయము' లేదా 'వాక్యభాగము' 'Noun' వలె పనిచేస్తుంది. అట్టి 'మాటల సముదాయము'ను - "Noun phrases" అని అంటారు. ఈ క్రింది ఉదాహరణలను చూడండి!

1] Kaveri expects to deliver a child (బిడ్డను ప్రసవించుటకు కావేరి నిశ్చిన్తున్నది). ఈ వాక్యములో.... "Child" అను Noun- "expects" అను క్రియకు - 'object' గా పనిచేస్తున్నది. "Child" అను Noun- "to deliver a child" అను 'మాటల సముదాయము'గా విస్తరించబడి, 'Noun phrase' అనది.

2] Sulochana is carrying a basket of flowers (ఒక పూలబుట్టను సులోచన తీసికొని వెళుతున్నది). ఈ వాక్యములో.... "is carrying" అను క్రియకు 'objects' గా నున్న - "basket, flowers" అను 'nouns' విస్తరించబడి; "a basket of flowers" అను 'Noun phrase' అనది.

b) Adjective phrases (విశేషణ వాక్యభాగములు):- కొన్ని వాక్యముల యందలి - కొన్ని 'మాటల సముదాయములు' - 'Adjective' వలె పనిచేస్తాయి. అట్టి వాటిని - "Adjective phrases" అని అంటారు. ఉదాహరణలు - ఈ క్రింది వాక్యములను గమనించండి!

1] The pen on the table is yours (మేనా బల్లమీద ఉన్న కలం మీదికి)! ఈ వాక్యములోని "on the table" అను పదముల సముదాయము - Adjectives కాకపోయిననూ.... "The pen" అను 'noun' యొక్క అర్థమును వివరించు విశేషణముగా నుండుటవలన.... 'Adjective phrase' అనది.

2] Gowtham is a political leader who has a good character (సద్గతులుగల గౌతమ్ - ఒక రాజకీయ నాయకుడు)! ఈ వాక్యములోని "Leader" లేదా "Gowtham" అను 'Noun' ను గురించి విశేషణముగా చెప్పబడిన - "who has a good character" అనునది - 'Adjective phrase' అనది.

c) Adverb phrases (క్రియా విశేషణ వాక్యభాగములు):- ఏ వాక్యములోనైననూ ... ఒక 'మాటల సముదాయము (phrase)' - 'Adverb' వలె పనిచేసినపుడు - అట్టివాటిని - "Adverb phrases" అని అంటారు. ఈ క్రింది ఉదాహరణ వాక్యములను గమనించండి!

1] Anitha will come in the morning (అనిత ఉదయమువేళ వస్తుంది). ఈ వాక్యములోని.... "in the morning" అను phrase. 'Adverb' వలె పని చేయుచున్నది.

2] Race horses will run in swift manner (పందెపు సుట్టుములు వడిగల రీతిలో పరుగు లిడును). ఈ వాక్యములోని.... "in swift manner" అను phrase- 'Adverb' వలె పనిచేయు చున్నది.

2] Clauses (వాక్యాంగములు) :- సంపూర్ణమైన అర్థము నిస్తూ.... కర్త, క్రియలను కలిగియున్న 'మాటల సముదాయము' అను లేదా 'వాక్యాంగము' అను- "clauses" అని అంటారు. ఈ క్రింది ఉదాహరణ వాక్యము అను గమనించండి!

1] Sudha expects that she will get an award (తానొక బహుమతి పొందుటకు సుధ నిరీక్షిస్తున్నది). ఈ వాక్యములో.... "that she will get an award" అనునది- 'phrase' వలె మాటల సముదాయమే ఐననూ.... ఇందులో "she" అను కర్త ఉండుటవలన మరియు "will get" అను క్రియ వుండుట వలన.... 'పూర్తి అర్థమునిచ్చు వాక్యాంగము' ఐనది. కాబట్టి ఇది- 'Clause' ఐనది

2] This is the bridge that my father constructed (మా నాన్నగారు నిర్మించిన వంతెన ఇది)! ఈ వాక్యములో.... "my father" అను కర్త, "constructed" అను క్రియ పూర్తి అర్థమునిస్తూ ఉండుటవలన.... "that my father constructed" అనునది 'Clause' ఐనది.

KINDS OF CLAUSES (వాక్యాంగముల రకములు) :- వాక్యములో clauses అమరిన పద్ధతిని బట్టి.... 'clause' అను- ప్రధానముగా రెండు రకములుగా విభజించారు. అవి ఏవనగా.... A) principal Clauses or Main Clauses, B) Sub-ordinate Clauses.

A) PRINCIPAL CLAUSES or MAIN CLAUSES (ప్రధాన లేదా ముఖ్య వాక్యాంగములు) :- ఏదేని ఒక వాక్యములో ఒకటి కన్న ఎక్కువ 'clauses' ఉన్నపుడు.... వాటిలో- 'తనంతట తానుగా పూర్తి అర్థము నిచ్చు' Clause అను- "principal Clauses" or "Main Clauses" అని అంటారు.

Ex.:- Govind has a foreign car which is very expensive (గోవింద్ చాల ఖరీదైన విదేశీ శకటమును కలిగియున్నాడు).

Def.:- సాధారణముగా ఒక వాక్యములో ఎన్ని 'క్రియ'లు ఉండునో.... అన్ని 'Clause'లు ఉండును. పై వాక్యములో- "has", "is" అను రెండు క్రియలు ఉన్నవి. "Govind has a foreign car" మరియు "which is very expensive" అను రెండు 'Clause'లు ఉన్నవి. ఐతే.... ఈ రెండింటిలో... "Govind has a foreign car (గోవింద్ ఒక విదేశీ శకటమును కలిగియున్నాడు)" అను 'Clause' మాత్రమే తనంతట తానుగా పూర్తి అర్థము నిచ్చుచుండుటవలన 'Main Clause' ఐనది. "which is very expensive" (ఏదే చాల ఖరీదైనదో)"... అను Clause సంపూర్ణ అర్థము నిచ్చుటలేదు.

B) SUB-ORDINATE CLAUSES (ఆధారిత వాక్యాంగములు):- తనంతట తానుగా పూర్తి అర్థము నీయలేక మరొక 'clause' మీద ఆధారపడి యుండు వాక్యాంగములను- "Sub-ordinate clauses" అని అంటారు.

Ex.:- Govind has a foreign car which is very expensive (గోవింద్ చాల ఖరీదైన విదేశీ శకటమును కలిగియున్నాడు). ఈ వాక్యములోని.... "which is very expensive" అను clause (క్లాజ్)- తనంతట తాను పూర్తి అర్థము నీయలేక.... "Govind has a foreign car" అను 'Main Clause' మీద ఆధారపడినది- కాబట్టి ... ఇది 'Sub-ordinate clause' ఐనది.

KINDS OF SUB-ORDINATE CLAUSES (ఆధారిత వాక్యాంగముల రకములు):- ఆయా వాక్యములలో- "Noun", "Adjective" "Adverb" అనునవి చేయు పనులను అనుసరించి- 'Sub-ordinate Clauses' "1] Noun Clauses, 2] Adjective Clauses, 3] Adverb Clauses" అను మూడు రకములుగా విభజింపబడినవి.

1] Noun Clauses (నామవాచక వాక్యాంగములు):- ఒక వాక్యములో- 'Noun' చేయు పనిని నిర్వహింపజేయునట్టి 'Clause' అను- "Noun Clauses" అని అంటారు.

Ex.- 1] I know that she is a good teacher (ఆమె ఒక మంచి ఉపాధ్యాయుని అని నాకు తెలుసు)! 2] I differ from what he says (అతడు చెప్పడానిని- నేను నిశేధిస్తున్నాను). 3] The fact is that she is able to do the work (ఆమె ఆ పని చేయుటకు సమర్థురాలనని సత్యము)! 4] It is certain that she will come to-morrow (ఆమె రేపు వచ్చుట తప్పని సరి)!
NOTE :- సాధారణముగా.... "Noun Clauses" అనునవి- 'That' తో గాని, 'what' తో గాని ప్రారంభమౌతాయి.

2] **Adjective Clauses**(విశేషణ వాక్యాంగములు):- ఒక వాక్యములోని 'Noun'ను గాని లేదా 'pronoun'ను గాని- 'qualify' చేస్తూ వచ్చే 'clause' అను- అసగా 'Adjective' చేయుపనినే విస్తరించి చేయునట్టి 'clause' అను "Adjective Clauses" అని అంటారు.

1] She is the girl whom I loved for the last three months (గత మూడు నెలలుగా నేను ప్రేమించినది ఈ అమ్మాయినే)! 2] This is the pen which I lost yesterday (నిన్న నేను పోగొట్టుకొన్నది ఈ కలమునే)! 3] Sankar is a boy who is both clever and mischievous (తెలివి మరియు తుంటరి తనము రెండునూ గల బాలుడు శంకర్)! ఈ వాక్యములలోని "girl, pen, boy" అను 'Nouns'ను- ఆ తరువాత వచ్చిన 'adjective clauses' qualify చేస్తున్నాయి.

NOTE :- సాధారణముగా "adjective clauses" అనునవి- "who, which, whom" అను పదములతో ప్రారంభమౌతాయి. ఏ 'Noun'ను- qualify చేయునో.... ఆ Noun తరువాతనే.... 'adjective clauses' ఉంటాయి.

3] **ADVERB CLAUSES**(క్రియావిశేషణ వాక్యాంగములు):- ఒక వాక్యములోని 'Adverb' చేయు పనినే- విస్తరింపజేయు 'Clause' అను- "adverb clauses" అని అంటారు. వీటిని ఈ క్రింది పది విధములుగా వివరించారు. i) Adverb clause of Time, ii) adverb clause of place, iii) adverb clause of purpose, iv) adverb clause of Reason, v) adverb clause of condition, vi) adverb clause of compa-

risson, vii) adverb clause of result, viii) adverb clause of supposition, ix) adverb clause of concession; x) adverb clause of manner.

i) Adverb clause of Time (కాల సూచక క్రియా విశేషణ వాక్యాంగము):- కాలమును సూచించు 'Adverb clause'ను- "adverb clause of time" అని అంటారు.

Ex.:- When the teacher enters, the students stand (ఉపాధ్యాయుడు ప్రవేశించినప్పుడే విద్యార్థులు నిలబడతారు). ఈ వాక్యములోని adverb clause లోని "When" అను పదము- 'కాలము'ను సూచించు చున్నది.

ii) Adverb clause of place (స్థల సూచక క్రియా విశేషణ వాక్యాంగము):- స్థలమును సూచించు 'Adverb clause'ను- "adverb clause of place" అని అంటారు.

Ex.:- The woman searched where she lost her purse (తన రూకల సందిని- బోగొట్టుకున్న చోటనే ఆమె వెతకినది). ఈ వాక్యములోని 'adverb clause' లోని "where" అను పదము- 'place'ను సూచించుచున్నది.

iii) Adverb clause of Purpose (ప్రయోజనాత్మక క్రియా విశేషణ వాక్యాంగము):- ప్రయోజనమును లేదా ఉద్దేశమును లేదా లక్ష్యమును సూచించు 'adverb clause' ను- "adverb clause of purpose" అని అంటారు.

Ex.:- Swetha serves hot so that the guests may enjoy the dishes (అలిడులు వంటకాలను ఆస్వాదించుట కొరకు శ్వేత వేడివేడిగా వడ్డిస్తుంది). ఈ వాక్యములోని 'Adverb clause' లోని "so that" అను పదము 'ప్రయోజనము'ను సూచిస్తుంది.

iv) Adverb clause of Reason (హేతుసూచక క్రియా విశేషణ వాక్యాంగము):- హేతువును లేదా కారణమును సూచించు 'adverb clause'ను- "Adverb clause of Reason" అని అంటారు.

Ex. :- The building collapsed *because they did not construct properly* (కట్టడము కూలిపోయినది ఎందుకంటే.... వారు దానిని సక్రమముగా కట్టలేదు). ఈ వాక్యములోని 'Adverb clause' లోని- "because" అను పదము 'కారణము'ను సూచిస్తు ఉన్నది.

v) Adverb clause of Condition (నిబంధనాత్మక క్రియా విశేషణ వాక్యాంగము):- నిబంధనను సూచించు 'Adverb Clause'ను- "Adverb Clause of Condition" అని అంటారు. **Ex.:-** He will go *if his brother comes* (అతని సోదరుడు వచ్చినచో అతడు వెళతాడు). ఈ వాక్యములోని 'Adverb Clause'లోని "if"- అను పదము 'నిబంధన'ను సూచిస్తున్నది.

vi) Adverb clause of Comparison (తరతమ సూచక క్రియా విశేషణ వాక్యాంగము):- సరిపోల్చుటను సూచించు 'Adverb Clause'ను- "Adverb clause of Comparison" అని అంటారు.

Ex.:- Pallavi is cleverer *than Padmaja* (పద్మజ కంటే- పల్లవి తెలివైనది). ఈ వాక్యములోని 'Adverb Clause' లోని "than" అను పదము 'తారతమ్యము'ను సూచిస్తున్నది.

NOTE :- 'క్రియ' లేకుండా 'Clause' వుండదు. "than Padmaja" అను clauseలో- 'క్రియ (Verb)' లేదు. "మరైతే.... ఎట్లు 'clause' ఐనది?" అను సందేహము కలుగుచున్నది. మనము- 'than Padmaja' తరువాత- 'is' వున్నట్లుగా భావించాలి. ఆంగ్లభాషలో ఇట్టి ప్రయోగములు సర్వసామాన్యము!

vii) Adverb clause of Result (ఫలితసూచక క్రియా విశేషణ వాక్యాంగము):- 'ఫలితము'ను లేదా 'పరిణామము'ను సూచించు 'Adverb Clause'ను- "Adverb clause of Result" అని అంటారు.

Ex.:- Savithri was so tired *that she could not cook* (సావిత్రి బాగా అలసిపోవుటవలన వంట చేయలేకున్నది). ఈ వాక్యములోని 'Adverb Clause' లోని- "that" అను పదము 'ఫలితము'ను సూచిస్తున్నది.

viii) Adverb clause of Supposition (ఊహాత్మక క్రియా విశేషణ వాక్యాంగము):- ఊహపీద ఆధారపడుటను సూచించు 'Adverb Clause'ను- "Adverb Clause of Supposition" అని అంటారు.

Ex:- Even if it rains, I shall go (వర్షము కురిసినప్పటికీ.... నేను వెళ్ళ వలసినదే)! ఈ వాక్యములోని 'Adverb Clause' లోని- "Even if" అనునది టూహనా మేర ఆధారపడుటను సూచిస్తున్నది.

ix) Adverb clause of Concession (వితరణ సూచక క్రియా విశేషణ వాక్యాంగము):- వితరణను సూచించు 'Adverb Clause'ను. "Adverb clause of Concession" అని అంటారు.

Ex:- Though Latha is poor she is honest (అత పేదరాలు ఐనప్పటికీ ఆమె నిశ్చయత గలది). ఈ వాక్యములోని 'Adverb Clause'లోని- "though" అను పదము 'వితరణ'ను సూచిస్తున్నది.

x) Adverb clause of Manner (విధాన సూచక క్రియా విశేషణ వాక్యాంగము):- 'విధానము'ను లేదా 'రీతి'ని సూచించు 'Adverb Clause'ను- "Adverb clause of Manner" అని అంటారు.

Ex:- Please do as I did yesterday (నేను నిన్న చేసిన విధముగా పను చేసి చేయండి)! ఈ వాక్యములోని 'Adverb Clause' లోని- "as" అను పదము.... 'విధానము'ను సూచిస్తున్నది.

CLAUSES AND SENTENCES (వాక్యాంగములు మరియు వాక్యములు):- 'వాక్య నిర్మాణము (Construction of Sentence)' ననుసరించి అంగ వాక్యములు- "1] Simple Sentence, 2] Complex Sentence, 3] Compound Sentence" అను మూడు రకములుగా విభజింపబడినాయి. ఈ "విభజన" అన్నది.... ఆయా వాక్యములలోని- phrase, clause అ వాడుకను బట్టి జరిగినది.

1] Simple sentence (సామాన్య వాక్యము):- 'Subject'తో పాటు.... ఒకే ఒక 'finite verb' కలిగియున్న వాక్యమును- "Simple Sentence" అని అంటారు.

Note :- "Finite Verb" అనగా... సంపూర్ణ అర్థమును కలిగి ఉన్న క్రియ సామాన్యముగా 'Simple Sentence'లో. 'clause' పుండదు. 'phrase' ఉండవచ్చును. 'Kinds of Sentences' విభాగములో ఇంతకు పూర్వము వివరించ

బడిన నాలుగు రకముల వాక్యములను - 'Simple Sentences'గా పేర్కొనవచ్చును.

2] **Complex sentence (సంక్లిష్ట వాక్యము):-** ఒక 'Main Clause'ను మరియు ఒకటిగాని లేదా ఒకటి కంటే ఎక్కువగాని 'Sub-ordinate Clause'లను కలిగియున్న వాక్యమును - "Complex Sentence" అని అంటారు. ఈ క్రింది ఉదాహరణ వాక్యములను గమనించండి!

1] Let me know where you were studied (మీరు ఎక్కడ చదివె యున్నారో నన్ను తెలిసికోనివ్వండి)! ఈ వాక్యములో "Let me know" అను ఒక 'Main Clause' మరియు "Where you were studied" అను ఒక 'Sub-ordinate Clause'లు ఉన్నవి.

2] Give me your pen which is in your pocket (మీ జేబులో ఉన్నట్టి మీ కలమును నా కివ్వండి)! ఈ వాక్యములో - "Give me your pen" అను ఒక 'Main Clause' మరియు "Which is in your pocket" అను - ఒక 'Sub-ordinate Clause'లు ఉన్నవి.

3] **Compound Sentence (మహావాక్యము) :-** "Sub-ordinate Clause" అనునది - ఉన్ననూ, లేకున్ననూ.... రెండుగాని, అంతకంటే ఎక్కువగాని - 'Main Clauses' ఉన్న వాక్యమును - "Compound Sentence" అని అంటారు. ఈ క్రింది ఉదాహరణలను చూడండి!

1] Rajesh was ill and therefore he was absent from office (రాజేష్ అస్వస్థుడు అగుటవలన ఆఫీస్ కు హాజరు కాలేదు). ఈ వాక్యములో - "Rajesh was ill" మరియు "Therefore he was absent from office" అను రెండు 'Main Clauses' ఉన్నవి.

2] The examinations were over and hence the students vacated hostel (పరీక్షలు ఐపోయినపి గాబట్టి.... విద్యార్థులు వసతి గృహమును వాళ్ళి చేసారు). ఈ వాక్యములో.... "The examinations were over" మరియు "Hence the students vacated hostel" అను రెండు 'Main Clauses' ఉన్నవి.

NOTE :- రెండు 'Main Clauses' ఉన్న 'compound sentence'ను -

కలిగియున్న 'compound sentence' ను- "Multiple Sentence" అంటారు. పోలే.... 'simple sentence'ను- 'complex sentence' 'complex sentence'ను- 'compound sentence'గాను; 'simple sentence'ను- 'compound sentence'గాను ఇచా.... "Sentence ను రకముల Sentences గా మార్చుటకు ఏమి చేయాలి?" అన్న నివరములను విభాగములో తెలిసికొందాము.

NUMBER (పచనము)

నామవాచక (Noun) పదములను- సంఖ్యాపరముగా.... 1] Singular Number, 2] Plural Number" అను రెండు రకములుగా విభజించారు

1] Singular Number (ఏకవచనము) :- ఒకటిగా ఉన్నట్లు జేయు- Ass (గాడిద), Pen (కలము), Box (పెట్టె), Woman మున్నగు నామవాచక పదములను- "Singular Number" అని అంటారు.

2] Plural Number (బహువచనము) :- రెండుగా గాని లేదా కంటే ఎక్కువ సంఖ్యలో ఉన్నట్లు తెలియజేయు- Asses (గాడిదలు), (కలములు), Boxes (పెట్టెలు), Women (స్త్రీలు) మున్నగు నామ పదములను- "Plural Number" అని అంటారు.

FROM SINGULAR FORM TO PLURAL FORM (ఏక రూపము నుండి- బహు రూపమునకు) :- ఏకవచన రూపములో

'Nouns'ను- బహువచన రూపములోనికి మార్చుటకు.... అనేక మార్గాలు ఉన్నవి. వీటిలో ముఖ్యమైన వాటిని ఈ క్రింద చూడండి!

1] సాధారణముగా.... 'Singular Number'లో ఉన్న చాల Nouns కు- చివర "s" అను అక్షరము చేర్చుటవలెన.... అవి 'plural number' అవుతాయి.

Ex.:- 1] cat (పిల్లి) — cats (పిల్లలు). 2] dog (కుక్క) — dogs (కుక్కలు). 3] boy (బాలుడు) — boys (బాలురు). 4] girl (బాలిక) — girls (బాలికలు). 5] pen (కలము) — pens (కలములు).

2] Singular Number లో వున్న కొన్ని నామవాచక పదములు- "s, ss, ch, x" అను అక్షరములతో పూర్తి అవుతాయి. ఇట్టి పదముల చివర- "es" అక్షరములను చేర్చుటవలెన. వీటికి- 'plural number' అంటారు.

Ex.: 1] gas (వాయువు) — gases (వాయువులు). 2] bus (బండి) — buses (బండ్లు). 3] ass (గాడిద) — asses (గాడిదలు). 4] kiss (ముద్దు) — kisses (ముద్దులు). 5] bush (పొద) — bushes (పొదలు). 6] brush (కుంచె) — brushes (కుంచెలు). 7] branch (చెట్టుకొమ్మ) — branches (చెట్టు కొమ్మలు). 8] watch (గడియారము) — watches (గడియారములు). 9] box (పెట్టె) — boxes (పెట్టెలు). 10] pass (మార్గము) — passes (మార్గములు).

3] Singular Number లో ఉన్న కొన్ని నామవాచక పదములు - 'y'తో అంతమౌతూ ఉంటాయి. ఈ 'y'కి ముందు హల్లు ఉంటుంది. ఇట్టి పదములను 'plural number'లోనికి మార్చాలంటే.... 'y'ని తొలగించి, దీని స్థానములో.... "ies" అను అక్షరములను చేర్చితే.... సరిపోతుంది.

Ex.: 1] city (నగరము) — cities (నగరములు). 2] body (శరీరము) — bodies (శరీరములు). 3] country (దేశము) — countries (దేశములు). 4] story (కథ) — stories (కథలు). 5] family (కుటుంబము) — families (కుటుంబములు). 6] lady (స్త్రీ) — ladies (స్త్రీలు).

Note :- 'y'తో అంతమగు కొన్ని నామవాచక పదములలో.... ఈ 'y'కి ముందు - అచ్చు ఉంటుంది. ఇట్టి పదములకు చివర - కేవలము "s" అను అక్షరమును చేర్చితే చాలు.... అవి 'plural number' రూపమును పొందుతాయి.

Ex.: - key (తాళపు చెవి) — keys (తాళపు చెవులు). 2] monkey (కొలి) — monkeys (కొలులు). 3] ray (కిరణము) — rays (కిరణములు). 4] kidney (మూత్రపిండము) — kidneys (మూత్రపిండములు). 5] journey (ప్రయాణము) — journeys (ప్రయాణములు). 6] play (ఆట) — plays (ఆటలు).

4] సాధారణముగా.... "o" అను అక్షరముతో అంతమయ్యే ఏకవచన నామవాచక పదములకు చివర.... "es" అను అక్షరములను చేర్చుటవలన ... అవి 'plural number'లోనికి మారుతాయి.

Ex.: 1] mango (మామిడిపండు) — mangoes (మామిడిపండ్లు). 2] her (ఆమె) — hers (ఆమెదాదాపులు). 3] echo (ప్రతిధ్వని) —

echoes (ప్రతిధ్వనులు). 4] valcano (అగ్నిపర్వతము) — valcano
(అగ్నిపర్వతములు) 5] buffalo (గేదె) — buffaloes (గేదెలు).

NOTE :- 'o'తో అంతమగు ఈ క్రింది 'nouns'కు మాత్రము - పై నియమం
వర్తింపదు. పిటికి "s" అను ఒక అక్షరమును చేర్చుట చేతనే.... ఇవి 'plural
number' తోనికి మాజగంవు.

Ex.:- 1] photo (చిత్రరూపు) — photos (చిత్రరూపులు). 2] radio (ఆకా
వాణి) — radios (ఆకావాణులు). 3] piano (సంగీతపు పెద్దె) — piano
(సంగీతపు పెద్దెలు). 4] bamboo (బొంగు) — bamboos (బొంగులు).
5] canto (కాండము) — cantos (కాండములు).

5] 'f'తో గాని, 'fe'తో గాని అంతమగు 'Singular Number' నామవాచక
పదములను - 'plural form' తోనికి మార్పాలంటే.... ఆ పదము చివరగల 'f'
లేదా 'fe'లను తీసివేసి; ఆ స్థానములో "ves" అను అక్షరములను చేర్చాలి.

Ex.:- 1] leaf (అకు) — leaves (అకులు). 2] loaf (రొద్దెముక్క) —
loaves (రొద్దెముక్కలు). 3] life (జీవితము) — lives (జీవితములు).
4] knife (కత్తి) — knives (కత్తులు). 5] thief (దొంగ) — thieves
(దొంగలు).

NOTE :- 'f'తో లేదా 'fe'తో అంతమగు ఈ క్రింది 'nouns'కు - పై నియం
ధన వర్తింపదు. పిటికి - "s" అను అక్షరమును మాత్రము చేర్చితే చాలు.... plural
forms ఏర్పడతాయి.

Ex.:- 1] hoof (డెక్క) — hoofs (డెక్కలు). 2] roof (ఇంటికప్పు) —
roofs (ఇంటికప్పులు). 3] proof (నిదర్శనము) — proofs (నిదర్శన
ములు). 4] dwarf (మఱుగుజ్జు) — dwarfs (మఱుగుజ్జులు). 5] safe
(ఇనుప పెద్దె) — safes (ఇనుపపెద్దెలు). 6] strife (పోరాటము) —
strifes (పోరాటములు).

6] కొన్ని నామవాచక పదముల తోపల ఉన్న 'అచ్చు' అక్షరములను మార్చుట
వలెన.... 'singular form' నుండి - 'plural form' నకు మారుతాయి.

Ex.:- 1] foot (పాదము) — feet (పాదములు). 2] tooth (దంతము) —
teeth (దంతములు). 3] goose (బాతు) — geese (బాతులు).

(మనుష్యుడు)— men (మనుష్యులు). 5] woman (స్త్రీ)— women (స్త్రీలు).

NOTE :- కొన్ని పదములకు - 'అచ్చ' లతో పాటుగా.... 'హల్లు'లు కూడ మూడుట విశేషము! Ex:- 1] mouse (ఎలుక)— mice (ఎలుకలు). 2] louse (పేను)— lice (పేలు)!

7] కొన్ని నామవాచక పదములు ఎల్లవేళలా.... 'plural numbers' గానే ఉంటాయి. పీటికి- 'singular number' రూపములేదు.

Ex:- 1] nuptials (గర్వాదాసము); 2] measles (అమ్మవారు, పొంగు); 3] mumps (గవదబిళ్ళలు); 4] scissors (కత్తెర); 5] pincers (శ్రావణము); 6] annals (చరిత్ర), 7] obsequies (ఉత్తర క్రియలు), 8] spectacles (కళ్ళజోడు), 10] thanks (కృతజ్ఞతలు) etc.

8] కొన్ని నామవాచక పదములకు చివర- 's' ఉండి, ఇవి 'plural numbers' గా కనిపిస్తాయి గానీ.... ఇవి ఎల్లవేళలా- 'singular number' రూపములేనే ఉంటాయి.

Ex:- 1] politics (రాజకీయ శాస్త్రము), 2] physics (భౌతిక శాస్త్రము), 3] Mathematics (గణితశాస్త్రము), 4] Mechanics (యంత్రశాస్త్రము), 5] News (వార్త) etc.

9] కొన్ని Nouns- 'singular number' లోనూ, 'plural number' లోనూ, ఒకే విధముగా ఉంటాయి.

Ex:- 1] sheep (గొట్టె/గొట్టెలు), 2] deer (లేడి/లేడ్లు), 3] swine (పంది/పందులు), 4] cod (గండుమీను చేప/గండుమీను చేపలు), salmon (ఓజాతి చేప/ఓజాతి చేపలు) etc.

NOTE :- సంఖ్యాపదముల తరువాత వచ్చు ఈ క్రింది 'nouns' కూడ.... ఏక పదన మరియు బహువచన రూపములలో, ఒకే విధముగా ఉంటాయి. 1] dozen (పందెండు/లు), 2] gross (పందెండు × పందెండు/లు) 3] hundred (వంద/లు), 4] thousand (వేయి/వేలు) 5] score (ఇరువది/లు), 6] pair (జత/లు).

Ex:- 1] This air cooler costs *three* thousand rupees (ఈ వాయు శీతల యంత్రము మూడువేయి/వేల రూపాయల ఖరీదు చేస్తుంది). 2] She sold *five* dozen eggs (ఆమె ఐదు పండ్లెండు/లు గ్రుడ్లు అమ్మినది).

10] ఈ క్రింద ఉదహరించిన కొన్ని 'nouns'.... రెండు లేదా మూడు పదముల కలయికతో ఏర్పడినవి. వీనిని "Compound Nouns" అని అంటారు. వీటికి 'జహువచన రూపము' రావాలంటే....ఆయా పదముల నందలి ముఖ్యమైన పదమునకు-"s"అను అక్షరమును చేర్చాలి. ఉదాహరణకు ఈ క్రింది 'సంయుక్త నామ వాచకపదము'లను చూడండి!

1] Son-in-law (అల్లుడు)— sons-in-law (అల్లుండు). 2] Daughter-in-law (కోడలు)— Daughters-in-law (కోడండ్రు). 3] Step-son (సవతి కొడుకు)— step-sons (సవతి కొడుకులు). 4] Step-brother (సవతి సోదరుడు)— step-brothers (సవతి సోదరులు). 5] Maid-servant (సేవకురాలు)— Maid Servants (సేవకురాండ్రు). 6] Commander in-chief (సేనాపతి)— Commanders-in-Chief (సేనాపతులు).

11] కొన్ని నామవాచక పదములకు చివరలో 's' లేనందు వలన.... అవి- 'singular numbers'గా కనిపిస్తాయి గానీ .. కాదు. అవి- 'plural number' లోనే ఉంటాయి.

Ex:- people (ప్రజలు), poultry (కోళ్ళు), cattle (పశువులు) etc.

12] అక్షరములనుగానీ, అంకెలు లేదా సంఖ్యలను గానీ- 'singular number' నుండి 'plural number' కు మార్పాలంటే.... ఆ అంకెలకు పైన apostrophe (') గుర్తును ఉంచి, దీని ప్రక్కన s ను చేర్చాలి. ఈ క్రింది ఉదాహరణలను గమనించండి!

1] There are three *i's* and four *e's* in that sentence (ఆ వాక్యములో మూడు 'ఐ'లు మరియు నాలుగు 'ఈ'లు కలవు). 2] The teacher wrote two *o's* and three *l's* on the black board (ఉపాధ్యాయుడు నల్లబల్లమీద- రెండు 'ఆఱు'లను మరియు మూడు 'పండ్లెండు'లను వ్రాసెను).

13] కొన్ని 'nouns'.... 'singular number'లో- ఒక విధమైన అర్థమునూ, 'plural number'లో- మరొక విధమైన అర్థమునూ ఉస్తాయి. ఈ క్రింది ఉదాహరణలను గమనించండి!

1] tin (తగరము)- tins (తగరపు డబ్బాలు). 2] iron (ఇనుము)- irons (సంకెళ్ళు). 3] copper (రాగి)- coppers (రాగి నాణెములు). 4] fish (చేప)- fishes (చేర్రేణు జాతి చేపలు). 5] quarter (నాలుగవ వంతు)- quarters (నివాసప్రదేశములు). 6] spectacle (దృశ్యము)- spectacles (దృశ్యములు, కంటి అద్దములు). 7] custom (ఆచారము)- customs (ఆచారములు, దిగుమతి పన్నులు). 8] colour (రంగు)- colours (రంగులు, జెండాలు). 9] people (జాతి, ప్రజలు)- peoples (జాతులు). 10] light (వెలుగు, దీపము)- lights (దీపములు). 11] force (శక్తి)- forces (నైనిక సమూహములు). 12] respect (గౌరవము)- respects (అభివందనములు). 13] good (మేలు)- goods (సరుకులు).

14] కొన్ని ఏకవచన నామవాచక పదములకు చివర "en" లేదా "ren" అను అక్షరములను చేర్చుటవలన గానీ, వాటిలోని అచ్చులను మార్చుటవలన గానీ అవి బహువచన రూపమును పొందుతాయి.

Ex.:- 1] ox (ఎద్దు) — oxen (ఎద్దులు). 2] child (బిడ్డ) — children (బిడ్డలు). 3] brother (సోదరుడు) — brothers (ఒకే తల్లికి జన్మించిన వారు) brethren (ఒకే సంఘమునకు చెందినవారు).

15] ఇతర భాషలనుండి- ఆంగ్లభాష స్వీకరించిన.... ఈ క్రింది 'Nouns' యొక్క ఏకవచన, బహువచన రూపములను గమనించండి!

(A) 'Greek' భాషాపదములు:- 1] Axis (అక్షము)- Axes (అక్షములు). 2] Analysis (విభజనము)- Analyses (విభజనములు). 3] Basis (ఆధారము)- Bases (ఆధారములు). 4] Criterion (ప్రమాణము)- Criteria (ప్రమాణములు). 5] Crisis (సంకటస్థితి)- Crises (సంకటస్థితులు). 6] Hypothesis (ప్రమేయము)- Hypotheses (ప్రమేయములు).

(B) 'Heybrew' భాషాపదములు:- 1] Cherub (దేవదూత)- Cherubim (దేవదూతలు). 2] Seraph (గొప్ప దేవదూత)- Seraphim (గొప్ప దేవదూతలు).

(C) 'Italian' భాషాపదములు:- Bandit (బందిపోటు దొంగ)- Banditti, Bandits (బందిపోటు దొంగలు).

Gender (అంగము)

లింగభేదము ననుసరించి.... అంగ్యవచనములను- "1] Masculine Gen
2] Feminine Gender, 3] Common Gender, 4] Neuter Gender
అను నాలుగు రకములుగా విభజించారు.

1] Masculine Gender (పురుషలింగము):- పురుషులైన తెలియజేసే
'Nouns'ను, 'Pronouns'ను- "Masculine Genders" అని అంటారు.
Ex:- Boy (బాలుడు), Man (మనుష్యుడు), He (అతడు), His (ఆయొక్క) Him (అతనిని) etc.

2] Feminine Gender (స్త్రీ లింగము):- స్త్రీజాతిని తెలియజేసే
'Nouns'ను, 'Pronouns' ను- "Feminine Genders" అని అంటారు.
Ex:- Girl (బాలిక), Woman (స్త్రీ), She (ఆమె), Her (ఆమె యొక్క)
Hers (ఆమెది) etc.

3] Common Gender (ఉభయ లింగము):- పురుషులైనగానీ, జాతిని గానీ; ఈ రెండింటిని గానీ తెలియజేయు- 'Nouns'ను, 'Pronouns'ని
"Common Genders" అని అంటారు. Ex:- Doctor (వైద్యుడు), Law-
yer (న్యాయవాది), Friend (మిత్రుడు/మిత్రురాలు), Thief (చోరుడు), Pug
(విద్యార్థి), Baby (పాప), Fox (శత్రువు), I (నేను), You (నీవు), Th-
(వారు), Them (వారిని) etc.

4] Neuter Gender (సప్తంసక లింగము):- ప్రాణములేని వస్తువుల
గానీ, అల్పప్రాణులను గానీ, ఆడ-మగ అంతుబట్టకుండా ఉన్న వాటినిగా
"Neuter Gender" అని అంటారు. Ex:- Book (గ్రంథము), Pa-
(కలము), Chair (కుర్చీ), tree (చెట్టు), Building (మేడ), Bridge
(వంతెన), It (అది/ఇది/దానిని/దీనిని), Ant(మీస), Particle(అణువు/రేణువు
పిసరు) etc.

From Masculine Gender to Feminine Gender (మగ లింగము నుండి స్త్రీ లింగమువరకు):- చాలావుగా.... అన్ని 'పురుషలింగ
పదము'లును- కొన్ని మార్పులతో 'స్త్రీలింగ పదము'లుగా మారుతాయి. ఇట్టి
కొన్ని పదవులను ఈ క్రింది ఉదాహరణల ద్వారా చూపింపబడి!

A) 'Masculine Gender' పదములకు చివరన- "ess" అను అక్షరములను చేర్చిన ఎడల ... అని- 'Feminine Gender'గా మాటుతాయి.

Ex.: 1] Author (రచయిత)- Authoress (రచయిత్రి). 2] Poet(కవి)- Poetess (కవయిత్రి). 3] Heir (వారసుడు)- Heiress (వారసురాలు). 4] Priest (అర్చకుడు)- Priestess (అర్చకురాలు). 5] Lion (సింహము)- Lioness (ఆడ సింహము). 6] Host (పిండు పెట్టువాడు)- Hostess (పిండు చేయు స్త్రీ) 7] Patron (పోషకుడు). Patroness (పోషకురాలు). 8] Gaint (రాక్షసుడు)- Gaintess (రాక్షసి).

B) కొన్ని పులింగ పదములకు చివరనున్న- అచ్చునో, హట్టెనో తొలగించి; "ess" అను అక్షరములను చేర్చిన ఎడల.... 'స్త్రీలింగ పదములు'గా మాటుతాయి.

Ex.: 1] Actor (నటుడు)- Actress (నటి). 2] Founder (స్థాపకుడు)- Foundress (స్థాపకురాలు). 3] Murderer (హంతకుడు)- Murderess (హంతకి). 4] Prince (యువరాజు)- Princess (యువరాణి). 5] Tiger (పులి)- Tigress (ఆడపులి). 6] Master (యజమాని)- Mistress (యజమానురాలు). 7] Emperor (చక్రవర్తి)- Empress (చక్రవర్తిని). 8] God (దేవుడు)- Goddess (దేవత).

C) కొన్ని 'సంయుక్త పులింగ పదము'ల యందలి- ఒకటవ లేదా రెండవ పదములను మార్చిన ఎడల....అని- 'స్త్రీలింగ పదము'లుగా మాటుతాయి. Ex.: -1] He-goat (మేకపోతు)- she goat (ఆడమేక). 2] Pea-cock (మగ నెమిలి)- pea-hen (ఆడనెమిలి). 3] Cock-sparrow (మగపిచ్చుక)- hen-sparrow (ఆడపిచ్చుక). 4] He-buffallo (మగ్గుపోతు)- She-buffalo (గేదె). 5] Land-lord (భూస్వామి)- Land-lady (భూస్వామిని). 6] Washer-man (చాకలివాడు)- washer woman (చాకలిది). 7] Jack-ass (మగ గాడిది)- Jenny-ass (ఆడగాడిద). 8] He-bear (మగ ఎలుగుబంటి)-She bear (ఆడ ఎలుగుబంటి). 9] Bull-calf (కొడెమాడ)- Cow-Calf (ఆవుదూడ).

D) కొన్ని 'పులింగ పదము'లు- రత్నంబుంధితమైన 'స్త్రీలింగ పదము'లుగా మాటునపుడు.... పూర్తిగా క్రొత్తపదము తొలగాయి. Ex.: - 1] Boy (బాలుడు)-

Girl (బాలిక). 2] Bachelor (బ్రహ్మచారి)- Spinster (బ్రహ్మచారిక). 3] Husband (భర్త)- Wife (భార్య). 4] Father (తండ్రి)- Mother (తల్లి). 5] Cock (కోడిపుంజు)- Hen (కోడిపెట్ట). 6] Son (పుత్రుడు)- Daughter (పుత్రిక). 7] Dog (మగకుక్క)- Bitch (అడుకుక్క). 8] King (రాజు)- Queen (రాణి). 9] Wizard (మాంత్రికుడు)- Witch (మాంత్రికురాలు). 10] Ram (పొట్టేలు)- Ewe (ఆడుగొట్టె). 11] Lord (బాలుడు)- Lass (బాలిక). 12] Monk (సన్యాసి)- Nun (సన్యాసిని). 13] Drake (మగబాతు)- Duck (ఆడుబాతు).

E) 'పుంలింగ పదము'ల నుండి- 'స్త్రీలింగ పదము'లుగా మారునపుడు కొన్ని పదములయందు జరుగు.... అరుదైన మార్పులను- గమనించండి! Ex.

1] Hero (కథానాయకుడు)- Heroine (కథానాయకురాలు). 2] Executioner (నిర్వాహకుడు)- Executrix (నిర్వాహకురాలు). 3] Proprietor (సొంతగాడు)- proprietrix (సొంతగత్తె). 4] Widower (భార్యవిహీనుడు)- Widow (భర్త్యవిహీన). 5] Fox (నక్క)- Nixen (ఆడునక్క). 6] Bride-groom (వరుడు)- Bride (వధువు).

Case (విభక్తి)

ఒక వాక్యములోని- 'noun' లేదా 'pronoun' కూ.... ఇతర పదములతో గల సంబంధమును గానీ లేదా అట్టి సంబంధమును తెలుపు రూపమునుగా "Case" అని అంటారు. సాధారణముగా 'nouns'కు మాత్రమే.... 'case' విభజన ఉంటుంది. ఇతర... కొన్ని సందర్భములలో- 'pronouns'కూ ఈ విభజన ఉండగలదు. 'Case' విభజన- "1] Nominative or Subjective Case 2] Objective Case, 3] Vocative Case, 4] Possessive Case" అను నాలుగు రకములుగా చేయబడినది. తెలుగు భాషయందు- విభక్తులు ఎనిమిది రకములుగా విభజింపబడి ఉన్నాయి.

1] Nominative or Subjective Case (ప్రథమా విభక్తి):- ఒక వాక్యమునందు- 'Subject (కర్త)' గా ఉన్న noun (నామవాచకము).... ఎల్లవేళలా "Nominative or Subjective Case"లోనే ఉంటుంది. ఉదాహరణకు- ఈ క్రింది వాక్యములను గమనించండి!

1] The *dog* is a faithful animal (కుక్క విశ్వాసము గల జంతువు)! ఈ వాక్యములో 'Subject'గా నున్న 'Noun'- 'dog' అనునది. ఇది 'Subjective Case'లో ఉన్నది.

2] *Kumar* kicked the ball (కుమార్ బంతిని తన్నాడు). ఈ వాక్యములోని "Kumar" అను 'Noun'- Subjectగా ఉన్నందున.... 'subjective Case' లో ఉన్నది.

2] **Objective case** (ద్వితీయా విభక్తి):- ఒక వాక్యములో 'Object' (కర్మ)గా ఉన్న 'noun' (నామవాచకము).... ఎల్లవేళలా 'Objective Case' లోనే ఉంటుంది. ఈ క్రింది వాక్యములను చూడండి!

1] *Chitra* sang a *song* (చిత్ర ఒక పాట పాడెను). ఈ వాక్యములో 'Object'గా నున్న Noun "song" అనునది. ఇది 'Objective case'లో ఉన్నది.

2] The pen is in the *pocket* (కలము నేబులో ఉన్నది). ఈ వాక్యములో 'object'గా నున్న Noun- "pocket" అనునది. ఇది- 'objective case'లో ఉన్నది.

Note :- ఒక్కోసారి ఒకే వాక్యములో.... రెండు 'objects' ఉండుట బహుగ వచ్చును.

Ex:- Renuka gave Chandrika a valuable gift (చంద్రికకు. రేనుక ఒక అమూల్య బహుమతిని అందజేసెను). ఈ వాక్యములోని "gave" అను క్రియకు- "Chandrika" మరియు "gift" అను రెండు 'objects' ఉన్నాయి. ఇతే .. వీటిలో- "gift" అనునది వస్తువు! "Chandrika" అనునది- వ్యక్తి!! కాబట్టి.... వస్తువులకు చెందిన 'objects'ను- "direct objects" అనీ, వ్యక్తులకు చెందిన 'objects'ను- "indirect objects" అనీ అంటారు. 'Indirect Object'గా ఉన్న 'nouns'ను- "Dative Cases (చతుర్థి విభక్తులు)" అని ప్రత్యేకముగా పేర్కొన్నారు.

3] **Vocative case** (సంబోధనార్థక విభక్తి):- సంబోధించుటకు లేదా పిలుచుటకు ఉపయోగించబడు 'nouns' ను- "vocative case" అని అంటారు.

Ex.- 1] *O God*, forgive me (ఓ దేవుడా, నన్ను మన్నించు)!
O Swetha, come in (ఓ శ్వేతా, లోపలికి రా)! 2] *Girls*, sit down (బాబాదా, కూర్చోండి)!

Note :- 'Vocative Case'లో ఉన్న వాక్యభాగమును మిగతా వాక్యభాగముండి వేరుచేయుటకు 'రామా(,)'ను ఉంచాలి.

4] **Possessive case** (స్వక్తివిభక్తి):- ఏ వాక్యములో నైననూ. "object" అనునది- 'subject' యొక్క హక్కుగానో లేదా subject యొక్క అధీనము (possession) గానో ఉన్నపుడు.... ఇట్టి 'subject'గా ఉన్న 'nouns'ను- "possessive cases" లేదా "genitive cases" అని అంటారు.
 Ex.- *Ramya* bought *Meena's* car (రమ్య మీనా శకటమును కొనెను)
 1] *Keerthana* has taken *officer's* charge (కీర్తన అధికారి యొక్క బాధ్యతను స్వీకరించెను). 2] *Baby* took *Brinda's* book (బేబీ బ్రిందా పుస్తకమును తీసికొనెను).

Note :- (i) సాధారణముగా 'verb'కు ముందు ఉన్న 'noun'- 'subjective case' లోనూ; 'verb'కు తరువాత ఉన్న 'noun'- 'objective case' లోనూ ఉంటాయి.

Ex.- *The girl* kicked the *ball* (బాలిక బంతిని తన్నెను). ఈ వాక్యము నందలి- "kicked" అను 'verb'కు ముందు ఉన్న "girl" అను 'noun' 'subjective case' లోనూ, తరువాత ఉన్న "ball" అను 'noun'- 'objective case' లోనూ ఉన్నవి.

Note :- (ii) సాధారణముగా ఒక వాక్యమునందలి 'preposition' తరువాత ఉపయోగించబడిన- 'noun' గానీ, 'pronoun' గానీ.... 'objective case' లోనే ఉంటాయి. Ex.- 1] *The pen* is *on* the *table* (కలము మేజాపట్ల మీద ఉన్నది). 2] *Sujatha* is angry *with* *me* (సుజాత నామీద కోపముతో ఉన్నది). ఈ వాక్యములో- "on", "with" అను prepositions కు తరువాత వచ్చిన- "table" అను noun, "me" అను pronoun- 'objective case'లో ఉన్నవి.

Note :- (iii) సాధారణముగా 'nouns' - ఏ caseలో ఉన్నదీ తెలియాలంటే.... వీటికి వాక్యమందలి ఇతర పదములతోగల సంబంధమునుబట్టి మాత్రమే చెప్పవచ్చును ఉన్నది. ఇతే.... 'pronouns' లో - "you", "it" అను రెండింటిని తప్ప.... మిగతా అన్నింటినీ యథాతథముగా 'రూపభేదము' ననుసరించియే చెప్పవచ్చును.

Ex.:- "I, We, He, She, Who, They" అనునవి - 'Subjective Case' లో మాత్రమే ఉంటాయి. అనగా.... ఇవి 'subjects' గా మాత్రమే వాక్యములయందు ఉపయోగించబడతాయి. "Me, Her, Him, Them, Whom, Us" అనునవి - 'objective case' లో మాత్రమే ఉంటాయి. అనగా.... ఇవి - 'objects' గా మాత్రమే వాక్యములయందు ఉపయోగించబడతాయి.

Note :- (iv) ఏ నామవాచక పదమునైనను ... చివర - apostrophe (') ఉన్న ఎడల.... ఆ నామవాచకము 'possessive case' లో ఉన్నట్లు గ్రహించాలి.

Usage of Apostrophe (అపోస్ట్రోఫీ ప్రయోగము)

1] ప్రాణము ఉన్నవాటి నామములకు; కాలము (Time), తూనిక (Weight), స్థలము (space) లకు సంబంధించిన నామవాచకములకు చివర - apostrophe (') మరియు s లను ఉపయోగించాలి. సాధారణముగా.... apostrophe. "of (యొక్క)" అను లర్థమును సూచిస్తుంది. **Ex.:-** Gayatri's pen, dog's legs donkey's milk, a week's journey, a month's time, a day's march, a pound's weight, a stone's throw, a hair's breadth, etc.

Note:- ప్రాణములేని వస్తువులకు మరియు అల్పప్రాణులకు సంబంధించిన నామవాచకములకు చివర apostrophe ని ఉపయోగించకూడదు. అందుకు బదులుగా 'of' ని మాత్రమే ఉపయోగించాలి.

Ex.:- a) The roof of the house (ఒప్పు) - The house's roof (తప్పు). b) The leg of a Chair (ఒప్పు) - A Chair's leg (తప్పు). c) The wings of the fly (ఒప్పు) - The fly's wings (తప్పు) d) The legs of the ant (ఒప్పు) - The ant's legs (తప్పు).

2] ప్రాణులకు చెందిన నామవాచక పదములకు చివర - apostrophe ని గానీ లేదా 'of' ను గానీ ఉపయోగించవచ్చును. **Ex.:-** a) The horse's tail (or)

The tail of the horse. b) Sita was Rama's wife (or) was the wife of Rama.

3] మాతా పదములలో కూడి ఉన్న నామవాచకములలో.... చివరి పదము మాత్రమే (apostrophe)ని ఉంచాలి. Ex:- a) Mother-in law's home
b) Brother-in-law's building, c) Commander-in chief's order etc.

4] ప్రాణము లేని కొన్ని నామవాచకములకు చివర అవి 'phrase'గా ఉపయోగపడిన సందర్భములో - apostrophe ని ఉంచాలి.

Ex:- a) for mercy's sake, b) a ship's crew, c) death's duty etc.

5] బహువచన రూపములో ఉన్న నామవాచక పదములకు చివర - s లేని ఎడల, ఈ పదముల చివర - apostrophe ని ఉంచి, s ను కూడ చేర్చాలి.

Ex:- a) women's club, b) children's society, c) men's club etc.

6] బహువచన నామవాచక పదములకు చివర - s గాని, es గాని వున్నప్పుడు, apostrophe ని మాత్రము ఉంచిన చాలును. Ex:- a) boys' play ground
b) girls' school, c) foxes' tails, d) asses' burden etc.

7] ఒక పద సముదాయములోని నామవాచకములన్నీ.... ఒకే వ్యక్తికి చెందినవిగా ఉన్నప్పుడు - చివరి నామవాచకమునకు చివర మాత్రమే apostrophe ని మరియు s ని వుంచాలి. Ex:- a) The Governor of Tamilnadu's residence
b) The Nizam of Hyderabad's palace, c) Our sister Surekha's marriage etc.

8] ఒక వాక్యములోని రెండు నామవాచకములు - ఒకదానికొకటి సంబంధమును కలిగియున్నప్పుడు.... రెండవ నామవాచకము చివర మాత్రమే apostrophe మరియు s లను ఉంచాలి. Ex:- a) Rajasekhar and Jeevitha's marriage,
b) B.J.P. and B.S.P's rule, c) William and Mary's Company etc.

9] ఒక పదములో కలుపబడిన ఏదైనా పదములోని - ఒక అక్షరముగాని లేక అక్షరములుగాని మిగిలినవి ఉండినప్పుడు.... ఆ అక్షరముల స్థానములో apo-

strophe ని ఉంచాలి. Ex.:- a) I've (I have), b) Don't (Do not), c) It's (It is), d) Can't (Can not), e) Didn't (Did not) etc.

Usage of Capital Letters

(పెద్ద అక్షరముల ప్రయోగము)

సాధారణముగా అంగ్ల పదములన్నియు 'small letters' (చిన్న అక్షరములు) తోనే వ్రాయబడతాయి. Ex.:- eye, ear, finger, they, cat etc.

Note :- కొన్ని అంగ్లపదములలోని అక్షరములన్నియు 'small Letters' తో వ్రాయబడినప్పటికీ.... తొలి అక్షరమును మాత్రము 'Capital letter' (పెద్ద అక్షరము) గా వ్రాయాలి. Ex.:- Rama, Ramya, God, The Ganges etc.

ఏ యే పదములలోని తొలి అక్షరము - 'Capital Letter' గా వ్రాయవలసి ఉంటుందో.... ఈ క్రింది నియమముల ననుసరించి గ్రహించండి!

1] ప్రతి వాక్యములోని మొదటి పదము యొక్క తొలి అక్షరమును - 'capital letter' గా వ్రాయాలి. Ex.: 1] What is your name? 2] My sister is a teacher. 3] The pen is on the table.

2] English poetry (అంగ్లపద్యము) లోని ప్రతి పాదము (line = పంక్తి) యొక్క తొలి పదములోని అక్షరమును 'Capital Letter' గా వ్రాయాలి. Ex.:- Jack and Jill, Went up the hill, To fetch a pail of water.

3] "Proper Nouns" అనగా.... నదుల పేర్లు, మనుష్యుల పేర్లు, దేశముల పేర్లు మున్నగు పదములనందలి తొలి అక్షరమును - 'Capital Letter' గా వ్రాయాలి. Ex.:- The Ganges, Geetha, India, Chennai, Tenali, The Himalayas, Andhra Pradesh etc.

4] "I" అను పదమును గానీ; 'God' మరియు ఆ పదమునకు సంబంధించిన - 'సర్వనామ (pronoun)' పదముల తొలి అక్షరమును గానీ.... 'capital letter' గానే వ్రాయాలి. Ex :- a) When I went to Hyderabad, I saw the zoo. b) I pray God to shower His mercy on our family.

5] ఒక వాక్యములోని 'Direct speech' కు సంబంధించిన భాగమునందలి - తొలి పదము యొక్క తొలి అక్షరమును - 'Capital Letter' గా వ్రాయాలి. Ex.

a) Roopa said, "My mother brought some new bangles." b) Chowdary told, "Our business improved a lot."

6] కొన్ని వాక్యములలో.... మహాత్ముల సూక్తులను- Quotations (" ")లో ప్రత్యేకముగా సూచిస్తారుగదా.... ఆ Quotations ప్రారంభ పదములలోని తొలి అక్షరమును- 'Capital Letter'గా వ్రాయాలి. Ex:- Gandhiji said, "Truth is God".

7] ఒక వాక్యములో ప్రాముఖ్యతను సంపరించుకున్న పదముల తొలి అక్షరములను 'Capital Letters'గా వ్రాయాలి. Ex:- The Governor of A.P. was received by the Collector and the District Judge at the Gannavaram Air-Port.

8] కొన్ని ప్రాధాన్యతలేని పదములకు- అత్యంత ప్రాధాన్యతను ఇచ్చి, పీటినీ- వాక్యములయందు ప్రయోగించినపుడు.... ఆ పదముల తొలి అక్షరమును- 'capital letter'గా వ్రాయాలి. Ex:- a) O Death, what a great relief you give to us. b) O Sleep, what a great comfort you give to all creatures. c) O Sword, give me an everlasting victory against my enemies.

Silent letters (అనుచ్ఛారిత అక్షరములు)

తలుగు భాషలో.... పదమునందలి అన్ని అక్షరములను ఉచ్చరించాలి. ఇట్లు ఉచ్చరించని ఎడల.... ఆ పదమునందలి- అర్థము, భావము; అందలి సౌగంధ సరిగా తెలియదు. ఇతే.... ఆంగ్లభాష- అట్లు కాదు. ఈ భాషలో.... కొన్ని కొన్ని పదములనందు- ఒకటిగానీ, అంతకు మించిగానీ అక్షరములు అనుచ్ఛారితముగా ఉంటాయి. ఇట్టి అక్షరములను- ఉచ్చరించిన ఎడల.... ఆ పదము నందలి- అర్థము, భావము; అందలి సౌగంధ తెలియకపోవుటయేగాక.... ఆ పదమే 'తప్పు' టెతుంది. Ex:- Bomb (బాంబ్). Hour (హూర్). Palm (పాల్మ్), Island (ఐస్ ల్యాండ్), Wednesday (వెడ్ థెస్ డే) ఈ పదముల ఉచ్ఛారణను- కుండలీకరణ ములనందు ఇచ్చిన విధముగా ఉచ్చరించకూడదు. అట్లు ఉచ్చరించుట తప్పు! కారణము.... ఆ పదముల నందలి కొన్ని అక్షరములు ఉచ్చరింపబడవు. ఇట్లు ఉచ్చరింపబడని ఆంగ్లపదములలోని అక్షరములను- "Silent Letters (అనుచ్ఛారిత

అక్షరములు)" అని అంటారు. ఇప్పుడు.... ఆ పదముల సరైన ఉచ్చారణను అందరి 'silent letters'ను ఈ క్రింద గమనించండి!

KEY :- Bomb (బామ్), Hour (అవర్), Palm(పామ్), Island(ఐలండ్) Wednesday (వెన్స్డే). ఇట్లు ... కొన్ని ఆంగ్ల పదములయందు ఉచ్చరించబడని ఆయా అక్షరములను - ఈ క్రింద పరిశీలించండి!

'B' ఉచ్చరించబడని కొన్ని పదములు :- 1] Bomb (బామ్) = బాంబ్, 2] Comb(కోమ్) = దువ్వెన. 3] Debt(డెట్) = అప్పు, 4] Doubt(డాబ్ట్) = అనుమానము. 5] Dumb (డమ్) = మూగ. 6] Lamb (లేమ్) = గొడ్డెపిల్ల. 8] Thumb (థమ్) = బొటనవ్రేలు. 8] Tomb (టామ్) = సమాధి.

'C' ఉచ్చరించబడని కొన్ని పదములు :- 1] Scent(సెంట్) = అత్తరు, 2] Scene (సీన్) = దృశ్యము, 3] Sceptic (సెప్టిక్) = సంశయాపరు, 4] Science (సైన్స్) = విజ్ఞానము, 5] Scion (సియాన్) = అంకురము, 6] Scissors (సిజర్స్) = కత్తెర.

'G' ఉచ్చరించబడని కొన్ని పదములు:- 1] Benign (బెనైన్) = దయ గల, 2] Consign (కన్ సైన్) = ఒప్పగించు, 3] Design (డిజైన్) = రూపకల్పన, 4] Gnat (నేట్) = యుద్ధ విమానము, 5] Reign (రేన్) = పాలన, 6] Resign (రిజైన్) = త్యజించు; 7] Sign (సైన్) = గుర్తు, చిహ్నము; 8] Sovereign (సావెరేన్) = అధిపతి.

'H' ఉచ్చరించబడని కొన్ని పదములు :- 1] Heir (ఏర్) = వారసుడు, 2] Honest (అనెస్ట్) = నిజాయితీ, 3] Honour (అనర్) = గౌరవము, 4] Hour (అవర్) = గంట, 5] Hotel (హిటెల్) = పూటకూళ్ళ ఇల్లు; 6] Humor (యూమర్) = తడి, తేమ.

'K' ఉచ్చరించబడని కొన్ని పదములు :- Knack (నేక్) = చమత్కారము, 2] Knave (నేవ్) = మోసగాడు, 3] Knee (నీ) = మోకాలు, 4] Knicker (నిక్కర్) = చెడ్డీ, 5] Knife (నైఫ్) = కత్తి, 6] Knit(నిట్) = అల్లుట; 7] Knob (నాబ్) = గుబ్బ, గుబురు; 8] Knock (నాక్) = తట్టుట, 9] Knot (నాట్) = ముడి, 10] Know (నౌ) = తెలిసికొను; 11] Knowledge (నో'లెడ్జ్) = తెలివి, విజ్ఞానము; 12] Knight (నైట్) = పిరుడు.

'L' ఉచ్చరించబడని కొన్ని పదములు :- 1] Alms (ఆమ్స్) = దానము, 2] Balm (బామ్) = సువాసన కైలము, 3] Calm (కామ్) = నిశ్శబ్దము, 4] Calf = బిడ్డనూడ, 5] Folk (ఫోక్) = జనసమూహము, 6] Half (హాఫ్) = సగము, 7] Talk (టాక్) = మాట్లాడుట, 8] Walk (వాక్) = నడచుట, 9] Would (వుడ్) = చేయబడును.

'N' ఉచ్చరించబడని కొన్ని పదములు :- 1] Autumn (ఆటమ్) = ఆకురాలు కాలము, 2] Column (కాలమ్) = ఒక భాగము; 3] Condemn (కన్డెమ్న్) = నిందించు, చూపించు; 4] Damn (డామ్న్) = శపించుట, 5] Hymn (హైమ్) = స్తోత్రము.

'P' ఉచ్చరించబడని కొన్ని పదములు :- 1] Psalm (సామ్) = భక్తి గీతము, 2] Psychology (సైకాలజీ) = మనస్తత్వ శాస్త్రము, 3] Pseudon (ప్యూడో) = అబద్ధమైన, 4] Psoas (సోస్) = వస్త్రస్నాయువు.

'R' ఉచ్చరించబడని కొన్ని పదములు :- 1] Arms (ఆమ్స్) = చేతులు, 2] Harm (హామ్) = కీడు, హాని.

'T' ఉచ్చరించబడని కొన్ని పదములు :- Hasten (హేసెన్) = తొందర పడుట, 2] Listen (లిసెన్) = వినుట, 3] Often (ఆఫెన్) = తరచుగా, 4] Soften (సాఫెన్) = మెత్తబడుట.

'U' ఉచ్చరించబడని కొన్ని పదములు :- 1] Guard (గార్డ్) = కాపలా దాడు, 2] Guava (గావా) = జామపండు, 3] Guess (గెస్) = ఊహ, 4] Guest (ఆగిస్ట్) = అతిథి, 5] Guide (గైడ్) = దారిచూపు, 6] Guild (గిల్డ్) = సభ, సమాజము; 7] Guilt (గిల్ట్) = నేరము.

'W' ఉచ్చరించబడని కొన్ని పదములు :- 1] Answer (ఆన్సర్) = జవాబు, 2] Sword (సోర్డ్) = కత్తి, 3] Wrapper (రేపర్) = మూత, 4] Wrong (రాంగ్) = తప్పు, 5] Wreath (రీత్) = మాల, 6] Wrist (రిస్ట్) = మణికట్టు, 7] Write (రైట్) = వ్రాయు.

'GH' ఉచ్చరించబడని కొన్ని పదములు :- 1] Bright (బ్రైట్) = ప్రకాశము, 2] Caught (కాట్) = పట్టుబడిన, 3] Delight (డిలైట్) = సంతోషము, 4] Fight (ఫైట్) = పోట్లాడుట, 5] Light (లైట్) = దీపము,

6] Might (మైట్) = బలము, 7] Night (నైట్) = రాత్రి, 8] Tight (టైట్) = తొడ, 9] Thigh (థై) = తొడ, 10] Thought (థౌట్) = ఆలోచన, 11] Though (థౌ) = అయినప్పటికీ, 12] Through (థ్రూ) = ద్వారా, 13] Weight (వెయ్ట్) = బరువు. ఆయా అనుచ్ఛారిత అక్షరములు గల కొన్ని పదములు:-
 1] Drachm (డ్రామ్) = ఒక కొలత/తూనిక, 2] Island (ఐలెండ్) = ద్వీపము, 3] Parliament (పార్లమెంట్) = ప్రతినిధి సభ, 4] Wednesday (వెన్స్డే) = బుధవారము, 5] Could (కుడ్) = చేయగలుగుట, 6] Should (షుల్డ్) = వలెను/యాలి, 7] Would (వుడ్) = 'చేయబడుట, 8] Youth (యూత్) = యువత. ఇట్టి పదముల నన్నిటినీ.... తెలిసికొని, వాటిని- అభ్యాసము చేయుట చాల మంచిది.

Active Voice and Passive Voice

(కర్తృత్వక మరియు కర్మార్థకము)

1] ఒక వాక్యములోని- 'కర్త' చేయుపనిని తెలియజేయు 'క్రియా రూపము'ను.... "Active voice (కర్తృత్వకము)" అని అంటారు.

Ex:- Shilpa kissed the child (శిల్ప దిడ్డను ముద్దు పెట్టుకొనెను). ఈ వాక్యములో— "Shilpa" అను పదము- Subject (కర్త)! కర్త చేసిన పని- 'kissed' గనుక.... "kissed" అను verb (క్రియ)- "Active voice" అని గ్రహించాలి.

2] ఒక వాక్యములోని- 'కర్మ' చేయుపనిని తెలియజేయు 'క్రియా రూపము'ను.... "Passive voice (కర్మార్థకము)" అంటారు.

Ex:- The child was kissed by Shilpa (దిడ్డ శిల్పచేత ముద్దాడబడినది).

పై వాక్యములో- "Child" అను పదము Object (కర్మ)! ఈ కర్మ చేసిన పని 'was kissed (ముద్దాడబడినది)' గనుక.... ఈ 'Verb form (క్రియారూపము)'ను- "Passive Voice" అని అంటారు.

వాక్యములు- ఏ 'voice'లో ఉన్ననూ.... చెప్పుటలో లేదా తప్పు.... అర్థము మారుదు. అనగా.... "శిల్ప దిడ్డను ముద్దు పెట్టుకొనెను" అని చెప్పినా.... లేదా "దిడ్డ శిల్పచేత ముద్దాడబడినది" అని చెప్పినా.... అర్థము మారుట లేదు.

కదే.... ఆయా సంపర్కముల ననుసరించి, ప్రాధాన్యతను బట్టి.... అనుగా...
 “కర్తకు ప్రాముఖ్యత నిచ్చుటయా....” లేదా “కర్మకు ప్రాధాన్యత నిచ్చుటయా....”
 అన్ని విషయమును నిర్ణయించుకోవాలి.

Def. :- “ఒప్పు ముక్తుకెట్టుకొనుట” అన్న విషయమునకు - ప్రాధాన్యత నిచ్చిన
 ఎడల.... ఆ వాక్యమును - ‘Active Voice’ లో చెప్పాలి. “దిద్ద ముద్దాడబడుట”
 అన్న విషయమునకు - ప్రాముఖ్యత నీయదలచిన ఎడల.... ఆ వాక్యమును -
 ‘passive voice’ లో చెప్పాలి. ఏదైనా వాక్యమును - ఒక ‘voice’ నుండి - మరొక
 ‘voice’ లోనికి మార్చినప్పుడు.... ఆ వాక్యార్థము మాటకున్ననూ.... వాక్యనిర్మాణ
 ములో - కొన్ని మార్పులు, చేర్పులు, మినహాయింపులు చోటుచేసి కొంటాయి.

FROM ACTIVE VOICE TO PASSIVE VOICE :-

‘Active Voice’ లో ఉన్న ఒక వాక్యమును - ‘passive voice’ వాక్యముగా
 మార్చాలంటే... సాధారణముగా - మూడు మార్పులూ, రెండు చేర్పులూ చేయ
 వలసి ఉంటుంది.

మార్పులు :- 1] ‘Object (కర్మ)’ను - ‘Subject (కర్త)’గా మార్చాలి.
 2] క్రియాపదమును - దాని ‘Tense’ను అనుసరించి... మాజీన Subject ది
 తగినట్లుగా మార్చాలి. 3] verb ను - దాని ‘past participle’ రూపమునకు
 మార్చాలి.

చేర్పులు :- 1] సాధారణముగా.... “by” అను పదమును - ‘Object’ నకు
 జుండు చేర్చాలి. 2] ‘Subject’ను.... ‘by’కి - ‘Object’గా చేర్చాలి. ఈ క్రింది
 ఉదాహరణలను గమనించండి!

Active Voice :- Raju killed the bird.

Passive Voice :- The bird was killed by Raju

Def. :- ‘Active voice’లోని “bird” అను ‘object’ - ‘passive voice’లో
 ‘Subject’గా మారినది. అలా మాజీన ‘Subject’కు తగినట్లుగా - verb form
 “was killed” అను ‘past participle’గా మారినది. దీనికి “by” అనుపదము
 అదనముగా చేరినది. దీని చదువర.... ‘Active Voice’ లోని.... “Raju”
 అను ‘Subject’ - ‘passive voice’లో.... ‘object’గా చేరినది.

Active Voice :- Sarika beats the dog.

Passive Voice:- The dog is beaten by Sarika

Def.:- 'Active voice'లోని.... "dog" అను 'Object' - 'passive voice'లో.... 'subject'గా మారినది. అలా మారిన 'Subject'కు తగినట్లుగా.... verb form ఐన- "is beaten" అను 'past participle'గా మారినది. "by" అను పదము అదనముగా చేరినది. దీని తరువాత.... 'Active Voice' లోని "Sarika" అను 'Subject' - 'passive voice'లో 'object'గా చేరినది.

FROM PASSIVE VOICE TO ACTIVE VOICE :-

'Passive Voice'లో ఉన్న ఒక వాక్యమును- 'Active Voice' లోనికి మార్చాలంటే.... సాధారణముగా- మూడు మార్పులు, రెండు మినహాయింపులు ఉండగలవు.

మార్పులు :- 1] 'Object' - 'Subject'గా మారుతుంది. 2] 'Subject' - 'Object'గా మారుతుంది. 3] మారిన 'object'కు అనుగుణముగా.... 'verb form' కూడ మారుతుంది.

మినహాయింపులు:- 1] 'passive voice'లో సర్వసాధారణముగా ఉపయోగించబడు- "By" అను 'preposition' తొలగించబడుతుంది. 2] "be" యొక్క రూపము తొలగించబడుతుంది. ఈ క్రింది ఉదాహరణలను గమనించండి!

Passive voice :- She is loved by me.

Active Voice :- I love her.

Def. :- 'Passive Voice'లోని.... "me" అను 'object' - 'Active Voice'లో.... "I" అను 'Subject'గా మారినది. అలాగే.... 'passive voice' లోని.... "She" అను 'Subject' - 'active voice'లో.... "her" అను 'object'గా మారినది. "by" అను preposition తొలగించబడినది. అలాగే.... "is" అను- 'be' యొక్క రూపమూ తొలగించబడినది. "loved" అను verb form- మారిన object కు అనుగుణముగా.... "love"గా మారినది.

Passive Voice :- Mangoes are sold by him.

Active Voice :- He sells mangoes.

Def.:- 'Passive Voice' లోని.... "him" అను 'object' - 'Active

Voice'తో.... "He" అను Subject గా వుండేది. అలాగే.... "Mango" అను 'Subject' - 'Object'గా వుండేది. "sold" అను verb form. మా objectకు అనుగుణముగా... 'sells'గా వుండేది. 'By' తో అగుచుంటే అలాగే.... "are" అను - 'be' యొక్క రూపమును మినహాయించబడినది.

ఈ క్రింది మరికొన్ని ఉదాహరణ వాక్యములను పరిశీలించి, మరికొ అవగాహనను పొందండి!

Active Voice :- I love you.

Passive Voice :- You are loved by me.

A.V.:- The Headmaster will promote the students.

P.V.:- The students will be promoted by the Headmaster.

A.V.:- She does the work.

P.V.:- The work is done by her.

A.V.:- She has milked the cows.

P.V.:- The cows have been milked by her.

A.V.:- I sent her for the job.

P.V.:- She was sent for the job by me.

A.V.:- The peon is ringing the school bell.

P.V.:- The school bell is being rung by the peon.

Direct Speech and Indirect Speech

(ప్రత్యక్ష భాషణ మరియు పరోక్ష భాషణ)

ఎవరో ఒకరు చెప్పిన మాటలను - విని, ఆ మాటలను - "మరొకరికి చెప్పే అన్నది సర్వసాధారణము!! ఇలా చెప్పటను - అంగ భాషయందు - "1] Direct Speech (ప్రత్యక్ష భాషణ), 2] Indirect Speech (పరోక్ష భాషణ)" అని రెండు విధములుగా విభజించి ఉంటుంది.

1] Direct Speech (ప్రత్యక్ష భాషణము):- ఎవరో ఒకరు చెప్పే మాటలను - సరిగ్గా అదే విధముగా చెప్పటను.... "Direct Speech" అని అంటారు. *Ex.:-* She said, "I will come" ("నేను వచ్చేదను" అని అనే చెప్పెను).

Note :- 'Direct Speech'లో - ఒకరు చెప్పిన మాటలను.... తిరిగి సరిగ్గా అదే విధముగా చెప్పటం జరుగుతుంది కాబట్టి.... సదరు వాక్యమునందు - ఆ మాటలకు ముందు Comma (,) ను వ్రాసి, ఈ మాటలు ప్రత్యేకముగా కనిపించుట కొరకు - వీటిని.... Quotation Mark (" " = అనువాద చిహ్నము)ల మధ్యన వ్రాయాలి. అలాగే ... ఈ అనువాద చిహ్నము (Quotation Mark = " ") మధ్యన ఉన్న మాటలలోని తొలి పదము యొక్క తొలి మాటను - capital letter (పెద్ద అక్షరము)గా వ్రాయాలి. **Ex.:-** Asha said, "My mother is a teacher" ("నా తల్లి ఒక ఉపాధ్యాయుని" అని ఆషా చెప్పెను).

FROM DIRECT SPEECH TO INDIRECT SPEECH:- 'Direct Speech'లో వున్న వాక్యమును కొన్ని మార్పులతో....

'Indirect speech' లోనికి మార్చవచ్చును. ఈ క్రింది ఉదాహరణను చూడండి!

Direct Speech:- Jalaja said, "Now I am going to temple" ("ఇప్పుడు నేను గుడికి వెళుతున్నాను" అని జలజ చెప్పినది).

Indirect Speech :- Jalaja said that she was then going to temple (తాను అప్పుడు గుడికి వెళుతున్నట్లుగా జలజ చెప్పినది).

Def. :- పై ఉదాహరణ ననుసరించి ... 'Direct Speech'లో ఉన్న వాక్యమును - 'Indirect Speech'లో ఉన్న రెండవ వాక్యముగా మారుటకు జరిగిన.... ఈ క్రింది మార్పులను గమనించండి!

1] అనువాద చిహ్నములు (" ") తీసివేయబడినవి. 2] అనువాద చిహ్నములకు ముందు ఉన్న క్రమా (,) తొలగించబడినది. 3] అనువాద చిహ్నముల మధ్య గల మాటలన్నింటికంటే ముందు - "that" అను conjunction వచ్చిచేరినది. 4] "Now" అను Adverb - 'then'గా మారినది. 5] "I" అను pronoun 'she' గా మారినది. అనగా.... ఆ verb యొక్క 'Tense' మారినది.

Note:- Quotation Marks కు ముందు ఉండే 'verb'ను - "Reporting Verb" అని అంటారు.

Changes in verb forms: From Direct Speech to Indirect Speech:-

ఇప్పుడు.... 'Direct Speech'లో ఉన్న వాక్యములు- 'Indirect Speech'లోనికి మారుస్తప్పుడు.... 'verbs' నందు సంభవించు మార్పులను గమనించండి!

1] "Reporting Verb" అనునది- 'present tense'లో ఉన్న విధల.... 'Direct Speech'లో ఉన్న 'verbs' యొక్క 'Tense' మారుదు.

Direct Speech:- She says "The dog is running".

Indirect Speech:- She says that the dog is running.

పై వాక్యములోని "says" అను Reporting Verb- 'present tense'లో ఉంటుంటుంది... 'Direct Speech'లో ఉన్న verbs (is running) యొక్క Tense మారులేదు. *Note:-* 'says'కు బదులుగా.... "will say" అను 'Reporting Verb' ఉన్నచో.... 'Tense' మారుదు.

2] 'Direct Speech' వాక్యములో.... Quotation Marks లోపల ఉన్న simple present tense రూపము- 'indirect speech' వాక్యముగా మారునప్పుడు.... 'simple past tense'గా రూపాంతరము చెందుతుంది. *Ex.:-*

Direct Speech:- Jayaprada said, "I am an artist". *Indirect*

Speech:- Jayaprada said that she was an artist.

3] 'Present perfect tense' రూపము- 'past perfect tense'గా రూపాంతరము చెందగలదు. *Ex.:- Direct Speech:-* Taboo said, "I have got

an award". *Indirect Speech:-* Taboo said that she had got an

award. 4] 'Present continuous tense' రూపము- 'past continuous tense' రూపాంతరము చెందగలదు. *Ex.:- Direct Speech:-* He said, "My father is reading news paper". *Indirect Speech:-* He said that his father was reading news paper.

5] 'Direct speech' లో ఉన్న 'past tense' రూపము— 'Indirect Speech'లో కూడ 'past tense' రూపములోనే ఉంటుంది. ఇతే.... కొన్ని సందర్భములలో 'simple past tense' రూపము- 'past perfect tense'గా రూపాంతరము చెందగలదు. *Ex.:- (a) Direct Speech:-* Stefi Graf said, "I played tennis for twelve years". *Indirect speech:-* Stefi Graf said that she played tennis for twelve years.

(b) D.S.: - He said, "Our sister *went* away in the night"
 I.S.: - He said that their sister *had gone* in the night.

6] 'Reporting verb' .... 'past tense' లో ఉన్నప్పుడు .... 'Direct Speech' లోని - "will, shall, may, can" అను సహాయ క్రియల రూపము .... 'Indirect Speech' లో వరుసగా - "would, should, might, could" గా రూపాంతరము చెందగలవు. Ex.: - (a) D.S.: - She said, "Sudha *will* come." I.S.: - She said that Sudha *would* come. (b) D.S.: - Nagma said, "I *shall* go to Hyderabad". I.S.: - Nagma said that she *should* go to Hyderabad. (c) D.S.: - He said, "Ravali *may* come to-morrow." I.S.: - He said that Ravali *might* come the next day. (d) D.S.: - Suman said, "I *can* do this work". I.S.: - Suman said that he *could* do that work.

7] "Reporting verb" అనునది 'Direct Speech' నందు - 'said' గా ఉంటే .... 'Indirect speech' లోనూ .... 'said' గానే ఉండగలదు. ఇతే .... "said to" అని ఉన్నప్పుడు మాత్రము .... అది 'Indirect Speech' నందు - 'told' గా రూపాంతరము చెందుతుంది. Ex.: - D.S.: - Suresh *said to* Naresh, "Ramesh is wrong". I.S.: - Suresh *told* Naresh that Ramesh was wrong.

Changes in 'Pronoun forms' : From Direct Speech to Indirect Speech:- ఇప్పుడు .... 'Direct Speech' లో ఉన్న 'pronouns' - 'Indirect Speech' లో ఏమే మార్పులు చెందునో .... ఈ క్రింద గ్రహించండి!

1] 'Direct Speech' లో ఉన్న .... '1st person' కు చెందిన 'pronouns' అన్నియు 'Indirect Speech' నందు - 'Reporting Verb' తాలూకు 'subject' - ఏ 'person' లో ఉంటే .... ఆ 'person' లోనికి మార్పుతాయి. Ex.: - (a) D.S.: - She said, "I will go." I.S.: - She said that she would go. (b) D.S.: - I said, "I will go." I.S.: - I said that I

would go. (c) D.S.: You said, "I will go." I.S.: you said that you would go.

2] 'Direct Speech'లో ఉన్న '2nd person'కు చెందిన 'pronouns' అన్నీ... 'Reporting Verb' యొక్క 'object'- ఏ 'person' లో వుంటే.... ఆ 'person'గా మారుతాయి.

Ex.: (a) D.S.: She said to me, "You are clever." I.S.: She told me that I was clever. (b) D.S.: She said to you, "you are clever." I.S.: She told you that you were clever. (c) D.S.: She said to them, "you are clever." I.S.: She told them that they were clever.

Changes in 'Adverb forms': From Direct Speech to Indirect Speech:- ఇప్పుడు.... 'Direct Speech'లో ఉన్న 'Adverbs'- 'Indirect Speech'లో ఎట్టి మార్పులు చెందునదీ గ్రహించండి!

1] This- that, 2] These- those, 3] Thus- so లేక in the same way, లేక that way, 4] Here- there, 5] Now- then, 6] To-day- that day, 7] To-morrow- the next day, 8] yesterday- the previous day, 9] Last night- the previous night, 10] Ago- before, 11] Hence- thence, 12] Hither- thither.

Interrogative Sentences (ప్రశ్నావాక్యములు) : From 'Direct Speech' to 'Indirect Speech':- ప్రశ్నావాక్యములను 'Direct Speech' నుండి 'Indirect Speech' లోనికి మార్చినప్పుడు.... ఈ క్రింది మార్పులు సంభవిస్తాయి.

1] 'Reporting verb' సాధారణముగా 'ask'గా గాని లేదా 'enquire'గా గాని మారుతుంది. 2] ప్రశ్నార్థకము, అనువాద చిహ్నములు తొలగించబడతాయి. 3] "that" అనుపద ప్రయోగము ఉండదు.

Ex.: (a) D.S.: He said to me, "Who has gone to Warangal!" I.S.: He asked me who had gone to warangal! "దాను" లేదా

“కాదు” అని జవాబు చెప్పవలసి ఉన్న ప్రశ్నావాక్యములు- ‘Indirect Speech’ లో ఉన్నప్పుడు .. వీటికి ముందు- ‘if’ గాని లేదా ‘whether’ గాని వస్తుంది.

(b) D.S.: - The guest said to the girl, “where is your mother”

I.S.: - The guest *enquired* the girl where her mother was.

Ex.: - (a) D.S.: - She said to me, “Did you see the Governer?”

I.S.: - She *enquired* me *if* I had seen the Governer.

(b) D.S.: - He said to me, “Do you like Coffee?”

I.S.: - He asked me *whether* I like Coffee.

Commands and Requests (ఆజ్ఞలు మతెయు అభ్యర్థనలు) :

From ‘Direct Speech’ to ‘Indirect Speech’:- ‘Direct Speech’ లో ఉన్న ‘ఆజ్ఞలు-అభ్యర్థనల’కు సంబంధించిన వాక్యము (Imperative Sentence) అను- ‘Indirect Speech’ లోనికి మార్పునవుతు.... ఈ క్రింది మార్పులు సంభవిస్తాయి.

1] ‘Reporting verb’ నకు బదులుగా.... సందర్భమును అనుసరించి- ‘commanded’, ‘ordered’, ‘requested’, ‘advised’, ‘prayed’ వంటి పదములు వస్తాయి. 2] ‘Imperative mood’ లో ఉన్న ‘verb’- ‘Infinitive Mood’ లోనికి మారుతుంది.

Ex.: - (a) D.S.: - The teacher said to the boy, “Get out from the class-room.” I.S.: - The teacher *ordered* the boy *to get out* from the class room.

(b) D.S.: - My mother said to me, “Never keep bad company.” I.S.: - My mother *advised* me *never to keep* bad company.

(c) D.S.: - The boy said to the teacher, “please grant me leave.” I.S.: - The boy *requested* the teacher *to grant* him leave.

(d) D.S.: - The woman said to the queen, “kindly save my life.” I.S.: - The woman *prayed* the queen *to save* her life”

(e) D.S.: The beggar said to the passenger, "please give me one rupee." I.S.: The beggar begged the passenger to give him one rupee.

Verb-Complement (క్రియ-సహజము)

క్రియలు ముఖ్యముగా - "Transitive Verbs, Intransitive Verbs"

అను రెండు రకములుగా విభజింపబడి ఉంటాయి. ఈ రెండు క్రియల అర్థమును పూర్తి (complete) చేయుటకు ఉపయోగపడు మాటను గాని లేదా మాటల సముదాయమును గాని "Complement (సహజము)" అని అంటారు. ముందుగా.... క్రియలను గురించి తెలిసికొందాము.

1] Transitive Verbs (సకర్మక క్రియలు):- కర్మ (object) ను కలిగియుండి, పూర్తి అర్థమును ఇచ్చు క్రియలను - "Transitive Verbs" అని అంటారు.

Ex.: The boy kicked a dog (బాలుడు కుక్కను తన్నెను). ఈ వాక్యములో "dog" అను 'object' ఉన్నది. వాక్యము - పూర్తి అర్థమును ఇచ్చుచున్నది. కనుక.... అందలి "kicked" అను 'verb'ను - 'Transitive Verb'గా పేర్కొవాలి.

2] Intransitive Verbs (అకర్మక క్రియలు):- కర్మ (object)ను కలిగి యుండకపోయినప్పటికీ.... పూర్తి అర్థమును ఇచ్చు క్రియలను - "Intransitive Verbs" అని అంటారు.

Ex.: 1] Horses run (గుఱ్ఱములు పరుగెత్తును). 2] Rivers flow (నదులు ప్రవహించును). ఈ వాక్యములో 'objects' లేవు. ఇవను.... పూర్తి అర్థమును కలిగియున్నవి. కనుక.... అందలి "run", "flow" అను 'verbs'ను - "Intransitive Verbs"గా పేర్కొవాలి.

పై రెండు క్రియల అర్థమును పూర్తిచేయుటకు ఉపయోగపడు 'complements' - "1] Subjective Complement, 2] Objective Complement" అను రెండు విధములుగా విభజింపబడి ఉన్నాయి.

1] Subjective Complement :- 'Object' లేకుండా.... 'subject'

మాత్రమే ఉన్న 'Intransitive Verbs'కు- సంపూర్ణార్థమును కల్పించుటకు ఉపయోగపడు పదమును లేదా పద సముదాయమును.... "Subjective Complement" అని అంటారు. ఉదాహరణకు- ఈ క్రింది పట్టికను చూడండి!

S. No.	Subject	Verb	Complement
1]	Tenali	is	a town.
2]	Sukanya	became	rich.
3]	Richard	lives	in comfort.
4]	She	seems	upset.
5]	He	looks	well.
6]	Our doubt	is	that she will fail.

2] Objective Complement :- 'Transitive Verbs'- 'object'ను

కలిగియుండుట వలన ... వీటికి- సంపూర్ణార్థమును కల్పించు పదమును లేదా పద సముదాయమును.... "objective complement" అని అంటారు. ఉదాహరణకు- ఈ క్రింది పట్టికను చూడండి!

S.No.	Subject	Verb	Object	Complement
1]	I	found	her	running.
2]	They	elected	him	as chairman.
3]	We	made	her	what she is.
4]	He	got	his watch	repaired.
5]	The teacher put		the class	in order.
6]	The Judge	ordered	him	to be punished.

Verb-Mood (క్రియ-రీతి)

ఆంగ్లభాషలో.... వేలాది క్రియారూపములు ఉన్నాయి. వీటిలో - ఏవో కొన్ని క్రియలు తప్ప ... మిగతా అన్ని క్రియలూ- సాధారణముగా వేర్వేరు ప్రత్యేక పనుల (Special functions)ను చేస్తాయి. ఇట్లు... verb(క్రియ) ద్వారా సూచించబడుతూ.... ఒక పని (Action) జరుగు రీతిని స్పష్టము చేయు క్రియారూపము (verb form)ను- "Mood (రీతి)" అని అంటారు. ఈ 'Moods'ను

ఆంగ్ల వ్యాకరణ పండితులు.... "1] Indicative mood, 2] Imperative mood, 3] Infinitive mood, 4] Subjunctive mood" అను విభజనలుగా విభజించారు.

1] Indicative mood (స్వాధికార ప్రయోగము):- ఏదైనా వాంఛను ప్రకటించుటకు గాని, ప్రశ్నను అడుగుటకు గాని, సంభవమైనదను తెలియజేయుటకు గాని, ఆశ్చర్య ప్రకటన చేయుటకుగాని.... వాక్యము ఉపయోగించబడిన క్రియ- "Indicative Mood"లో ఉంటుంది.

Ex:- 1] Subhadra reads news paper every day (సుబద్రా రోజూ వార్తాపత్రిక చదువును).—ఇది వాస్తవికవాంఛము. 2] Is this pen (ఇది నీ కలమా)?—ఇది ప్రశ్నవాక్యము! 3] If it rains, I can go to school (వర్షము కురిసినచో.... నేను బడికి వెళ్ళలేను).— ఇది సంభవమైనది! 4] How beautiful this is (ఇది ఎంత సుందరమైనది)! ఇది ఆశ్చర్యప్రకటన!

2] Imperative Mood (విధర్థకము/ప్రార్థనార్థకము):- (order)', 'కోరిక (request)', సలహా (Advise)', 'ఆశీస్సులు (Blessing) మొదలగువాటిలో చేనిదైనా తెలియజేయుటకు వాక్యమునందు ఉపయోగించబడిన క్రియ- 'Imperative mood'లో ఉంటుంది.

Ex:- 1] Stand up on the bench (బల్లమీద నిలబడు)!— ఇది ఆదేశము. 2] Let me go (నన్ను వెళ్ళనివ్వండి)!—ఇది కోరిక! 3] Speak always truth (పల్లప్పుడూ సత్యమునే మాట్లాడుము).— ఇది సలహా! 4] God bless you (దేవుడు నన్ను కరుణించుగాక)!— ఇది ఆశీర్వాదము! 5] Oh God Have mercy upon us (హే భగవాన్! మా మీద దయచూపుము)!!— ప్రార్థన!

3] Infinitive Mood (క్రియ యొక్క భావ్యర్థక రూపము) ఒక వాక్యమునందు కేవలము చేయు పనిని పేర్కొనుటకు మాత్రమే ఉపయోగించబడిన క్రియ- 'Infinitive Mood'లో ఉంటుంది.

Ex:- 1] I wish to see her (నేను ఆమెను చూచు కోరికతో ఉన్నాను) 2] I asked him to go home (ఇంటికి వెళ్ళమని అతనిని అడిగాను)

Give me milk to drink (త్రాగుటకు పాలనిమ్ము.)! 4] To err is human (తప్పు చేయుట మానవ సహజము)! 5] Kanchana went to meet her mother (కాంచన తన తల్లిని కలిసికొనుటకు వెళ్ళను).

NOTE :- 'Infinitive mood'లో ఉన్న క్రియా రూపమునకు ముందు - సాధారణముగా 'to' వస్తుంది. ఒక్కోసారి సందర్భానుసారముగా 'Infinitive mood'లో ఉన్న verb- 'noun'గా గాని, 'adjective'గా గాని లేదా 'Adverb'గా గాని పనిచేయవచ్చును. ఉదాహరణకు:- పై వాక్యములలో.... "to drink" అనునది- 'adjective' గాను; "to meet" అనునది- 'adverb' గాను పని చేస్తున్నాయి.

4] Subjunctive mood (చేదర్థక ప్రయోగము):- ఆవాస్తవమైన లేదా అసంభవమైన- ఊహలు, కోరికలు, ఉద్దేశ్యములు మున్నగు వాటిని తెలియ జేస్తూ.... వాక్యమునందు ఉపయోగించబడిన క్రియ "subjunctive mood" లో ఉంటుంది.

Ex:- 1] I should not do so if I were you (నీవే నేనైతే.... నేను అలా చేసి తీరే వాడిని కాదు).— అసంభవమైన ఊహ! 2] God save the country (దేశమును- భగవంతుడే రక్షించాలి)!— ఇది అసంభవమైన కోరిక! 3] Who lives if crops fail (పంటలు పండకపోతే ఎవరు జీవిస్తారు)?— ఇది అసంభవమైన ఉద్దేశము!

Tense (క్రియాకాలము)

'క్రియ' తాను చేయుపనిని లేదా తన రూపమును ఆచరణకు తెచ్చుకొను సమయమును- "Tense (క్రియయొక్క కాలము)" అని అంటారు. ఈ క్రియాకాలము (Tense) ముఖ్యముగా.... "1] Present Tense, 2] Past Tense, 3] Future Tense" అను మూడు విధములుగా విభజించబడి ఉంటుంది.

1] Present Tense (వర్తమాన కాలము):- ఒక 'క్రియ'- జరుగుతున్న కాలము (వర్తమాన కాలము)ను సూచించు చున్న విధాల.... ఆ 'క్రియ (verb)'- 'present tense' లో ఉంటుంది. Ex:- 1] I am a boy (నేను బాలుడనై యున్నాను). 2] She is going to school (ఆమె బడికి వెళ్ళుతూ ఉన్నది).

2] Past Tense (భూతకాలము): - ఒక 'క్రియ' - జరిగినోయినో

(భూతకాలము)ను సూచించుచున్న పదాల.... ఆ క్రియ(verb) - 'past

కాలము'. Ex:- 1] Rajani went to Nellore (రజనీ నెల్లూరు

2] Mangala wrote a letter (మంగళ ఉత్తరము వ్రాసెను).

3] Future Tense (భవిష్యత్కాలము): - ఒక 'క్రియ' - జరు

చాలము (భవిష్యత్కాలము)ను సూచించుచున్న పదాల.... ఆ 'క్రియ'

'Future Tense' లో ఉంటుంది. Ex:- 1] Kumar will come

row (కుమార్ రేపు రాగలడు). 2] I shall go within few mini

seconds (నేను వెళ్ళి తిరారి).

KINDS OF TENSES (క్రియాకాలముల రకములు

తెలుగునాడున మూడు విధములగు క్రియాకాలములు - తిరిగి ఒక్కొక్కటి

రకములుగా విభజింపబడి ఉంటాయి.

1. Present Tense రకములు:-

(i) present indefinite tense (అనిర్దిష్ట వర్తమానకాల

తెలుగులో అనిర్దిష్టకాలము జరుగుతున్న పనిని అనగా.... వర్తమాన క

(అనిర్దిష్టకాలము) జరుగుతున్న పనిని తెలియజేయు క్రియారూపమును. "I

indefinite tense" లేదా "simple present tense" అని అంటారు.

Ex:- 1] The child sleeps (బిడ్డ నిద్రించును). 2] I go to

(నేను ఒకటి వెళ్ళుచును).

(ii) present continuous tense (అసంపూర్ణ వర్తమానకాల

ఒక పని పూర్తికాలింప.... వర్తమానమున అనగా.... ప్రస్తుతకాలమున క

లా! ఉంటున్న తెలియజేయు క్రియారూపమును. "present conti

tense" అని కూడా అంటారు. Ex:- 1] I am going to school

ఒకటి వెళ్ళుచు ఉన్నాను). 2] She is coming towards me (ఆ

వైపుకు వస్తూ ఉన్నది).

(iii) present perfect tense (సంపూర్ణ వర్తమాన కాలము

వర్తమాన కాలములో.... పూర్తియైన పనిని గురించి తెలియజేయు క్రియా

మును. "present perfect tense" అని అంటారు. Ex:- 1] I have

to school (నేను బడికి వెళ్ళి యుంటిని). 2] He has come towards me (అతడు నావైపుకు వచ్చియున్నాడు).

(iv) **present perfect continuous tense** (నిరంతర సంపూర్ణ పర్తమాన కాలము):- వర్తమాన కాలమునందే ప్రారంభించబడి, ఇంకనూ కొనసాగుతూనే ఉన్న పనిని తెలియజేయు క్రియా రూపమును - "present perfect continuous tense" అని అంటారు. *Ex.:-* 1] I have been reading a book (నేనొక పుస్తకమును చదువుతూనే యుంటిని). 2] I have been going to school (నేను బడికి వెళుతూనే యుంటిని).

2] **Past Tense** రకములు :-

(i) **past indefinite tense** (అనిర్దిష్ట భూతకాలము):- గతములో జరిగియున్న అనగా... భూతకాలములో జరిగిన పనిని తెలియజేయు క్రియా రూపమును - "past indefinite tense" అని అంటారు. *Ex.:-* 1] The child slept (బిడ్డ నిద్రపోయెను). 2] I went to school (నేను బడికి వెళ్ళాను).

(ii) **past continuous tense** (అసంపూర్ణ భూతకాలము):- గతములో జరిగిన పనిని- ఆ గతములో కొనసాగుతున్నట్లుగా తెలియజేయు క్రియా రూపమును - "past continuous tense" అని అంటారు. *Ex.:-* 1] I was going to school (నేను బడికి వెళుతూనే యుంటిని). 2] She was reading a book (ఆమె పుస్తకమును చదువుతూనే యున్నది).

(iii) **past perfect tense** (సంపూర్ణ భూతకాలము):- గతించిన కాలమునందు- నిర్ణీత సమయములో పూర్తిగా జరిగిపోయినపనిని తెలియజేయు క్రియా రూపమును - "past perfect tense" అని అంటారు. *Ex.:-* 1] I had gone to school (నేను బడికి వెళ్ళి యుంటిని). 2] She had read a book (ఆమె పుస్తకమును చదివియున్నది).

(iv) **past perfect continuous tense** (నిరంతర సంపూర్ణ భూతకాలము):- గతించిన కాలమునందు- నిర్ణీత సమయము వఱకు కొనసాగుతూనే యున్న పనిని తెలియజేయు క్రియా రూపమును - "past perfect continuous tense" అని అంటారు. *Ex.:-* 1] I had been going to

school (నేను బడికి వెళ్తున్నాను). 2] She had been reading a book (ఆమె పుస్తకమును చదువుతూనే ఉండి యున్నది).

3] Future Tense రకములు :-

(i) Future indefinite tense (అనిర్దిష్ట భవిష్యత్కాలము):-

రాబోవు కాలములో... అనిర్దిష్టముగా జరుగబోవు పనిని తెలియజేయు రూపమును.

"Future indefinite tense" అని అంటారు. Ex.: 1] I shall go to

school (నేను బడికి వెళ్తున్నాను). 2] She shall read a book (ఆమె పుస్తకమును చదువు గలదు).

(ii) Future continuous tense (అసంపూర్ణ భవిష్యత్కాలము):-

రాబోవు కాలమునందు.... జరుగబోయే పనిని కొనసాగబోతున్నట్లుగా తెలియజేయు క్రియా రూపమును. "Future continuous tense" అని అంటారు.

Ex.: 1] I shall be going to school (నేను బడికి వెళ్తున్నాను ఉండెదను).

2] She shall be reading a book (ఆమె పుస్తకమును చదువుతూ ఉండ గలదు).

(iii) Future perfect tense (సంపూర్ణ భవిష్యత్కాలము):-

భవిష్యత్ కాలమునందు ... నిర్ణీత సమయములో పూర్తియగు పనిని తెలియజేయు క్రియా రూపమును. "Future perfect tense" అని అంటారు. Ex.: 1]

I shall have gone to school (నేను బడికి వెళ్లి యుండగలను). 2] She

shall have read a book (ఆమె పుస్తకమును చదివి యుండగలదు).

(iv) Future perfect continuous tense (నిరంతర సంపూర్ణ భవిష్యత్కాలము):-

భవిష్యత్ కాలమునందు.... నిర్ణీత సమయము వఱకు కొన సాగు పనిని తెలియజేయు క్రియా రూపమును. "Future perfect continuous

tense" అని అంటారు. Ex.: 1] I shall have been going to school

(నేను బడికి వెళ్తున్నానే ఉండి యుండగలను). 2] She shall have been

reading a book (ఆమె పుస్తకమును చదువుతూనే ఉండి యుండగలదు).

Participle (అసమాపక క్రియ)

ఒకే పదము.... అటు - క్రియ (verb)గానూ, ఇటు - విశేషణము (Adjec-

tive)గానూ పని చేసినదో.... పట్టి పడదును. "participle" లేదా "Verbal

Adjective(క్రియాజన్య విశేషణము)" అని అంటారు. ఈ participles- 'క్రియ' వలన మాత్రమే ఏర్పడగలవు. Ex:- She kissed the weeping child (అమె ఏడుస్తున్న బిడ్డను ముద్దాడెను). ఈ వాక్యములోని "weeping" అను పదము.... "weep" అను క్రియకు "ing" అను 'అంత్యప్రత్యయము'ను చేర్చుటవలన ఏర్పడినది. "weeping child" అనగా.... "ఏడుస్తున్న బిడ్డ" అని అర్థము! "Child" అను noun ను- "weeping" అను verb- 'adjective' వలెనే qualify చేస్తున్నది. అనగా.... "weeping" అను verb- అటు verb గానూ, ఇటు adjective గానూ పనిచేయు చున్నది. కనుక ... పై వాక్యములోని "weep" అను verb నకు- 'ing' కలియుటచే ఏర్పడిన "weeping" అను verb form- 'participle' గా పేర్కొబడినది.

Kinds of participles (అసమాపక క్రియల రకములు):-

క్రియాకాలము (Tense) ననుసరించి.... ఈ 'participles'- ముఖ్యముగా "1] present participle, 2] past participle, 3] perfect participle" అను మూడు రకములుగా విభజింపబడినాయి.

1] Present participle(శత్రుత్వకము):- Simple present tenseలో ఉన్న verb నకు- 'ing'ను చేర్చుటవలన ఏర్పడు క్రియా రూపమును "present participle" అని అంటారు. Ex:- go+ing= going; see+ing= seeing; look+ing=looking; sing+ing=singing etc.

2] Past participle(భూతార్థక క్రియాజన్య విశేషణము):- Simple present tense నందు ఉన్న verb నకు- "en, n, d, ed, t" అను అంత్య ప్రత్యయములలో ఏదో ఒక దానిని చేర్చుట వలన ఏర్పడు క్రియా రూపమును- "past participle" అని అంటారు.

Ex:- eat+en=eaten; show+n=shown; love+d=loved; talk+ed=talked; learn+t=learnt etc.

3] Perfect participle (సంపూర్ణ క్రియాజన్య విశేషణము):- past participle రూపమునకు ముందు- "having" అను శత్రుత్వకమును ఉంచుట వలన ఏర్పడిన క్రియా రూపమును- "perfect participle" అని అంటారు.

Ex:- having eaten, having shown, having loved, having to have learnt etc.

Uses of 'Participles' (అసమాపక క్రియల ఉపయోగము)

1] 'present participle' నకు ముందు- సంబంధిత 'be' form ను ఉపయోగిస్తారు.... "a) She *is* reading (*Present continuous tense*). b) She *was* reading (*Past continuous tense*). c) She *shall be* reading (*Future continuous tense*)" అను 'continuous tense' లు ఏర్పడుతున్నవి.

2] 'past participle' నకు ముందు- 'have' ను గానీ, 'has' ను గానీ, 'I have' ఉపయోగిస్తారు... "a) I *have* seen a lion (*present perfect tense*). b) She *has* written a letter (*P.P.T.*). c) The king *had* gone into forest (*past perfect tense*). d) I *shall have* read the book (*Future perfect tense*)" అను 'perfect tense' లు ఏర్పడుతున్నవి.

3] 'past participle' నకు ముందు- సంబంధిత 'be' form ను ఉపయోగిస్తారు... "a) Ravana *was* killed by Rama (*passive voice*). b) This book *is* written by me (*P.V.*). c) The pupils *were* punished by their teachers (*P.V.*)" అను 'passive voice' లు ఏర్పడుతున్నవి.

4] 'participles' తో ఏర్పడి ఉన్న.... "participle phrase" అనునది- మూలక క్రియకు ఉపయోగపడుతుంది.

Ex:- *Having lost* all her hopes she killed herself (అమె ఆస్తిని కోల్పోయి చచ్చిపోగా.... ఆమె తనను తానే చంపుకొన్నది). ఇది.... "lost all her hopes", "she killed her self" అను రెండు వాక్యములను "having lost" అను 'participle phrase' తో కలుపబడి, ఒకే వాక్యం ఏర్పడినది.

GERUND (చుమున్నర్తకము) :- 'present participle' గా క్రియా పదములు- సాధారణముగా 'verb' వలెనూ మరియు 'adjective' వలెనూ వర్తించును. ఇది.... కొన్ని కొన్ని సందర్భములలో- 'verb' <=

'noun' వలెనూ మాత్రమే పనిచేయగలవు. అట్టి క్రియాపదము (verb form) ను - "Gerund" లేదా "verbal noun (క్రియానామవాచకము)" అని అంటారు.

Ex:- 1] *Reading is a good habit* (చదువుట ఒక మంచి అలవాటు)! ఈ వాక్యములో ... "is" అను క్రియకు - "reading" అనునది 'subject' గా ఉన్నది. అనగా.... 'noun' వలెనే పనిచేయుచున్నది.

Ex:- 2] *I like reading novels* (నవలలను చదువుట నాకు ఇష్టము)! ఈ వాక్యములో ... "like" అను క్రియకు - "reading" అనునది 'object' గా ఉన్నది. అనగా.... 'noun' వలెనే పనిచేయుచున్నది. ఇందులోని మరో విశేషము ఏమిటంటే.... "reading" అను పదము - తనకు తాను 'object' గా ఉంటూనే.... తిరిగి తాను "novels" అను 'object' నూ కలిగియున్నది.

Note:- 'present participle' మరియు 'Gerund' లు రెండూ ఒకే రూపములో ఉంటాయి. ఎందుచేతననగా.... ఈ రెండునూ 'verb' కు - 'ing' ను కలుపుట చేతనే ఏర్పడతాయిగాబట్టి! ప్రయోగమును బట్టి.... ఈ రెండింటి భేదమును గ్రహించవలసి ఉంటుంది. ఉదాహరణకు ఈ క్రింది వాక్యములను గమనించండి!

1] *Running is an exercise* (పరుగెత్తుట ఒక మంచి ఆభ్యాసము)! 2] *Running along the road, I saw a horse* (బాటవెంట పరుగెత్తుతూ, నేనొక గుఱ్ఱమును చూచాను). ఈ రెండు వాక్యములలోను "running" అను పదము కలదు. ఐతే.... మొదటి వాక్యములోని "running" అనునది - "is" అను క్రియకు 'subject' గా ఉన్నది. కనుక.... అది 'verbal noun' లేదా 'Gerund' అగుచున్నది.

ఇక.... రెండవ వాక్యములోని "running" అనునది - "పరుగెత్తుచున్న" అను అర్థముతో.... "I" అను 'pronoun' ను - 'adjective' వలె Qualify చేయుచున్నది. కనుక.... ఇది 'verbal adjective' లేదా 'present participle' అగుచున్నది.

'Usage of the simple present Tense (సామాన్య వర్తమాన కాల ప్రయోగము):- 'Present indefinite tense' నే - "simple present tense" అని అంటారు. మిగతా క్రియాకాల (Tense) పదముల ప్రయోగము సాధారణముగా ఉన్ననూ.... 'simple present tense' ను ఉపయోగించునపుడు మాత్రము.... ఈ క్రింది సందర్భములను 'ప్రత్యేకము'గా గుర్తుంచుకోవాలి!

1] కాలభేదముతో నిమిత్తము లేకుండా .. మూడు (వర్తమాన, భూత, భవిష్య) కాలము లందునూ- ఒకే విధముగా మార్పు లేకుండా జరుగు పనులను తెలియఁగ నందర్పములయందు- 'simple present tense'ను మాత్రమే ఉపయోగించుట.
Ex:- a) The sun rises in the east (సూర్యుడు తూర్పున ఉదయించును)
b) The Earth rotates round the Sun (భూమి సూర్యుని చుట్టూ తిరుచును).

2] అలవాట్లను తెలియజేయు సందర్భములలో.... Ex:- a) I take coffee the morning (నేను ఉదయము కాఫీ తీసికొంటాను). b) She goes to the gymnasium in the early hours every day (ఆమె ప్రతిరోజు ప్రాతమున వ్యాయామశాలకు వెళ్ళును).

3] సహజ గుణములను తెలియజేయు సందర్భములలో.... Ex:- a) The cow gives milk (ఆవు పాలు ఇచ్చును). b) The lion roars (సింహము చును).

4] సహజ అవయవ సంపదను తెలియజేయు సందర్భములలో.... Ex:- a) The horse has a long tail (గుఱ్ఱము పొడవైన తోకను కలిగియుండును)
b) The elephant has a trunk (ఏనుగు తొండమును కలిగి యుండును)

5] సహజజాతిని తెలుపు సందర్భములలో.... Ex:- a) She speaks Telugu as well as Telugu (తెలుగు వలెనే ఆమె తమిళమూ మాట్లాడును). b) She knows western music besides classical music (శాస్త్రీయ సంగీతము పాటు అతనికి పాశ్చాత్య సంగీతమూ తెలియును).

6] ఆచారములను, సంప్రదాయములను తెలుపు సందర్భములలో.... Ex:- a) The muslims pray Allah (మహ్మదీయులు అల్లాను ప్రార్థింతురు)
b) The Hindus burn the dead (హిందువులు మృతులను దహనము చేయుదురు).

7] నిర్ణీతకాలమునందు జరిగెడు పనులను గుఱించి తెలియజేయు సందర్భములలో.... Ex:- a) The Christians visit Church every Sunday (ఆదివారమూ క్రైస్తవులు ఆరాధనా మందిరమును దర్శింతురు). b) We get salaries on the 1st of every month (ప్రతినెలా ఒకటవ తేదీనఁ జీతములను మేము పొందెదము).

8] వర్తమాన స్థితిని తెలియజేయు సందర్భములలో.... a) She has two bangles to her right hand (ఆమె తన కుడివేలికి రెండు గజాలను కలిగియున్నది).

b) The rain is heavy (వర్షము భారీగా ఉన్నది).

9] భవిష్యత్తునందు జరుగబోవు పనిని గుఱించి కచ్చితముగా తెలియజేయు సందర్భములలో.... Ex.: a) I go to Bangalore next month (వచ్చేనెలలో నేను బెంగళూరు వెళ్ళుదును). b) She comes here in a day or two (ఒకటి- రెండు రోజులలో ఆమె ఇక్కడకు వచ్చును).

10] జరిగిపోయిన వాటిని ప్రత్యక్షముగా ఇప్పుడు జరుగుతున్నట్లుగా వర్ణించు సందర్భములలో.... (గమనిక:- జరిగిపోయిన చారిత్రక ఘట్టములను, ఐతిహాసిక సంఘటనలను- వర్తమానములో జరుగుతున్నట్లుగా కథకులు తమ రచనలలో వర్ణిస్తూ ఉంటారు). Ex.: a) Krishnadevaraya now leads his army to reach the battle field (కృష్ణదేవరాయలు ఇప్పుడు తన సైన్యము యుద్ధరంగము చేరుటకు దారిమోపుతున్నాడు). b) Kuchela now explains Sri Krishna about his poverty (కుచేలుడు ఇప్పుడు తన దావిద్రవ్యస్థితిని గుఱించి శ్రీకృష్ణునకు వివరిస్తున్నాడు).

Usage of verb forms in various tenses (వివిధ కాలక్రియల యందు క్రియా రూపముల వినియోగము):- మొత్తము 12 విధములుగా ఉన్న కాలక్రియ (Tense) లలో.... ఒక్కొక్క క్రియ (verb)-వివిధ క్రియారూపము (verb form) లు గా మాణి, ఉపయోగ పడుతున్నాయి. కాలముతోపాటు- వచనము (number), పురుష (person) లను అనుసరించి కూడ ఈ 'verb forms' మారుతున్నాయి. ఈ క్రింద పరుసగా.... 'present tense', 'past tense', 'Future Tense' ల యందు- "go" అను verb (క్రియ)- person (పురుష), number (వచనము) లను అనుసరించి ఏ యే క్రియా రూపములలో.... ఏ విధముగా వినియోగించబడినదీ గ్రహించండి!

8] వర్తమాన స్థితిని తెలియజేయు సందర్భములలో.... a) She has two bangles to her right hand (ఆమె తన యుద్ధివేలికి రెండు గజాలను కలిగియున్నది).

b) The rain is heavy (వర్షము భారీగా ఉన్నది).

9] భవిష్యత్తునందు జరుగబోవు పనిని గురించి కచ్చితముగా తెలియజేయు సందర్భములలో.... Ex.: a) I go to Bangalore next month (వచ్చేనెలలో నేను బెంగళూరు వెళ్ళుదును). b) She comes here in a day or two (ఒకటి- రెండు రోజులలో ఆమె ఇక్కడకు వచ్చును).

10] జరిగిపోయిన పాటిని ప్రత్యక్షముగా ఇప్పుడు జరుగుతున్నట్లుగా వర్ణించు సందర్భములలో.... (గమనిక:- జరిగిపోయిన చారిత్రక ఘట్టములను, ఐతిహాసిక సంఘటనలను- వర్తమానములో జరుగుతున్నట్లుగా కథకులు తమ రచనలలో వర్ణిస్తూ ఉంటారు). Ex.: a) Krishnadevaraya now leads his army to reach the battle field (కృష్ణదేవరాయలు ఇప్పుడు తన సైన్యమును యుద్ధరంగము చేరుటకు దాడుచేయుచున్నాడు). b) Kuchela now explains Sri Krishna about his poverty (కుచేలుడు ఇప్పుడు తన దాంద్రీస్థితిని గురించి శ్రీకృష్ణునకు వివరిస్తున్నాడు).

Usage of verb forms in various tenses (వివిధ కాలక్రియల యందు క్రియా రూపముల వినియోగము): మొత్తము 12 విధములుగా ఉన్న కాలక్రియ (Tense) లలో.... ఒక్కొక్క క్రియ (verb)-వివిధ క్రియారూపము (verb form) లు గా మాత్రం ఉపయోగ పడుతున్నాయి. కాలముతోపాటు- వచనము (number), పురుష (person) లను అనుసరించి కూడ ఈ 'verb forms' మాటుతున్నాయి. ఈ క్రింద వరుసగా.... 'present tense', 'past tense', 'Future Tense'ల యందు- "go" అను verb (క్రియ)- person (పురుష), number (వచనము)లను అనుసరించి ఏ యే క్రియా రూపములలో.... ఏ విధముగా వినియోగించబడినదీ గ్రహించండి!

PRESENT TENSE CHART Verb 'go'

Person	Number	Indefinite	Continuous	Perfect	Perfect continuous
I	S.	I go	I am going	I have gone	I have been going.
	P.	we go	we are going	we have gone	we have been going.
II	S.	You go	you are going	you have gone	you have been going.
	P.	You go	you are going	you have gone	you have been going.
III	S.	He goes	He is going	He has gone	He has been going.
	P.	She goes	She is going	She has gone	She has been going.
	S.	It goes	It is going	It has gone	It has been going.
	P.	They go	They are going	They have gone	They have been going.

PAST TENSE CHART Verb 'go'

Person	Number	Indefinite	Continuous	Perfect	Perfect continuous
I	S.	I went	I was going	I had gone	I had been going.
	P.	we went	we were going	We had gone	We had been going.
II	S.	You went	you were going	You had gone	You had been going.
	P.	You went	you were going	You had gone	You had been going.
III	S.	He went	He was going	He had gone	He had been going.
	P.	She went	She was going	She had gone	She had been going.
	S.	It went	It was going	It had gone	It had been going.
	P.	They went	They were going	They had gone	They had been going.

FUTURE TENSE CHART Verb 'go'

Person	Number	Indefinite	Continuous	Perfect	Perfect continuous
I	S.	I will go	I will be going	I will have gone	I will have been going.
	P.	We will go	We will be going	We will have gone	We will have been going.
II	S.	You shall go	You shall be going	You shall have gone	You shall have been going.
	P.	You shall go	You shall be going	You shall have gone	You shall have been going.
III	S.	He shall go	He shall be going	He shall have gone	He shall have been going.
	P.	She shall go	She shall be going	She shall have gone	She shall have been going.
	S.	It shall go	It shall be going	It shall have gone	It shall have been going.
	P.	They shall go	They shall be going	They shall have gone	They shall have been going.

Conjugation of Verbs (క్రియా రూప నిష్పత్తి) :- పైన తెలిపిన విధముగా క్రియారూపములను .... 'Tense'కు అనుగుణముగా వూర్పు విధానమును - "Conjugation of Verbs" అని అంటారు. ఇట్లు వూర్పులకు అనుకూలముగా ఉండుటకోసము 'verbs'ను .... "1] Weak Verbs, 2] Strong Verbs" అను రెండు విధములుగా విభజించారు.

1] **Weak Verbs (దుర్బల క్రియలు):-** వర్తమాన కాలము (present tense) లో ఉన్న క్రియ (verb) కు చివరన- 'd' గాని, 'ed' గాని లేదా 't' లేదా 's'.... భూతకాలము (past tense) లోనికి మాటు క్రియలను- "Weak Verbs" లేదా "Regular Verbs (సాధారణ క్రియలు)" అని అంటారు. ఉదాహరణకు- ఈ క్రింది పట్టిక చూడండి!

Present Tense	Past Tense	(Suffix)
love (ప్రేమించు)	loved (ప్రేమించెను)	(+d)
talk (మాట్లాడు)	talked (మాట్లాడెను)	(+ed)
deal (నిర్వహించు)	dealt (నిర్వహించెను)	(+t)

2] **Strong Verbs (ప్రబల క్రియలు):-** వర్తమాన కాలము (present tense) లో ఉన్న క్రియ (verb) నందలి అచ్చు (vowel) లు మాటు కాలము (past tense) లోనికి మాటు క్రియలను- "Strong Verbs" లేదా "Irregular Verbs (నిపాతన క్రియలు)" అని అంటారు. ఉదాహరణకు- ఈ క్రింది పట్టికను చూడండి!

Present Tense	Past Tense
sing (గానముచేయు)	sang (గానము చేసెను)
come (వచ్చు)	came (వచ్చెను)
abide (శిరసావహించు)	abode (శిరసావహించెను)
bear (బరించు)	bore (బరించెను)

Conjugation of some 'Weak Verbs':-

(a) 'd' లేక 'ed' చేర్చుటవలన.... 'present tense' నుండి- 'past tense' వరకు మాటునట్టి కొన్ని క్రియలను ఈ క్రింది పట్టికలో చూడండి!

Present Tense	Past Tense	Past Participle
Ask (అడుగు)	Asked (అడిగెను)	Asked (అడిగి)
Believe (విశ్వసించు)	Believed	Believed
Chase (చేరుగు)	Chased	Chased
Climb (చిరుగు)	Climbed	Climbed

Dare (సాహసించు)	Dared	Dared
Flow (ప్రవహించు)	Flowed	Flowed
Found (స్థాపించు)	Founded	Founded
Hear (విను)	Heard	Heard
Help (సాయపడు)	Helped	Helped
Laugh (నవ్వు)	Laughed	Laughed
Melt (కరగు)	Melted	Melted
Order (అజ్ఞాపించు)	Ordered	Ordered
Pray (ప్రార్థించు)	Prayed	Prayed
Prove (రుజువు చేయు)	Proved	Proved
Propose (ప్రతిపాదనచేయు)	Proposed	Proposed
Report (నివేదించు)	Reported	Reported
Request (కోరికొను)	Requested	Requested
Save (రక్షించు)	Saved	Saved
Sign (సంతకముచేయు)	Signed	Signed
Store (నిలువజేయు)	Stored	Stored
Talk (మాట్లాడు)	Talked	Talked
Touch (తాకు)	Touched	Touched
Walk (నడచు)	Walked	Walked
Wash (ఉతుకు)	Washed	Washed
Work (పనిచేయు)	Worked	Worked

(b) 'd' తో 'ed' చేర్చకుండానే.... వేరువిధముగా- 'present tense' ను 'past tense' నకు మారు కొన్ని క్రియలు ఈ క్రింది పట్టికనందు చూడండి!

<i>Present Tense</i>	<i>Past Tense</i>	<i>Past Participle</i>
Bend (వంగు)	Bent (వంగెను)	Bent (వంగి)
Beseech (వేడికొను)	Besought	Besought
Bring (తెచ్చు)	Brought	Brought
	Built	Built

Catch (పట్టుకొను)	Caught(పట్టుకొనెను)	Caught (
Creep (ప్రాకు)	Crept	Crept
Deal (వ్యవహరించు)	Dealt	Dealt
Dream (కలగను)	Dreamt	Dreamt
Dwell (నివసించు)	Dwelt	Dwelt
Feel (అనుభవించు)	Felt	Felt
Flee (పారిపోవు)	Fled	Fled
Have (కలిగియుండు)	Had	Had
Hide (దాగుకొను)	Hid	Hid
Keep (ఉంచు)	Kept	Kept
Kneel (మోకరిల్లు)	Knelt	Knelt
Learn (నేర్చుకొను)	Learnt	Learnt
Leave (విడిచి పెట్టు)	Left	Left
Lend (అప్పు ఇచ్చు)	Lent	Lent
Loose (పోగొట్టుకొను)	Lost	Lost
Make (చేయు)	Made	Made
Meet (కలిసికొను)	Met	Met
Pay (వెల్లించు)	Paid	Paid
Say (చెప్పు)	Said	Said
Sell (అమ్ము)	Sold	Sold
Send (పంపు)	Sent	Sent
Sleep (నిద్రించు)	Slept	Slept
Spend (ఁచుచు పెట్టు)	Spent	Spent
Sweep (ఊడ్చు)	Swept	Swept
Teach (బోధించు)	Taught	Taught
Tell (చెప్పు)	Told	Told
Think (అనుకొను)	Thought	Thought
Weep (వీడ్చు)	Wept	Wept

(c) "Present tense, Past tense, Past participle" అను మూడు క్రిత
కాలములయందునూ.... ఒకే పదముగా ఏ మార్పు చెందకుండా ఉండు కొ
క్రియలను- ఈ క్రింద గమనించండి!

<i>Present tense</i>	<i>Past tense</i>	<i>Past participle</i>
Bet (పందెము కాదు)	Bet (పందెము కాదు)	Bet (పందెముకాసి)
Cut (తెగ)	Cut	Cut
Hit (కొట్టు)	Hit	Hit
Hurt (నొప్పించు)	Hurt	Hurt
Let (అనుమతించు)	Let	Let
Put (ఉంచు)	Put	Put
Set (అస్తమించు)	Set	Set
Shed (రాల్చు)	Shed	Shed
Shut (మూయు)	Shut	Shut
Spread (వ్యాపించు)	Spread	Spread
Thrust (త్రోయు)	Thrust	Thrust

Conjugation of some "Strong Verbs" :-

<i>Present tense</i>	<i>Past tense</i>	<i>Past participle</i>
Abide (కట్టుబడియుండు)	Abode (కట్టుబడియుండు)	Abode (కట్టుబడియుండు)
Arise (లేచు)	Arose	Arisen
Awake (మేల్కొను)	Awoke	Awaken
Bear (సహించు)	Bore	Born, Borne
Begin (ప్రారంభించు)	Began	Begun
Bite (కణచు)	Bit	Bit, Bitten
Blow (పీచు)	Blew	Blown
Break (బ్రద్దలు చేయు)	Broke	Broken
Chide (చివాట్లు పెట్టు)	Chid	Chid, Chidden
Choose (ఎంచుకొను)	Chose	Chosen

Come (వచ్చు)	Came (వచ్చెను)	Come (వచ్చెను)
Dig (ద్రవ్యము)	Dug	Dug
Do (చేయు)	Did	Done
Draw (చాగు)	Drew	Drawn
Drink (త్రాగు)	Drank	Drunk
Eat (తిను)	Ate	Eaten
Fall (పడు)	Fell	Fallen
Fight (పోట్లాడు)	Fought	Fought
Find (కనుగొను)	Found	Found
Fly (ఎగురు)	Flew	Flown
Forget (మరిచిపోవు)	Forgot	Forgotten
Get (పొందు)	Got	Got, Gotten
Give (ఇచ్చు)	Gave	Given
Go (వెళ్ళు)	Went	Gone
Grow (పెరుగు)	Grew	Grown
Hide (దాసుకొను)	Hid	Hid, Hidden
Hold (పట్టుకొను)	Held	Held
Know (తెలిసికొను)	Knew	Known
Ride (స్వారిచేయు)	Rode	Ridden
Ring (ప్రయోగించు)	Rang	Rung
Rise (లేచు, ఉదయించు)	Rose	Risen
Run (పరుగెత్తు)	Ran	Run
See (చూచు)	Saw	Seen
Shake (కదలు)	Shook	Shaken
Shine (ప్రకాశించు)	Shone	Shone
Shrink (ముడుచుకొను)	Shrank	Shrunk
Sing (పాడు)	Sang	Sung
Sink (మునుగు)	Sank	Sunk

Slay (వధించు)	Slew	Slain
Swim (ఈడు)	Swam	Swum
Swing (ఊగు)	Swang	Swung
Take (తీసికొను)	Took	Taken
Tear (చింపు)	Tore	Torn
Throw (విసరివేయు)	Threw	Thrown
Wake (మేల్కొను)	Woke	Waken
Wear (ధరించు)	Wore	Worn
Weave (నేయు)	Wove	Woven
Win (గెలుపొందు)	Won	Won
Wring (చుట్టుకొను)	Wrung	Wrung
Write (వ్రాయు)	Wrote	Written

Note :- కొన్ని అరుదైన క్రియలకు - 'Strong Verb' రూపము మరియు 'Weak Verb' రూపము ఉంటుంది. అట్టికొన్ని క్రియారూపములను - ఈ క్రింది పట్టికనందు గమనించండి!

<i>present tense</i>	<i>past tense</i>	<i>past participle</i>
Awake (మేల్కొను)	Awoke, Awaked (మేల్కొనెను)	Awaken, Awaked (మేల్కొని)
Crow (కాకి అటచు, కోడి కూయు)	Crew Crowed	Crowen Crowed
Hang (వ్రేలాడు, ఉరితీయు)	Hung, Hanged	Hung, Hanged
Light (వెలిగించు)	Lit, Lighted	Lit, Lighted
Smell (వాసనచూచు, వాసనవేయు)	Smelt, Smelled	Smelt, Smelled
Thrive (వృద్ధిపొందు)	Throve, Thrived	Thriven, Thrived
Wake (మేల్కొలుపు)	Woke, Woked	Waken, Waked

Note :- అర్థభేదము ననుసరించి.... కొన్ని క్రియలు- 'present tense' కన్నప్పుడు.... ఒక విధముగానూ, 'past tense' లో ఉన్నప్పుడు మరొక విధముగా ఉన్నప్పుడును మార్పుపరచారు. అట్టి కొన్ని క్రియలను- ఈ క్రింది పట్టిక చూడండి!

present tense	past tense	past participle
fall (పడు)	fell (పడెను)	fallen (పడి)
fell (పడగొట్టు)	felled	felled
lie (పొడుకొను)	lay	lain
lay (ఉంచు)	laid	laid
find (కనుగొను)	found	found
found (స్థాపించు)	founded	founded

పై వాటిలో.... "Fell", "Lay", "Found" అన్న క్రియా పదములు- అర్థభేదమునట్లు.... వాక్యములయందు ఎట్లు ఉపయోగించబడినదీ.... క్రింది ఉదాహరణలును పరిశీలించి, గ్రహించండి!

- 1] She fell down from the tree (ఆమె చెట్టుమీదనుండి క్రిందపడెను)
- 2] Some people fell the trees for the sake of fire wood (కొంతమంది వంటచెరకు నిమిత్తము చెట్లను పడగొట్టెదరు). 3] I lay on the bed (నేను పడుపుమీద పడుకొంటిని). 4] I lay the pen on the table (నేను పేజాబట్టమీద కలమును ఉంచితిని). 5] She found her book in the kitchen (ఆమె తన పుస్తకమును వంటగదిలో కనుగొనెను). 6] I found this society (నేను ఈ సంఘమును స్థాపించితిని).

Degrees of Comparison

(తారతమ్య భావస్థితులు)

వ్యక్తుల గుణ-గణములను, వస్తువులు లేదా స్థలముల- వివరములను చెప్పునపుడు భాధారణముగా.... 'పోయ్పు విధానము'ను లేదా 'తారతమ్య పద్ధతి'ని అనునది వ్రారు. దీనినే.... "Degrees of Comparison" అని అంటారు.

Ex:- a) Jaya is tall (జయ- పొడవైనది). b) Vijaya is taller than Jaya (విజయ- జయకంటే పొడవైనది). c) Srivijaya is the

tallest of all (శ్రీ విజయ-అందఱికంటే.... సొదవైనది). ఈ వాక్యములలోని "tall, taller, tallest" అను మాడు పదములు- "జయ, విజయ, శ్రీ విజయ" అను ముగ్గురు వ్యక్తుల 'సొదవు' నధదలి తారతమ్య భేదములను తెలియజేయుట కోసము ఉపయోగించబడినాయి. ఇట్లు గుణములను తెలియజేయు విశేషణములు (Adjectives)- తారతమ్య దృష్ట్యా.... "1] Positive Degree, 2] Comparative Degree, 3] Superlative Degree" అను మాడు భావ స్థితులుగా విభజింపబడినాయి.

1] Positive Degree (భావార్థక స్థితి) :- ఒక వ్యక్తికి లేదా వస్తువు నకు లేదా స్థలమునకు గల గుణమును సామాన్యముగా తెలియజేయు 'Adjectives'ను, "positive degree" అని అంటారు. *Ex.:-* 1] Nandini is good (నందిని మంచిది). 2] My house is big (నా ఇల్లు పెద్దది). 3] Calcutta is a great city (కలకత్తా గొప్పనగరము).

2] Comparative Degree (తరభావస్థితి):- ఒక వ్యక్తిని- మరొక వ్యక్తితోనూ; ఒక వస్తువును- మరొక వస్తువుతోనూ; ఒక స్థలమును- మరొక స్థలముతోనూ సంబంధిత గుణమును సరిపోల్చి తెలియజేయు 'Adjectives'ను- "Comparative Degree" అని అంటారు. *Ex.:-* 1] Nandini is better than Padmini (నందిని- పద్మినికంటే మంచిది). 2] My house is bigger than my brother's house (నా ఇల్లు నా సోదరుని ఇల్లు కంటే పెద్దది). 3] Calcutta is greater than Chennai (కలకత్తా చెన్నై కంటే గొప్పది).

3] Superlative Degree (తమభావ స్థితి) :- ఒక వ్యక్తిని- అనేక మంది వ్యక్తులతోనూ; ఒకక- వస్తువును- అనేక వస్తువులతోనూ; ఒక స్థలమును- అనేక స్థలములతోనూ సంబంధిత గుణమును సరిపోల్చి తెలియజేయు Adjectives ను- "Superlative Degree" అని అంటారు. *Ex.:-* 1] Kamini is the best of all the girls in the class (తరగతిలోని బాలిక లందఱిలో కామిని చాల మంచిది). 2] My house is the biggest of all the houses in the street (నా ఇల్లు వీధిలోని ఇళ్ళన్నింటిలోనూ మిక్కిలి పెద్దది). 3] Calcutta is the greatest of all the cities in India (కలకత్తా భారత

FORMATION OF DEGREES (భావస్థితుల నిర్మాణము)

positive degree లో ఉన్న 'Adjectives'ను - 'Comparative Degree' లోనికి మరియు 'Superlative Degree' లోనికి మార్చుటకొరకు.... ఈ ప్రమాణాలు-చేర్పులు చేయాలి.

1] ఒకే Syllable ను కలిగియున్న Adjectives విషయములో....

(a) 'positive degree'లో ఉన్న 'single syllable adjective'కి చివర "er" అను అక్షరములను చేర్చుటవలెన.... 'Comparative Degree' సురితుంది. Ex:- (i) Long- Longer- Longest. (ii) Hard- Harde Hardest.

(b) 'Positive Degree' కి చివరన- 'e' ఉన్నప్పుడు.... దీనికి- "r" అను అక్షరమును చేర్చిన ఎడల.... 'Comparative Degree' మరియు "st" అను అక్షరమును చేర్చుటవలెన.... 'Superlative Degree' ఏర్పడుతుంది. Ex:- Wis- Wiser- Wisest, Late- Later- Latest

(c) 'Positive Degree' కి చివరన- 'y' ఉండి, దీని వెనుక హల్లులు ఉన్న ఎడల.... ఆ 'y'ని 'i'గా మార్చి, 'er' మరియు 'est' లను చేర్చినచో.... 'Comparative' మరియు 'Superlative' Degrees ఏర్పడతాయి. Ex:- Dry- Drier- Driest; Easy- Easier- Easiest.

(d) 'positive degree'కి చివర- 'y' ఉండి, దీని వెనుక హల్లులు లేని ఎడల.... మామూలుగానే 'er' మరియు 'est' లను చేర్చినచో.... 'comparative' మరియు 'superlative' degrees ఏర్పడగలవు. Ex:- Gay- Gayer- Gayest.

(e) 'positive degree' కి చివర- ఒకటే 'హల్లు' ఉండి, ఆ 'హల్లు' కు వెనుక ఒకటే 'అచ్చు' ఉన్న ఎడల.... ఆ చివరి హల్లును ద్విత్వము చేయుటతోపాటు- 'er' మరియు 'est' లను చేర్చినచో.... 'comparative' మరియు 'Superlative' degrees ఏర్పడతాయి. Ex:- Thin- Thinner- Thinnest; Red- Redder- Reddest

(f) 'positive degree' కి చివర- రెండు హల్లులు ఉన్ననూ లేదా చివరి హల్లుకు వెనుక రెండు అచ్చులు ఉన్ననూ ... ఆ చివరి హల్లును

కుండా....మామూలుగానే 'er' అను 'est' మరియు చేర్చినచో.... 'comparative' మరియు 'Superlative' degrees ఏర్పడతాయి. Ex:- Thick- Thicker- Thickest; weak- weaker- weakest.

2] 'Positive Degree' లో ఉండి, రెండు 'Syllables' గల కొన్ని 'adjectives' నకు మరియు మూడు 'syllables' గల అన్ని 'adjectives' నకు- 'more' మరియు 'most' అను- అపదములకు ముందు చేర్చిన ఏడల.... 'comparative' మరియు 'superlative' degrees ఏర్పడతాయి.

Ex:- (i) Harmful- **More** harmful- **Most** harmful. (ii) Beautiful- **More** beautiful- **Most** beautiful.

3] కొన్ని 'Adjectives' ఒక క్రమములో లేకుండా.... 'irregular' గా compare చేయబడుతూ ఉంటాయి. ఇట్టి కొన్ని పదములను- ఈ క్రింద చూడండి!

Positive Degree	Comparative Degree	Superlative Degree
Bad (చెడ్డ)	Worse (చాల చెడ్డ)	Worst (మిక్కిలి చెడ్డ)
Good (బాగున)	Better (చాలబాగున)	Best (మిక్కిలిబాగున)
Much (అధికమైన)	More (చాల అధికమైన)	Most (మిక్కిలి అధికమైన)
Old (పాత)	Older (చాల పాత)	Oldest (మిక్కిలి పాత)
Little (తక్కువ)	Lesser (చాల తక్కువ)	Least (మిక్కిలితక్కువ)

COMPARISON OF 'ADVERBS' : (క్రియా విశేషణముల పోలిక):- 'Adjectives' వలెనే పని చేయు అనగా.... ఉపయోగించు 'Adverbs' కూడ పై పద్ధతి ప్రకారమే.... మూడు విధములుగా విభజింపబడతాయి. "Adverbs of Manner", "Adverbs of Degree", "Adverbs of Time" అను మూడు రకముల 'Adverbs' కు మాత్రమే ఈ Degrees of comparison వర్తిస్తుంది. ఉదాహరణకు- ఈ క్రింది పట్టిక చూడండి!

Positive Degree	Comparative Degree	Superlative Degree
Fast (వేగముగా)	Faster (చాల వేగముగా)	Fastest (మిక్కిలి వేగముగా)

Soon (త్వరగా)	Sooner (చాల త్వరగా)	Soonest (మిక్కిలి త్వరగా)
Early (పెందలకడ)	Earlier (చాల పెందలకడ)	Earliest (మిక్కిలి పెందలకడ)
Badly (వెడ్డగా)	Worse (చాలవెడ్డగా)	Worst (మిక్కిలివెడ్డగా)
Well (మంచిగా)	Better (చాల మంచిగా)	Best (మిక్కిలిమంచిగా)
Much (అధికముగా)	More (చాల అధికముగా)	Most (మిక్కిలి అధికముగా)
Far (దూరముగా)	Farther (చాలదూరముగా)	Farthest (మిక్కిలి దూరముగా)
Swiftly (వడిగా)	More swiftly (చాలవడిగా)	Most swiftly (మిక్కిలి వడిగా)
Skilfully (చాకచక్యముగా)	More skilfully (చాల చాకచక్యముగా)	Most skilfully (మిక్కిలి చాకచక్యముగా)

Punctuation Marks (విరామ చిహ్నములు)

మనము వ్రాయునపుడుగాని లేదా చదువునపుడుగాని.... ఎక్కడెక్కడ ఆపవలెనో సూచించు గుర్తులను లేదా విరామ చిహ్నములను - "punctuation marks" అని అంటారు. మనము వ్రాసిన వాక్యముల భావము - స్పష్టముగా తెలియజేయు, మెరుపుగా అవగాహన చేసికొనుటకు, వాక్యములయందలి పదముల సరస్వ సంబంధమును తెలిసికొనుటకు మరియు వ్రాసిన దానిని - అర్థయుక్తముగా, భాగస్పృహగా చదువుటకు ఈ 'punctuation marks' సాయపడగలవు. అందుచేత - ముఖ్యముగా ఈ క్రింది 'punctuation marks' వాడుకలో ఉన్నాయి.

- 1] The Full Stop mark = పూర్వ విరామ చిహ్నము (.)
- 2] The Question mark = ప్రశ్నార్థక చిహ్నము (?)
- 3] The Exclamation mark = అశ్చర్యార్థక చిహ్నము (!)
- 4] The Comma = అచ్చు విరామచిహ్నము (,)
- 5] The Colon = అచ్చెల్ల విరామచిహ్నము (:)
- 6] The Semi-Colon = అర్ధ విరామచిహ్నము (;)

- 7] The Brackets = కుండలీకరణ చిహ్నములు ([ ], ( ))
 8] The Dash = శూన్య చిహ్నము (—)
 9] Inverted Commas marks = ముఖ్యపదముల గుర్తింపు చిహ్నములు (‘ ’)
 10] Double Quotation marks = అనువాద చిహ్నములు (“ ”)
 11] Hyphen = సమాసపద చిహ్నము లేదా సూక్ష్మశూన్య చిహ్నము (-)
 12] Apostrophe = లోపాక్షర చిహ్నము (')
 13] Three dots = మూడు చుక్కలు (మార్గదర్శక చిహ్నములు లేదా ఆలోచనార్థక చిహ్నము (...))
 14] Capital Letters = పెద్ద అక్షరములు (ప్రాధాన్యతా చిహ్నములు).
 15] The Colon and Dash = (: -)

USAGE OF PUNCTUATION MARKS

(విరామ చిహ్నముల ప్రయోగము):

1] Full Stop :- (a) ప్రశ్నార్థక మరియు ఆశ్చర్యార్థక వాక్యములు తప్ప... మిగతా వాక్యముల చివరన - ఆ వాక్యములు పూర్తియైనట్లు గుర్తుగా ఈ 'Full Stop (.)' ను ఉంచుతారు. Ex:- 1] I am a boy. 2] She is a girl. 3] Amani is clever. etc.

(b) 'Abbreviation (సంకేతాక్షరము)' లకు - ఒక్కొక్క అక్షరము తరువాత ఈ 'Full stop' ను ఉంచుతారు. Ex:- 1] M.A. (Master of Arts), 2] S. S. C. (Secondary School Certificate), 3] H. M. (Head Master) etc.

(c) ఈ క్రింది విధముగా ఉన్న 'Abbreviations' విషయములో.... ఆ పదము చివర ఒక్కచోట మాత్రము 'Full stop' ఉంచితే సరిపోతుంది. Ex:- 1] Jan. (January), 2] Lat. (Latin), 3] Mr. (Mister), 4] Govt. (Government), 5] Co. (Company), 6] Ltd. (Limited), 7] Bros. (Brothers) etc.

2] Question mark :- ప్రశ్నావాక్యములకు చివరన 'Full Stop' ను పెట్టరాదు. అవి "ప్రశ్నావాక్యములు" అని తెలియుట కొరకు... 'Question mark (?)' ను ఉంచవలెను. Ex:- 1] What is your name? 2] Who are you?

3] Exclamation mark :- ఆశ్చర్యార్థక వాక్యములకు చివరన. 'Full Stop'ను ఉంచరాదు. అవి "ఆశ్చర్యార్థక వాక్యములు" అని తెలియుట కొరకు. 'Exclamation mark (!)'ను మాత్రమే వ్రాయాలి. మరియును చిన్న చిన్న అక్షరకు చివర, 'Interjection' రూపములకు చివర కూడ ఈ గుర్తునే ఉంచాలి. Ex.: 1] How beautiful she is! (ఆశ్చర్యార్థక వాక్యము). 2] Get out! or Sit down! (చిన్న అక్షర). 3] Hurrah! (Interjection).

4] Comma :- ఇది 'అర్ప విరామము'ను సూచించును. చదువునపుడు ఈ Comma (,) ఉన్నచోట కొద్దిగా విరామమును పాటించాలి. దీనిని ఎక్కడెక్కడ ఉపయోగించాలో గమనించండి!

(a) ఒకే భాషాభాగమునకు సంబంధించిన కొన్ని పదములు 'and'తో కలుపబడినవి. ఉదా:- ఆ ఒక్కొక్క పదము తరువాత 'Comma (,)' ఉంచవలెను. Ex.: 1] Dharmaraja, Bhima, Arjuna, Nakula and Sahadeva are known as Pandavas (ఈ వాక్యములో 'nouns' కలుపబడినవి). గమనిక:- 'and' నకు ముందు వున్న పదము తరువాత 'Comma' ఉంచరాదు. 2] The Old woman is poor, ugly, miserable and weak (ఈ వాక్యములో 'Adjectives' కలుపబడినవి). 3] N.T.R. spoke Telugu clearly, nicely, fluently and vehemently (ఈ వాక్యములో 'Adverbs' కలుపబడినవి).

(b) ఒక వాక్యములోని జంటపదములు. 'and' లేక 'or'తో కలుపబడిన ఎడల. జంట పదముల తరువాత 'Comma' ఉంచవలయును. Ex.: 1] Rich and poor, high and low, wise and foolish must all die. 2] At home or abroad, by night or by day, asleep or awake he always thinks motherland.

(c) సంబోధనా వాక్యములలో. సంబోధనా పదమును ఇతర పదముల నుండి విడదీయుట కొరకు. 'comma'ను ఉపయోగించవలెను. Ex.: 1] Taboo, you are my favourite star. 2] Boys, please go to play ground. 3] Friends, Romans, Countrymen, lend me your ears.

(d) వాక్యములలోని 'క్రియా లోపము'ను సూచించుట కొరకు 'Comma'ను వ్రాయాలి. *Ex.:-* 1] To err is human, to forgive, devine (ఈ వాక్యములో- 'forgive' తరువాత "is" అను క్రియ లోపించినది. కనుక.... 'Comma, వ్రాయబడినది). 2] Reading maketh a full man; conference, a ready man; and writing, an exact man (ఈ వాక్యములో- 'conference' 'writing' ల తరువాత 'maketh' అను క్రియ లోపించినది. కనుక.... 'Comma' వ్రాయబడినది). *Note :-* "క్రియాలోప ప్రయోగము" అనునది.... సాధారణముగా 'సూక్తులు-సామెతలు'కు సంబంధించిన వాక్యముల యందు జరుగుతూ ఉంటుంది.

(e) దాదాపుగా వాక్యార్థము పూర్తియై ఉండి, ఆ వాక్యము పొడిగించబడినప్పుడు.... పొడిగించబడిన పదములకు ముందు 'comma'ను వ్రాయాలి. *Ex.:-* 1] The Sun rising, the workers commenced their work. 2] The Sun having set, they all went home.

(f) 'Direct Speech'లో ఉన్న వాక్యమునందలి- Quotations మధ్యన ఉన్న మాటలకు ముందు 'comma'ను వ్రాయాలి. *Ex.:-* 1] She said, "I will go" 2] He said, "Ramya is clever".

(g) 'Compound sentence' నందలి- చిన్న చిన్న 'Co-ordinate' clause లను విడదీయుటకు 'Comma' లను వ్రాయాలి. *Ex.:-* 1] Men may come, men may go, but I go on for ever. 2] He called at my office, but I was absent.

5] Colon :- ఇది 'semi colon' కంటె ఎక్కువ విరామమును సూచిస్తుంది. జాబితాలు, సామెతలు, సూక్తులకు ముందు ఈ 'colon (:) 'ను వ్రాయాలి.

Ex.:- 1] The important tenses of a verb are : the present tense, the past tense, the future tense. 2] The proverb says: 'Honesty is the best policy'.] Dickens said : "It is better to be three hours early than one minute late."

6] Semicolon :- ఇది 'Comma' కంటె ఎక్కువ విరామమును సూచిస్తుంది. ఒక వాక్యములో- దగ్గట సంబంధము లేని 'clause'లను, పెద్ద పెద్ద

వాక్యములలోని 'కామా'లతో కలుపబడిన 'clause' అను మరియు ఒకే విధముగా 'clause' అను పదములకు ఈ 'Semicolon (;)' ను వ్రాయాలి. *Ex.:-* 1] I came; she saw; she conquered. 2] The coconut trees give food; it gives us oil; it gives us milk; it gives us rope. 3] It supplies us, indeed, with all the necessities of life. 4] His heart was pure; his life was peaceful and happy.

7] Brackets :- (a) ఒక వాక్యములో మిగిలిన 'clause' లతో వ్యాకరణపరమైన సంబంధము లేని clause (Parenthetical)ను- 'Brackets ( )' వ్రాయాలి. *Ex.:-* Abou Ben Adhem (may his tribe increase) Awoke one night from a deep dream of peace.

(b) ఒక్కో సందర్భములో Abbreviations లేదా కఠిన పదములు లేదా పదములకు వాటి అర్థమును తెలియజేయవలసి ఉంటుంది. ఇట్టి పదములకు 'Brackets ( )' లో వ్రాయాలి. ఇట్లే.... కొన్ని వాక్యముల చివర ముఖ్య వివరములను రావచ్చును. ఇటువంటి వాటిని కూడ 'Brackets' లోనే వ్రాయాలి. *Ex.:-* 1] Rajakumari studied B.Sc. (Home Science). 2] He is a B.Sc. (Agriculture) graduate. 3] Ranjitha bought a scientific calculator (15 digits). 4] My father got an award from Rashtreeya Pratishthan (The president of India). 5] Indian population touched the 100 million mark (10 millions=1 crore). 6] Write an essay about The Simla Agreement? (U.P.S.C., Mar: 79.) అ వాక్యములలో ఒక ప్రశ్న! పేనిని- 'మార్చి-79'లో 'U.P.S.C.' వారు నిర్వహించిన పరీక్షయందు ఇచ్చినట్లుగా తెలియజేయుట కొరకు 'Brackets' లో వ్రాయవలసింది.

8] Dash:- ఏ కారణము చేతనైనా సరే.... వాక్యములోని మాట లేదా మొత్తం వాక్యము.... ఖాళీ (Blank)గా వదలి వేయవలసి రావచ్చును. ఇట్టి ఖాళీని 'Dash (—)' ను వ్రాయాలి. *Ex.:-* 1] Gayathri is a —. 2] Rajeswari — Rameswari are — friends. **NOTE :-** సాధారణ

ముగా ఈ మాదిరి వాక్యములను - "Fill up the blanks:-" అన్న శీర్షికతో, పరిక్షల యందు ఆ భాషీలను "పూర్తి చేయమ"ని ప్రశ్నలుగా ఇస్తారు.

9] Single Quotation marks:- (a) వాక్యములో - ప్రత్యేకముగా ఏదైనా పదమునకు ప్రాధాన్యము నీయవలసి రావచ్చును. ఇట్టి పదములను - Single Quotation marks (' ') లేదా Inverted commas మధ్యన వ్రాయాలి. Ex:- 1] Mahatma Gandhi was also called as 'Bapuji'. 2] Kon-dapalli Seetharamaiah is the founder of 'Naxalite movement' in Andhra Pradesh. 3] M.G.R. was awarded 'Bharatha Ratna' posthumously, 4] 'Aamuktha Maalyada' was written by Sri Krishna Devaraya. 5] Indira Gandhi was popular with 'Bank Nationalisation' and '20 point programme'.

(b) Quotations మధ్య ఉన్న వాక్యము లోపల - Quotations పెట్టవలసిన మరియొక మాట లేదా వాక్యము వచ్చినపుడు.... లోపలి 'Quotations'ను - 'Single Quotation Marks' గా వ్రాయాలి. Ex:- Mr. Robert replied, "Was it not Shakespeare who observed : 'Give every man ear but few thy voice'?"

(c) సామెతలు - నూత్నము - 'Single Quotation marks'తో వ్రాయాలి.

Ex:- 1] 'Tit for tat (కుక్క కాటుకు చెప్పుదెబ్బ)'. 2] 'Truth is God (సత్యమే దైవము)'.

10] Double Quotation marks:- Direct Speech నందు ఉన్న వాక్యములను - Double Quotation marks లేదా Double Inverted commas (" ") మధ్యన వ్రాయాలి. Ex:- 1] Lalitha Said, "I am going to market." 2] Aruna said, "I got U.P S.C. selection". 3] "Never mind", she replied, "it made known to me who were wellwishers". ఈ మూడవ వాక్యమునందు - Reporting Verb మధ్యలో వచ్చుటవలన ... ముందు మాటలకు మరియు వెనుక మాటలకు రెండు నోట్లు Quotation marks వాడవలసి వచ్చినది.

11] Hyphen :- అంగ్లభాషనందు వాడుకలో ఉన్న 'compound word' నందలి పదములను కలుపుటకు Hyphen(-)ను వ్రాయాలి. ఇది Dash(—)కంటే చిన్నదిగా ఉంటుంది. Ex.:- 1] To-morrow, 2] Short-sight, 3] Lamp stand 4] Father-in-law, 5] Daughter-in-law, 6] Sister-in-law 7] Commander-in-chief. etc.,

12] Apostrophe :- (a) 'Possessive case'ను సూచించు నిమిత్తము 'noun' మరియు 's' కు మధ్యన Apostrophe (') ని వ్రాయాలి. Ex.:- 1] Rekha's bag, 2] Deepika's purse, 3] Leela's ring etc (b) ఒక పదమునందలి- ఒక అక్షరము తొలపించినట్లుగా సూచించు నిమిత్తము ఆ తొలపించిన చోట Apostrophe ని వ్రాయాలి. Ex.:- 1] It's (It is) 2] Don't (Do not) etc. ఈ Apostrophe ప్రయోగమును గురించి ఇంతకు పూర్వమే సమగ్రముగా వివరించబడినది.

13] Three dots :- ఆలోచనకు అవకాశము ఇవ్వవలసినచోట- మూడవ చుక్క (...) లను వ్రాయాలి. ఈ గుర్తు అరుదుగా ఉపయోగింపబడుతుంది. Ex.:- 1] Out of thirty boys...some are clever and some are useless. 2] If so.... you have to face serious consequences 3] Recently.... I have been to Singapore.

14] Capital letters :- వాక్యములోని మొదటి పదము యొక్క మొదటి అక్షరమునూ, 'proper nouns'కు చెందిన పదముల తొలి అక్షరమునూ Direct Speech నందలి తొలి పదముయొక్క తొలి అక్షరమునూ- 'capital letter'గా వ్రాయాలి. Ex.:- 1] She is going to school. 2] I have seen Sujatha at Lalbaug in Bangalore. 3] Bindu said, "We are rich." (ఈ 'Capital letters' ప్రయోగమును గురించి ఇంతకు పూర్వమే సమగ్రముగా వివరించబడినది).

15] Colon and Dash :- ఒకే వ్యక్తికి లేదా వస్తువుకూ లేదా అంశమునకు సంబంధించిన వివరములను జాబితా (list) గా సూచించు సందర్భములో.... 'colon and dash (: -)' ను వ్రాయాలి. Ex.:- 1] The articles found in the thief's suitcase are as follows :- a) two wrist-watches,

b) one transistor, c) one gold ring, d) 1200 rupees in cash, e) two pairs of clothes etc. 2) The assets of Sudhakar are given below :- a) one tea estate, b) three big houses, c) one imported car, d) two petrol bunks, e) one cashewgrove etc.

Same Words in Different Parts of Speech (వివిధ భాషాభాగములలో ఒకే పదములు)

కొన్ని ఆంగ్లపదములు- వివిధ భాషాభాగములుగా ఉపయోగించబడుతూ ఉంటాయి. ఈ పదములు ఉపయోగించబడు సందర్భముననుసరించి.... వాటి అర్థము మాటుతూ ఉంటుంది. తద్వారా వాటి భాషాభాగములూ మాటుతూ ఉంటాయి. ఏ యే ఆంగ్ల పదములు- ఏ యే సందర్భముల యందు ఏ యే భాషాభాగములుగా- ఏ యే అర్థములతో ఉపయోగపడు చున్నదీ.... క్రింది ఉదాహరణలను పరిశీలించి, గ్రహించండి!

1] A :- 'Article'గా... He bought a two-wheeler (అతడు ఒక ద్విచక్ర వాహనమును కొనెను). 'Preposition'గా.... She takes meal twice a day (ఆమె రోజుకి రెండుసార్లు భోజనము చేస్తుంది).

2] About :- 'preposition' గా.... They are discussing about the elections (వారు ఎన్నికలను గురించి చర్చిస్తున్నారు). 'Adverb'గా.... She is about twenty years old (ఆమె సుమారు ఇరవై ఏండ్ల వయసు గలది).

3] above :- 'Adjective'గా.... Explain the above lines (పై పంక్తులను వివరించుము). 'Noun'గా.... The above is an accurate colour (పైది సరైన రంగు). 'Adverb'గా.... Look above (పైకి చూడుము). 'preposition'గా.... They are placed above us (వారు మా మీద నియమించబడిరి).

4] After :- 'Adverb'గా.... She came here at 6 PM and her husband soon after. (ఆమె సాయంత్రము 6 గంటలకు ఇక్కడకు రాగా.... ఆమె భర్త ఆ వెంటనే వచ్చెను). 'Adjective'గా... She was more peaceful in after life (ఆమె చరణ్ణు జీవితము మిక్కిలి ప్రశాంతముగా

ఉన్నది). 'Conjunction'గా.... She arrived *after* the plane left (విమానము వెళ్ళిపోయిన తరువాత ఆమె వచ్చెను). 'preposition'గా.... She visited me *after* mid-night (అర్ధరాత్రి దాటిన పిదప ఆమె నన్ను సందర్శించినది).

5] As :- 'Pronoun'గా.... This is the same book as I read yesterday (నేను నిన్న చదివినది ఇదే గ్రంథము)! 'Adverb'గా.... She is *as* beautiful as you (నీవు ఎంత అందమైన దానివో.... ఆమె కూడ అంతే అందమైనది). 'conjunction'గా.... They did *as* they were told (వానికి చెప్పినట్లుగానే వారు చేసారు).

6] Both :- 'Adjective'గా.... Both girls went there (ఇద్దరు బాలికలు అక్కడకు వెళ్ళిరి). 'conjunction'గా.... She is *both* an educated and intelligent (ఆమెకు- చదువూ మరియు తెలివీ రెండూ ఉన్నాయి). 'preposition'గా.... Both of them are married (వారిద్దరున్నూ వివాహితులు)!

7] Down :- 'Noun'గా.... His life contains many ups and downs (అతని జీవితము చాల ఔన్నత్యములు మరియు పతనములతో నిండి ఉన్నది). 'Adjective'గా.... She has taken the *down* portion (ఆమె క్రింది భాగమును తీసికొన్నది). 'Adverb'గా.... She sat *down* (ఆమె క్రింద కూర్చోవెను). 'preposition'గా.... He sailed *down* the river (అతడు నది దిగువకు ప్రయాణము చేసెను).

8] Each :- 'Adjective'గా.... Each girl has a mango (ప్రతి బాలిక ఒక మామిడిపండును కలిగియున్నది). 'preposition'గా.... He gave them *each* a mango (అతడు వారి ఒక్కొక్కరికి ఒక మామిడిపండును ఇచ్చెను).

9] Enough :- 'Noun'గా.... Enough has been paid for this work (ఈ పనికి కావలసినంత చెల్లింపబడినది). 'Adjective'గా.... There is *enough* time for you (నీకు చాలినంత సమయమున్నది). 'Adverb'గా.... She is not clever *enough* (ఆమె సరిపడినంత తెలివి లేకుండా ఉన్నది).

10] **In** :- 'Adverb'గా.... come *in* (లోపలకు రా!). 'Noun'గా.... I came here to know the *ins* and *outs* of the bride-groom (వరునియొక్క లోపములను, మెరుగులను తెలిసికొనుటకు నేను ఇక్కడకు వచ్చితిని). 'preposition'గా.... She came *in-time* (ఆమె సరాలములో వచ్చెను).

11] **Less** :- 'Noun'గా.... I don't take *less* (నేను తక్కువ తీసికోను). 'Adjective'గా.... You Should eat *less* rice (నీవు తక్కువ అన్నమును తినాలి). 'Adverb'గా.... She is *less* known than her sister (ఆమె సోదరికంటే ఆమె తక్కువగా తెలిసినది). 'preposition'గా.... She paid the wages *less* the expenses (ఆమె ఖర్చులను తగ్గించి జీతమిచ్చెను).

12] **Like** :- 'Adjective'గా.... The earth is round *like* a ball (భూమి బంతివలె గుండ్రముగా ఉన్నది). 'Adverb'గా.... She behaves *like* a lunatic (ఆమె ఒక తిన్నాది వోలె ప్రవర్తిస్తును). 'preposition'గా.... She cannot do it *like* you (ఏలాగా ఆమె దానిని చేయలేదు). 'Verb'గా.... I *like* N.T.R. Films (N.T.R. చిత్రములను నేను ఇష్టపడుచును). 'Noun'గా.... she has her own *likes* and *dislikes* (ఆమె తనకంటూ సొంత ఇష్టా ఇష్టములను కలిగియున్నది).

13] **More** :- 'Noun'గా.... *More* has been heard about him (అతనిని మరిచింది అధికము విన్నాము). 'Adjective'గా.... She has *more* friends than you (నీ కంటే ఆమె హెచ్చు మిత్రులను కలిగియున్నది). 'Adverb'గా.... She will come *once more* (ఆమె మరోసారి రాగలదు).

14] **Near** :- 'Adjective'గా.... She is a *near* relation to me (ఆమె నాకు దగ్గరే బంధువు)! 'Verb'గా.... The ship is *nearing* the shore (ఒక నౌకమునకు దగ్గరైతూ వున్నది). 'Adverb'గా.... come *near* (దగ్గరగా రమ్ము!), 'preposition'గా.... there is a medical stores *near* our school (మా బడికి దగ్గరలో ఒక మందుల అంగణం కలదు).

15] **Next** :- 'Adjective'గా *Next* month I will go to Delhi (వచ్చేనెల నేను ఢిల్లీ వెళ్ళదను). 'Adverb'గా.... She speaks *next* (ఆమె తరువాత మాట్లాడును). 'Noun'గా.... she did not write anything

about her marriage in this letter but informed to do it *next* (అమె ఈ ఉత్తరములో తన పెండ్లిని గుఱించి ఏమియును వ్రాయలేదు గానీ.... తరువాత దానిలో ఆపని చేయుదునని తెలిపినది). 'preposition' గా.... The girl *next* me is very clever (నా తరువాతి అమ్మాయి చాల తెలివైనది).

16] **None:-** 'pronoun'గా.... *None* of the players were present till 6 A.M. (ఉదయము 6 గంటల వఱకు ఆటగాళ్ళు ఎవరూ రాలేదు). 'Adjective' గా.... He has two wives but I have *none* (అతనికి ఇద్దరు భార్యలు గానీ.... నాకు లేరు). 'Adverb'గా.... She is *none* the better for it (అమె అందుకు మెరుగైనది ఏమీ కాదు).

17] **One :-** 'Adjective'గా.... Always do *One* thing at a time (ఎల్లప్పుడూ ఒక సమయములో ఒక్కపనినే చేయుము)! 'Noun'గా.... Any *One* may do this (ఏ ఒకరైనా దీనిని చేయవచ్చును). 'Pronoun'గా.... This is *One* of his horses (ఇది అతని గుఱ్ఱములలో ఒకటి)!

18] **Only :-** 'Adjective'గా.... She is my *only* daughter (అమె నా ఏకైక కుమార్తె)! 'Adverb'గా.... She came *only* yesterday (అమె నిన్న మాత్రమే వచ్చెను).

19] **past :-** 'Noun'గా.... Forget the *past* (గతమును విస్మరించుము). 'Adjective'గా.... Her prime is *Past* (అమెది గత వైభవము). 'Preposition'గా.... She is an old woman *past* eighty (అమె ఎనభై దాటిన వృద్ధురాలు).

20] **Right :-** 'Noun'గా.... You have no *right* on this property (ఈ ఆస్తిపై నీకు హక్కు లేదు). 'Adjective'గా.... She lost her *right* hand (అమె తన కుడి చేతిని పోగొట్టుకొనెను). 'Verb'గా.... If you have ability the wrong will be *righted* (నీకు సమర్థత వుంటే తప్పును సరిదిద్దుకొనవచ్చును). 'Adverb'గా.... The drunkard drove his car *right* into the canal (త్రాగుబోతు తన కారును సరాసరిగా కాలువలోనికి తోరెను).

21] Round :- 'Noun'గా.... Kaveri finished three rounds around the temple (కావేరి గుడిమట్టా చూడు ప్రదక్షిణలు చేసెను). The Cobbler rounded the leather (చెప్పులు కుట్టే వ్యక్తి తోలును గుండ్రము చేసెను). 'Adjective'గా.... The ball is round (బంతి గుండ్రముగా నున్నది). 'Adverb'గా.... Any wheel turns round (ఏ చక్రమైనను గుండ్రముగానే తిరుగును). 'Preposition'గా.... The girls sat round the fire (కాలికలు చుట్ట చుట్టునూ కూర్చొనిరి).

..... 'Adjective'గా.... I met her last night and I have not seen her since (గతరాత్రి నేను ఆమెను కలిసాను. అప్పటి నుండి ఆమెను నేను చూడలేదు). 'Conjunction'గా.... Since you are my well wisher, I will surely help you (నీవు నా శ్రేయోభిలాషివి కావటం వలన నీకు తప్పక సాయపడెదను). 'Preposition'గా.... I did not see her since last Friday (గత శుక్రవారము నుండి ఆమెను నేను చూడలేదు).

23] Some :- 'Adjective'గా.... Bring some milk (కొంచెము పాలు తీసికొనిరా!). 'Adverb'గా.... I saw her some six months ago (నుమారు ఆరు నెలలకు పూర్వము ఆమెను నేను చూసాను). 'Pronoun'గా.... Some passed in first class remaining in second class (కొందరు ప్రథమ తరగతిలోను మిగిలినవారు రెండవ తరగతిలోను ఉత్తీర్ణులైరి).

24] Still :- 'Verb'గా.... When the tempest stills, the fishermen will resume their catching (తుపాను నిశ్చలము కాగానే జాలి వారు (చేపలు) పట్టుట ప్రారంభింతురు). 'Adjective'గా.... This is a still lake (ఇది ఒక నిశ్చలమైన సరస్సు). 'Adverb'గా.... She is still writing the examination (ఆమె ఇంకను పరీక్ష వ్రాయుచునే యున్నది). 'Conjunction'గా.... She had fever, still she attended the function (ఆమె జ్వరపడినది అయినా ఆమె వేడుకకు హాజరై నది).

25] While :- 'Noun'గా.... Sit here for a while (ఒకింతసేపు ఇక్కడ కూర్చొనుము). 'Verb'గా.... Dont while away your money

(సీ వట్సును వృథా చేయవద్దు). 'Conjunction'గా.... Make hay while the Sun shines (దీప ముండగానే ఇల్లు చక్కలెట్టుకొనుము).

గమనిక :- పైన పేర్కొనబడిన పదములే కాక మరెన్నో ఆంగ్ల పదములు వేర వేరు భాషాభాగములుగా ఉపయోగింపబడుచున్నవి. అట్టి పదములను కనుగొని పట్టికగా తయారు చేసికొనిన ప్రయోజనకరముగా నుండగలదు.

Formation of Words (పదముల స్వరూపము)

సంధారణముగా ఏ భాషలోనైనాను 'పదములు' - ఒక భాషాభాగము నుండి కొద్ది మార్పులతో మరో భాషాభాగముగా రూపొందగలవు. ఆంగ్ల పదములు కూడ అట్లే పలు భాషాభాగములుగా రూపొందినవి. ఏవీ మార్పులతో, 'ఏయే భాషాభాగములు' - ఏయే భాషాభాగములుగా రూపొందినదీ ఈ క్రింద పేర్కొనబడినవి. పరిశీలించి గ్రహించండి !

1] Formation of Nouns (నామవాచకముల స్వరూపము) :-

(a) Formation of Nouns from Verbs (క్రియల నుండి ఏర్పడిన నామవాచకములు) :

Verbs (క్రియలు)	Nouns (నామవాచకములు)
Admit (ప్రవేశమునిచ్చు)	Admission (ప్రవేశము)
Agree (అంగీకరించు)	Agreement (అంగీకారము)
Announce (ప్రకటించు)	Announcement (ప్రకటన)
Apply (దరఖాస్తు చేయు)	Application (దరఖాస్తు)
Approve (ఆమోదించు)	Approval (ఆమోదము)
Arrive (వచ్చు)	Arrival (రాక)
Assist (తోడ్పడు)	Assistance (తోడ్పాటు)
Attend (హాజరగు)	Attendance (హాజరు)
Bless (దీనించు)	Blessing (దీవన)
Cancel (రద్దుచేయు)	Cancellation (రద్దు)
Compel (నిర్బంధించు)	Compulsion (నిర్బంధము)
Deceive (మోసగించు)	Deception (మోసము)
Decide (నిశ్చయించు)	Decision (నిశ్చయము)

Deliver (బట్టాడాచేయు, ప్రసవించు)	Delivery (బట్టాడా, ప్రసవము)
Deny (తిరస్కరించు)	Denial (తిరస్కారము)
Dismiss (కోలగించు)	Dismissal (కోలగింపు)
Exceed (మించు)	Excess (అదనము)
Expect (నిరీక్షించు)	Expectation (నిరీక్షణ)
Expel (బహిష్కరించు)	Expulsion (బహిష్కారము)
Grow (పెరుగుట)	Growth (పెరుగుదల)
Hate (అసహించుకొను)	Hatred (అసహ్యము)
Heal (నయముచేయు)	Health (ఆరోగ్యము)
Judge (తీర్పుచెప్ప)	Judgement (తీర్పు)
Know (తెలిసికొను)	Knowledge (జ్ఞానము)
Laugh (నవ్వుట)	Laughter (నవ్వు)
Manage (నిర్వహించు)	Management (నిర్వహణ)
Marry (పెండ్లిచేసికొను)	Marriage (పెండ్లి)
Move (కదలుట)	Motion (కదలిక)
Obey (విధేయత కలిగియుండు)	Obedience (విధేయత)
Object (అడ్డుచెప్ప)	Objection (అభ్యంతరము)
Oppose (వ్యతిరేకించు)	Opposition (వ్యతిరేకము)
Perform (ప్రదర్శించు)	Performance (ప్రదర్శన)
Please (సంతోషించు)	Pleasure (సౌఖ్యము)
Protect (రక్షించు)	Protection (రక్షణ)
Provide (ఏర్పాటుచేయు)	Provision (ఏర్పాటు)
Reduce (తగ్గించు)	Reduction (తగ్గింపు)
Reveal (వెల్లడించు)	Revelation (వెల్లడి)
Revolve (పరిభ్రమించు)	Revolution (పరిభ్రమణము)
Secure (భద్రపరచు)	Security (రక్షణ, హామీ)
Serve (సేవించు)	Service (సేవ)
Separate (వేరుచేయు)	Separation (వేరొండు)

Succeed (జయము పొందు)	Success (జయము)
Try (ప్రయత్నించు)	Trail (ప్రయత్నము)
Urge (త్వరపెట్టు)	Urgency (త్వరితము)
Vacate (భాశీచేయు)	Vacancy (భాశీ)
Vary (వేదించు)	Variety (వైవిధ్యము)
Wed (పెండ్లాడు)	Wedding (వివాహము)
Weigh (తూచు)	Weight (బరువు)
Write (వ్రాయు)	Writing (వ్రాత)

(b) Formation of Nouns from Adjectives (విశేషణముల నుండి ఏర్పడిన నామవాచకములు) :

Adjectives (విశేషణములు)	Nouns (నామవాచకములు)
Able (సామర్థ్యముగల)	Ability (సామర్థ్యము)
Brave (దైర్యముగల)	Bravery (దైర్యము)
Brief (సంగ్రహమైన)	Brevity (సంగ్రహము)
Broad (వెడల్పైన)	Breadth (వెడల్పు)
Certain (నిశ్చయమైన)	Certainty (నిశ్చయము)
Curious (చింతయైన)	Curiosity (చింత)
Deaf (చెవిటియైన)	Deafness (చెవుడు)
Deep (తోలైన)	Depth (తోతు)
Dense (దట్టమైన)	Density (సాంద్రత)
Equal (సమానమైన)	Equality (సమానత్వము)
False (అసత్యమైన)	Falsehood (అసత్యము)
Fertile (సారవంతమైన)	Fertility (సారము)
Free (స్వేచ్ఛగల)	Freedom (స్వేచ్ఛ)
Gay (సరదాయైన)	Gaiety (సరదా)
Generous (ఉదారమైన)	Generosity (ఔదార్యము)
Grand (వెభవోపేతమైన)	Grandeur (వెభవము)

Happy (సంతోషకరమైన)	Happiness (సంతోషము)
Hard (కఠినమైన)	Hardness (కఠిన్యము)
High (ఎత్తైన)	Height (ఎత్తు)
Holy (పవిత్రమైన)	Holiness (పవిత్రత)
Honest (నిజాయితీగల)	Honesty (నిజాయితీ)
Inferior (తక్కువమైన)	Inferiority (తక్కువదనము)
Intelligent (తెలివిగల)	Intelligence (తెలివి)
Just (న్యాయమైన)	Justice (న్యాయము)
Local (స్థానికమైన)	Locality (ప్రాంతము)
Long (పొడవైన)	Length (పొడవు)
Mean (నీచమైన)	Meanness (నీచత్వము)
Merry (ఆనందమయమైన)	Merriment (ఆనందము)
Moist (తడిగల)	Moisture (తడి)
Necessary (అవసరమైన)	Necessity (అవసరము)
New (క్రొత్తదైన)	Newness (క్రొత్తదనము)
Noble (ఉదాత్తమైన)	Nobility (ఉదాత్తత)
Obedient (విధేయతకల)	Obedience (విధేయత)
One (ఒకటి)	Oneness (ఏకీభావము)
Possible (సాధ్యమైన)	Possibility (సాధ్యము)
Relative (సంబంధముగల)	Relation (సంబంధము, బంధుత్వము)
Shy (బిడియముగల)	Shyness (బిడియము)
Silly (వెంగలియైన)	Silliness (వెంగలితనము)
Tumid (ఉబ్బిన, వాచిన)	Tumidity (ఉబ్బు, వాపు)

(c) Formation of Nouns from Nouns (నామవాచకముల నుండి ఏర్పడిన నామవాచకములు) :

Nouns (నామవాచకములు)

Act (పని)

Agent (చేసినది)

Nouns (నామవాచకములు)

Action (కార్యము)

Agent (చేసినది)

Bond (బంధము)	Bondage (దాస్యము)
Child (బిడ్డ)	Childhood (బాల్యము)
Creature (జీవి)	Creation (సృష్టి)
Friend (మిత్రుడు)	Friendship (మైత్రి)
Hero (వీరుడు)	Heroism (వీరత్వము)
Infant (శిశువు)	Infancy (శైశవము)
Man (మగవాడు)	Manhood (పురుషత్వము)
Mother (తల్లి)	Motherhood (మాతృత్వము)
Owner (యజమాని)	Ownership (యాజమాన్యము)
Patriot (దేశభక్తుడు)	Patriotism (దేశభక్తి)
Priest (పురోహితుడు)	Priesthood (పౌరోహిత్యము)
Servant (సేవకుడు)	Service (సేవ)
Slave (బానిస)	Slavery (బానిసత్వము)
Widow (వితంతువు)	Widowhood (వైధవ్యము)
Woman (స్త్రీ)	Womanhood (స్త్రీత్వము)

2] Formation of Verbs (క్రియల స్వరూపము) :-

(a) Formation of Verbs from Nouns (నామవాచకముల నుండి ఏర్పడిన క్రియా రూపములు) :

Nouns (నామవాచకములు)	Verbs (క్రియలు)
Apology (క్షమార్పణ)	Apologise (క్షమాభిక్ష వేడికొను)
Authority (అధికారము)	Authorise (అధికారమిచ్చు)
Beauty (అందము)	Beautify (అలంకరించు)
Black (నలుపు)	Blacken (నలుపుజేయు)
Camp (విడిది)	Encamp (విడిదిచేయుట)
Centre (కేంద్రము)	Concentrate (కేంద్రీకరించు)
Circle (వృత్తము)	Encircle (వృట్టుముట్టుట)
Class (తరగతి)	Classify (తరగతి వారీగా విభజించు)

Company (సహవాసము)	accompany (అనుసరించు)
Courage (దైర్యము)	Encourage (ప్రోత్సహించు)
Critic (విమర్శకుడు)	Criticise (విమర్శించు)
Danger (అపాయము)	Endanger (అపాయము కలిగించు)
Economy (మితవ్యయము)	Economise (మితవ్యయముచేయు)
Electricity (విద్యుచ్ఛక్తి)	Electrify (విద్యుచ్ఛక్తి నేర్పరచుట)
Famine (కఅవు)	Famish (తిండిలేక బాధపడు)
Force (బలము)	Enforce (అమలుజరుపు)
Fraud (మోసము)	Defraud (మోసగించు)
Glory (క్లీర్తి)	Glorify (క్లీర్తించుట)
Habit (అలవాటు)	Habituate (అలవాటుపడు)
Hand (చేయి)	Handle (చేతితో పట్టుకుని పనిచేయు)
Head (తల)	Behead (శిరచ్ఛేదముచేయు)
Heir (వారసుడు)	Inherit (వారసత్వము పొందు)
Idol (దేవతా విగ్రహము)	Idolise (దైవముగా పూజించు)
Joy (ఆనందము)	Enjoy (సుఖముపొందు)
Justice (న్యాయము)	Justify (న్యాయము చేయు)
Knee (మోకాలు)	Kneel (మోకరిల్లు)
Length (పొడవు)	Lengthen (పొడిగించు)
Memory (జ్ఞాపకము)	Memorise (కంతతాపట్టు)
Nation (జాతి)	Nationalise (జాతీయముచేయు)
Neuter (మధ్యస్థము)	Neutralise (సమత్వము కలిగించు)
Peace (శాంతి)	Pacify (శాంతింపజేయు)
Port (రేవుపట్టణము)	Deport (ప్రవాసమునకు పంపు)
	Export (ఎగుమతిచేయు)
	Import (దిగుమతిచేయు)
	Transport (రవాణాచేయు)
Prison (శ్రైదు)	Imprison (శ్రైదుచేయుట)

Slave (బానిస)	Enslave (బానిసగాచేయు)
Society (సంఘము)	Associate (సంఘములో చేరు)
Sympathy (సానుభూతి)	Sympathise (సానుభూతి కలిగియుండ)
Table (పట్టిక)	Tabulate (పట్టికలో చేర్చు)
Throne (సింహాసనము)	Enthroned (సింహాసన మెక్కించు)
Title (హక్కు)	Entitle (హక్కును కలిగియుండు)
Utility (ఉపయోగము)	Utilise (ఉపయోగించుట)
Vapour (అవిరి)	Evaporate (అవిరియగు)

(b) Formation of Verbs from Adjectives (విశేషణముల నుండి
విర్పడిన క్రియార్ూపములు) :

Adjectives (విశేషణములు)	Verbs (క్రియలు)
Able (సామర్థ్యముకల)	Enable (సామర్థ్యము కలిగించు)
Brief (సంగ్రహమైన)	Abbreviate (సంగ్రహము చేయు)
Broad (వెడల్పైన)	Broaden (వెడల్పుచేయు)
Certain (నిశ్చయమైన)	Ascertain (నిశ్చయముగా తెలిసికొను)
Cheap (చౌకమైన)	Cheapen (చౌకచేయు)
Clean (శుభ్రమైన)	Cleanse (శుభ్రముచేయు)
Clear (స్పష్టమైన)	Clarify (స్పష్టపరచు)
Dark (చీకటిమైన)	Darken (చీకటి కలిగించు)
Deep (లోతైన)	Deepen (లోతుచేయు)
Dense (దట్టమైన)	Condense (సాంద్రముచేయు)
Equal (సమానమైన)	Equalise (సమానముచేయు)
Familiar (పరిచయమైన)	Familiarise (పరిచయము కలిగించుకొను)
Flat (చదునైన)	Flatten (చదునుచేయు)
Fertile (సారవంతమైన)	Fertilise (సారవంతముచేయు, ఎరువువేయు)

Fine (శ్రేష్ఠమైన)	Refine (శ్రేష్ఠముచేయు)
Glad (సంతోషకరమైన)	Gladden (సంతోషపరచు)
Large (పెద్దదైన)	Enlarge (పెద్దదిచేయు)
Little (చిన్నదైన)	Belittle (చిన్నబరచు, చిన్నబుచ్చు)
Mad (పిచ్చిగల)	Madden (పిచ్చిని కల్పించు)
New (కొత్తదైన)	Renew (పునరుద్ధరించు)
Popular (జనప్రియమైన)	Popularise (జనప్రియమును కలిగించు)
Proper (క్రమమైన)	Appropriate (క్రమముగా వినియోగించు)
Pure (పరిశుద్ధమైన)	Purify (పరిశుద్ధముచేయు)
Real (నిజమైన)	Realise (యదార్థమును గ్రహించు)
Rich (సంపన్నమైన)	Enrich (సంపదను కలిగించు)
Right (సరియైన)	Ratify (క్రమబద్ధీకరించు)
Solid (ఘనమైన)	Consolidate (ఏకీకరణచేయు)
Special (ప్రత్యేకమైన)	Specialise (ప్రత్యేక కృషిచేయు)
Specific (నిర్దిష్టమైన)	Specify (నిర్దేశించుట)
Stable (స్థిరమైన)	Stabilise (స్థిరపరచుట)
Timid (పిరికితనముగల)	Intimidate (బెదరించు)
White (తెల్లని)	Whiten (తెలుపుచేయు)
Wide (వెడల్పైన)	Widen (వెడల్పుచేయు)

3] Formation of Adjectives (విశేషణముల స్వరూపము) :-

(a) Formation of Adjectives from Nouns (నామవాచకముల నుండి ఏర్పడిన విశేషణములు) :

Nouns (నామవాచకములు)	Adjectives (విశేషణములు)
Accident (అకస్మిక సంఘటన)	Accidental (అకస్మికమైన)
Advantage (సౌకర్యము)	Advantageous (సౌకర్యమైన)
Adventure (సాహసకృత్యము)	Adventurous (సాహసముగల)

Affection (ప్రేమ)

Angel (దేవత)

Anger (కోపము)

Beauty (అందము)

Black (నలుపు)

Bride (పెండ్లికూతురు)

Brother (సోదరుడు)

Burden (భారము)

Bush (బోద)

Capacity (సామర్థ్యము)

Centre (కేంద్రము)

Ceremony (లాంచనము)

Cheer (ఉత్సాహము)

Circle (వృత్తము)

Classic (మహాలక్ష్మము)

Comfort (వసతి)

Coward (పిరికిపండు)

Crime (నేరము)

Danger (అపాయము)

Earth (భూమి)

Ease (సులుపు)

East (తూర్పు)

Empire (సామ్రాజ్యము)

Expense (ఖర్చు)

Fable (కల్పితగాథ)

Faith (విశ్వాసము)

Fool (శెలినిశేలి)

Affectionate (ప్రేమగల)

Angelic (దేవతా సంబంధమైన)

Angry (కోపముగల)

Beautiful (అందమైన)

Blackish (నల్లనైన)

Bridal (పెండ్లికూతురునకు)

సంబంధించి

Brotherly (సోదరభావముగల)

Burdensome (భారము కలిగించు)

Bushy (కుచ్చువంటి)

Capable (సామర్థ్యము గల)

Central (కేంద్ర సంబంధమైన)

Ceremonial (లాంచనప్రాయమైన)

Cheerful (ఉత్సాహము గల)

Circular (వృత్తాకారము గల)

Classical (శైలిమైన)

Comfortable (వసతి గల)

Cowardly (పిరికి స్వభావముగల)

Criminal (నేర స్వభావముగల)

Dangerous (అపాయకరమైన)

Earthly (తాకికమైన)

Easy (సులువైన)

Eastern (తూర్పునకు చెందిన)

Imperial (సామ్రాజ్య సంబంధమైన)

Expensive (ఖరీదైన)

Fabulous (నమ్మ తగని)

Faithful (విశ్వాసము గల)

Foolish (శెలినిశేలి)

Four (నాలుగు)	Fourth (నాలుగవది)
Fury (అగ్రహము)	Furious (అగ్రహముతో కూడిన)
Gas (వాయువు)	Gaseous (వాయుసంబంధమైన)
Gloom (చీకటి)	Gloomy (చీకటితో నిండిన)
Heart (హృదయము)	Hearty (హృదయపూర్వకమైన)
Heir (వారసుడు)	Hereditary (వంశపారంపర్యమైన)
Honour (గౌరవము)	Honourable (గౌరవనీయమైన)
Law (న్యాయశాస్త్రము)	Lawful (న్యాయబద్ధమైన)
Limit (హద్దు)	Limited (హద్దుకు లోబడిన)
Meaning (అర్థము)	Meaningful (అర్థయొక్కమైన)
Mercy (కరుణ)	Merciful (కరుణగల)
Miracle (అద్భుతము)	Miraculous (అద్భుతమైన)
Money (ధనము)	Monetary (ధనసంబంధమైన)
Mystery (రహస్యము)	Mysterious (రహస్యమైన)
Nature (ప్రకృతి)	Natural (సహజమైన)
Number (సంఖ్య)	Numeral (సంఖ్యను తెలుపు)
Origin (మూలము)	Original (మూలమునకు చెందిన)
Peace (శాంతి)	Peaceful (శాంతియుతమైన)
Question (ప్రశ్న)	Questionable (ప్రశ్నించదగిన)
Science (విజ్ఞానశాస్త్రము)	Scientific (శాస్త్రీయమైన)
Sense (లోకజ్ఞానము)	Sensible (లోకజ్ఞానము గల)
Silk (పట్టు)	Silken (పట్టుతో చేయబడిన)
Society (సంఘము)	Social (సాంఘికమైన)
System (క్రమపద్ధతి)	Systematic (క్రమబద్ధమైన)
Thirst (దాహము)	Thirsty (దాహముతోనున్న)
Trouble (ఇబ్బంది)	Troublesome (ఇబ్బందికరమైన)
Type (నమూనా)	Typical (నమూనాకు చెందిన)
Value (విలువ)	Valuable (విలువైన)

Vigour (శక్తి)	Vigorous (శక్తివంతమైన)
Wood (కొయ్య)	Wooden (కొయ్యతో చేయబడిన)
Youth (యౌవనము)	Youthful (యౌవన సంబంధమైన)
Zeal (ఉత్సాహము)	Zealous (ఉత్సాహవంతమైన)

(b) Formation of Adjectives from Verbs (క్రియల నుండి ఏర్పడిన విశేషణములు) :

Verbs (క్రియలు)	Adjectives (విశేషణములు)
Cease (నిలుపుచేయు)	Ceaseless (నిలుపుచేయని)
Envy (ఓర్వలేకుండ)	Envious (ఓర్వలేని)
Govern (పాలించు)	Governable (పాలింపదగిన)
Hesitate (సందేహించు)	Hesitative (అనుమానముతో కూడిన)
Move (కదలుట)	Movable (కదల గలిగిన)
Talk (మాట్లాడు)	Talkative (మాట్లాడగలిగిన)
Tire (అలసిపోవు)	Tiresome (అలపు కలుగజేయునట్టి)

(c) Formation of Adjectives from Adjectives (విశేషణము నుండి ఏర్పడిన విశేషణములు) :-

Adjectives (విశేషణములు)	Adjectives (విశేషణములు)
Black (నల్లనైన)	Blackish (నల్లని చాయగల)
Comic (హాస్యపూరితమైన)	Comical (హాస్యముతో నిండిన)
Eight (ఎనిమిది)	Eightfold (ఎనిమిదిరెట్లుగల)
Red (ఎర్రని)	Reddish (ఎరుపు చాయగల)
Tragic (దుఃఖకరమైన)	Tragical (విషాదభరితమైన)
White (తెల్లని)	Whitish (తెలుపు చాయగల)

4] Verbs, Adjectives, Adverbs from Nouns (నామవాచకముల నుండి ఏర్పడిన క్రియలు, విశేషణములు, క్రియా విశేషణములు) :-

<i>Noun</i>	<i>Verb</i>	<i>Adjective</i>	<i>Adverb</i>
Advice (సలహా)	Advise (సలహా ఇవ్వు)	Advisory (సలహా ఇచ్చేదా)	Advisable (సలహా ఇవ్వుచున్న)
Beauty (అందము)	Beautify	Beautiful	Beautifully
Care (జాగ్రత్త)	Care	Careful	Carefully
Deceit (మోసము)	Decieve	Deceitful	Deceitfully
Decision (నిర్ణయము)	Decide	Decisive	Decidedly
Hope (ఆశ)	Hope	Hopeful	Hopefully
Ignorance (అజ్ఞానము)	Ignore	Ignorant	Ignorantly
Joint (చేరిక)	Join	Joined	Jointly
Knowledge (జ్ఞానము)	Know	Knowing	Knowingly
Learning (నేర్వడం)	Learn	Learned	Learnedly
Negligence (ఉపేక్ష)	Neglect	Neglectful	Neglectfully
Pleasure (ఆహ్లాదము)	Please	Pleasant	Pleasantly
Play (ఆట)	Play	Playful	Playfully
Push (త్రోపు)	Push	Pushful	Pushfully
Sleep (నిద్ర)	Sleep	Sleepy	Sleepily
Speed (వేగము)	Speed	Speedy	Speedily
Success (జయము)	Succeed	Successful	Successfully
Thought (ఆలోచన)	Think	Thoughtful	Thoughtfully
Use (ఉపయోగము)	Use	Useful	Usefully
Waste (వృధా)	Waste	Wasteful	Wastefully

Diminutives (సూక్ష్మార్థక నామవాచక పదములు)

అల్పతరమైన వస్తువులను తెలుపు నామవాచక పదములను - ఆంగ్లభాషలో "Diminutives" అని అంటారు. అసలు పదములలో కొన్ని అక్షరములను తొలగించుట, చేర్చుట ద్వారా ఈ సూక్ష్మార్థక పదములు ఏర్పడును.

సాధారణముగా 'let', 'et', 'ing' మున్నగు అంత్య ప్రత్యయము (suffix) లను చేర్చుట ద్వారా ఈ పదములు ఏర్పడును.

ఈ క్రింది ఉదాహరణములను గమనించినచో పై పదముల స్వరూప యోగము అవగాహన కాగలదు.

Original Word (అసలు పదము)	Diminutive (సూక్ష్మార్థక పదము)
Ankle (కాలి చీలముండ)	Anklet (అందె, పాద ఆభరణము)
Arm (చెయ్యి)	Armlet (చేతి కడియము)
Babe (బిడ్డ)	Baby (ముద్దుబిడ్డ)
Book (పుస్తకము)	Booklet (బుల్లి పుస్తకము)
Brook (నెలయేలు)	Brooklet (కొండవాగు)
Bull (ఆబోతు)	Bullock (ఎడ్డు)
Cabin (పెట్టె)	Cabinet (చిన్న పెట్టె)
Car (బండి, రథము)	Chariot (రథము)
Cat (పిల్లి)	Kitten (పిల్లికూన)
Change (మార్పు)	Changeling [మార్చివేయబడి
Circle (వృత్తము)	Circlet (చిన్న వృత్తము)
Cock (కోడిపుంజు)	Chicken (కోడిపిల్ల)
Crown (కిరీటము)	Coronet (చిన్న కిరీటము)
Dame (స్త్రీ)	Damsel (పడుచుపిల్ల)
Dear (ప్రియమైన)	Darling (ప్రియమైనది, మునుపేయని, ప్రియుడు)
Duck (బాతు)	Duckling (బాతుపిల్ల)
Eagle (గ్రద్ద)	Eaglet (గ్రద్దపిల్ల)
Eye (కన్ను)	Eyelet (కనుపాప)
Flower (పుష్పము)	Floweret (చిన్న పుష్పము)
Globe (గోళము)	Globule (చిన్న గోళము)
Hill (కొండ)	Hillock (డిబ్బ)
Home (ఇల్లు)	Hamlet (కుగ్రామము)
Isle (దీపము)	Islet (చిన్న దీపము)

Lamb (గొట్టెపిల్ల)
Lance (ఈది, బల్లెము)

Leaf (ఆకు)
Lock (తాళము)
Maid (అవివాహిత స్త్రీ)

Man (మనుష్యుడు)
Mole (పుట్టుమచ్చ)
Nose (ముక్కు)

Nurse (దాది)
Pack (కట్ట)

Part (భాగము)
Pile (దొంతర)

Pipe (గొట్టము)
Puss (పిల్లి)

Ring (ఉంగరము)
River (నది)

Root (వేరు)

Seed (వీరనము)
Shade (చాయ)

Sign (గుర్తు)

Spade (పాత)

Star (నక్షత్రము)

Statue (శిలావిగ్రహము)

Stream (ప్రవాహము)

Table (మేజాబల్ల)

Thumb (బొటనవేలు)

Top (పైభాగము)

Young (యౌవనములోనున్న)

Lambkin (చిన్న గొట్టెపిల్ల)

Lancet (శస్త్రచికిత్సలో ఉపయోగించు బల్లెము వంటి చిన్న పరికరము)

Leaflet (చిన్న ఆకు)

Locket [లాకెట్ (ఆభరణము)]

Maiden (కన్యెపిల్ల)

Manikin (మరుగుజ్జు)

Molecule (నలుసు)

Nosle (చిన్నముక్కువలె వుండునది)

Nursling (చంటిబిడ్డ)

Packet (చిన్నకట్ట)

Particle (అణువు, పినరు)

Pillow (తలగడ)

Pipkin (చిన్న మట్టిగొట్టము)

Pussy (పిల్లి కూన)

Ringlet (చిన్న ఉంగరము)

Rivulet (చిన్న ఏలు)

Rootlet (పిల్లవేరు)

Seedling (చిన్న మొక్క)

Shadow (మనుష్యుని నీడ)

Signet (ముద్ర)

Paddle (పడవనడుపు తెడ్డు)

Asterick [నక్షత్రము గుర్తు (*)]

Statuette (చిన్న శిలావిగ్రహము)

Streamlet (చిన్న యేలు)

Tablet (ఫలకము)

Thimble (దీర్ఘిలు వ్రేలికి వుట్టుకొను తోడుగు)

Tip (కొన)

Youngster (కుఱ్ఱవాడు)

Confused Words (తికముకపెట్టు పదములు)

అంగ్ల పదములు కొన్ని - ఉచ్చారణలో ఇంచుమించుగా ఒకే విధముగా నున్నను.... అర్థముతోను, Spelling తోను విభేదించి తికమక పెట్టగలవు. ఇట్టి పదములు కొన్ని క్రింద పేర్కొనబడినవి. మిగతా వానిని సేకరించి వ్రాసుకొనిన ఉపయుక్తముగా నుండగలడు.

Adapt (ప్రాప్తపరచు)	Adopt (అనుసరించు)
Affect (మార్పు కలుగజేయు, బాధించు)	Effect (ఫలము, ప్రయోజనము)
Altar (పూజాచేదిక)	Alter (మార్పుచేయుట)
Ascent (అరోహణము)	Assent (అమోదము)
Bare (నగ్నమైన)	Bear (సహించు, ఎలుగుబంటి)
Berth (పడక)	Birth (పుట్టుక)
Break (బ్రష్టులకొట్టు)	Brake (ఆపుచేయు సాధనము)
By (వలన, చేత, ద్వారా)	Buy (కొనుట)
Canvas (కేన్వాస్ గుడ్డ)	Canvass (ప్రచారము చేయు)
Ceiling (ఇంటి పైకప్పులోపలిభాగము)	Sealing (ముద్రవేయు)
Choir (గాయక గణము)	Coir (పీచు)
Cite (ఉదహరించు)	Site (నివాస స్థలము)
	Sight (చూపు)
Complementary (పూర్తిచేయునట్టి)	Complimentary (గౌరవప్రదమైన)
Confidant (విశ్వాసపాత్రుడు)	Confident (విశ్వాసముగల)
Corps (దళము)	Corpse (శవము)
Council (సంఘము)	Counsel (సలహా యిచ్చు)
Desk (వ్రాతబల్ల)	Dusk (సంధ్యచీకటి)
Dissent (భేదాభిప్రాయము చూపు)	Descent (అవరోహణము)
Diverse (వివిధములగు)	Divorce (విడాకులిచ్చు)
Dying (మరణించుట)	Dyeing (అద్దకము వేయు)
Emigrant (వలసపోయినవాడు)	Immigrant (వలస వచ్చినవాడు)
Eminent (ప్రసిద్ధుడైన)	Imminent (వ్యర్థలో తటస్థించు)

య (నేరము గుఱించి ఆరాతియుట)	Inquiry (సమాచారము సేకరించుట)
ఁను)	I (నేను)
సంత, అందమైన)	Fire (నిప్పు)
నేర్చుతో చేయుపని)	Feet. (అడుగులు)
er (ముందు ఉదహరించబడిన)	Farmer (రైతు)
(వెండ్రుకలు)	Hire (బాడుగ);
(ఓనుట)	Heir (వారసుడు)
(మడమ)	Here (ఇక్కడ)
పల)	Heal (జబ్బు నయముచేయు)
t (యోధుడు)	Inn (భోజనశాల)
(ముడి)	Night (రాత్రి)
(తెలిసికొను)	Not (కాదు, లేదు)
(త్రోవచూపు)	No (కాదు, లేదు)
(మూంసము)	Lead (నీసము)
ent (అధ్యక్షుడు)	Meet (కలిసికొను)
బటాని గింజలు)	Precedent (అచారము, సంప్రదాయము)
(పూర్తిగా)	Peace (శాంతి); Piece (ముక్క)
(హక్కు, సరైన)	Quiet (నిశబ్దము)
(దాట, దారి)	Write (వ్రాయు);
దొర్లించుట, పాత్ర)	Rite (మతసంబంధ కర్మ)
(వేరు)	Rode (స్వారి చేసెను)
దొంగిలించు)	Roll (జాబితా)
లెక్క, మొత్తము)	Route (మార్గము)
హర్షుడు)	Steel (ఉక్కు)
(స్వేదము)	Some (కొంత)
కు)	Son (కుమారుడు)
	Sweet (తీయని)
	Two (రెండు); Too (కూడ)

Vary (విభేదించు)

Very (చాల)

Waist (నడుము)

Waste (వృధా)

Wait (నిరీక్షించు)

Weight (బరువు)

Weather (ఋతుస్థితి)

Whether ("అవునా? కాదా?")

తెలిసికొన

Week (పాఠము)

Weak (బలహీనమైన)

Wheel (చక్రము)

Weal (క్షేమము)

Whole (పూర్తిము)

Hole (బెజ్జము)

Won (జయించెను)

One (ఒకటి)

Year (సంవత్సరము)

Ear (ఛెవి)

Yoke (ఒకను, బసప్పటికీ)

At (వద్ద)

Yoke (ఒకటి కాడి)

Yolk (గ్రుడ్డులోని పచ్చసొం)

Stress on Syllables (నిల్ బల్స్ మీద ఒత్తిడి)

సాధారణముగా పదములలోని కొన్ని అక్షరములను - 'ఒత్తి పలుకు' (Stress) జరుగుచుండును. దీనినే "Accent" అని అంటారు. ఒక పదములో ఒక 'Syllable' మీద - 'Accent' వుంచిన....ఒక భాషాభాగముగాను, మరొక 'Syllable' మీద వుంచిన....మరొక భాషాభాగముగాను మార్పుచెందుటయే గాక... అర్థము కూడ మారగలదు.

EX:- "Lead" అను పదములోని- తొలి Syllable 'Le'ని నొక్కిపలుకుతూ... "లిడ్" అని ఉచ్చరించిన.... "త్రోవచూపు" అను అర్థము వచ్చును. ఈ పదము 'క్రియ (verb)' అగును. ఇతే.... అదే పదములోని- రెండవ Syllable 'ad'ని ఒత్తి పలుకుతూ.... "రెడ్" అని ఉచ్చరించిన.... "నీసము" అను అర్థము వచ్చును. సదడ పదమే.... 'నామవాచకము (Noun)' అగును.

ఇప్పుడు- ఏ పదములోని ఏ Syllable మీద 'stress' వుంచిన.... ఆ పదము ఏ అర్థముతో.... ఏ భాషాభాగముగా యావించునో.... ఈ క్రింది పట్టికలను చూడ గ్రహించండి! ఇట్టివే మరికొన్ని పదములను సేకరించి, పట్టికలు తయారు చేసికొనిన ఎడల.... ఉపయుక్తముగా నుండగలదు.

1] తొలి Syllable మీద 'Stress' వుంచిన.... 'Noun' గాను; తరువాత

Noun (నామనాచకము):

Verb (క్రియ):

Abstract (ఎబ్స్ట్రక్ట్) = సారాంశము

Abstract (ఎబ్స్ట్రక్ట్) = ఆకర్షించు

Attribute (ఎట్రిబ్యూట్) = గుణము

Attribute (ఎట్రిబ్యూట్) = ఆరోపించు

Can (కెన్) = డబ్బా

Can (కెన్) = (నేయ) కలుగుట

Concert (కాన్ సెర్ట్) = ఏకీభావము

Concert (కన్ సెర్ట్) = బృందస్వర్యము చేయు

Conduct (కాన్ డక్ట్) = నడవడి

Conduct (కన్ డక్ట్) = నిర్వహించుట

Conflict (కాన్ ఫ్లిక్ట్) = సంఘర్షణ

Conflict (కన్ ఫ్లిక్ట్) = వ్యతిరేకించు

Convert (కాన్వర్ట్) = మతము

Convert (కన్వర్ట్) = మార్పుచేయు

మార్పుకొనిన వ్యక్తి

Convict (కాన్విక్ట్) = శిక్షననుభవించు

Convict (కన్విక్ట్) = శిక్షించు

నేరస్థుడు

Desert (డెస్ర్ట్) = ఎడారి

Desert (డిస్ర్ట్) = వదలివేయు

Essay (ఎస్సే) = చానునము

Essay (ఎస్సే) = ప్రయత్నించు

Exile (ఎక్స్ సైల్) = దేశభ్రష్టత

Exile (ఎక్సైల్) = దేశమునుండి వెళ్లగొట్టు

Extract (ఎక్స్ ట్రాక్ట్) = ఒక గ్రంథము

Extract (ఎక్స్ట్రాక్ట్) = బలవంతముగా

నుండి స్వీకరింపబడిన భాగము

తీసికొను

Import (ఇంపోర్ట్) = దిగుమతి

Import (ఇంపోర్ట్) = దిగుమతి చేసికొను

చేయబడిన సరకు

Object (ఆబ్జెక్ట్) = వస్తువు

Object (ఆబ్జెక్ట్) = వ్యతిరేకించు

Perfume (పెర్ ఫ్యూమ్) = సువాసన

Perfume (పెర్ఫ్యూమ్) = సువాసనతో

ర్రవ్యము

నింపు

Permit (పర్మిట్) = అనుమతి

Permit (పర్మిట్) = అనుమతించు

Record (రెకార్డ్) = జ్ఞాపకార్థము వ్రాయు

Record (రెకార్డ్) = లిఖించినది, గ్రంథము

Subject (సబ్జెక్ట్) = విషయము

Subject (సబ్జెక్ట్) = తొంగదీయు

Syllable మీద 'Stress' వుంచిన.... 'Adjective' గాను; తరువాత

Syllable మీద 'Stress' వుంచిన.... 'Verb' గాను రూపొందు అంగ పదములు :

Adjective (విశేషణము):**Verb (క్రియ):****Absent (ఎబ్సెంట్) = హాజరుకాని****Absent (ఎబ్సెంట్) = హాజరు**

కాకుండుట

Frequent (ఫ్రీక్వెంట్) = తరచుగా**Frequent (ఫ్రీక్వెంట్) = తరచుగా**

సంభవించు

దర్శించు

Present (ప్రెజెంట్) = ప్రస్తుతమున్న**Present (ప్రెజెంట్) = హాజరగుట,**

బహుమతి చేయు

Subject (సబ్జెక్ట్) = వశమైన**Subject (సబ్జెక్ట్) = స్వాధీనము**

చేసికొను

3] తొలి Syllable మీద 'Stress' వుంచిన.... 'Noun' గాను; తరువాత Syllable మీద Stress వుంచిన.... 'Adjective' గాను రూపొందు అంగ పదములు :

Noun (నామవాచకము):**Adjective (విశేషణము):****August (ఆగస్ట్) = ఒక అంగమాసము****August (ఆగస్ట్) = గంభీరమైన****Compact (కాంప్ షక్ట్) = ఒడంబడిక****Compact (కాంప్ షక్ట్) = ఇమిడిపోయిన****Expert (ఎక్స్ పర్ట్) = నేర్పరి****Expert (ఎక్స్ పర్ట్) = నేర్పరియైన****Invalid (ఇన్ వేలిడ్) = అశక్తుడు****Invalid (ఇన్ వేలిడ్) = పనికిరాని****Minute (మినట్) = నిమిషము****Minute (మైన్యూట్) = మిక్కిలి స్వల్ప**

మైన

Precedent (ప్రిసెడెంట్) = ప్రమా**Precedent (ప్రిసెడెంట్) = ముందు**

ణము, దృష్టాంతము

జరిగిన

Figures of Speech (బాషా చిత్రములు)

సాధారణముగా - అభిప్రాయ ప్రకటన కొఱకు ఎవరైననూ.... సరళమైన, సామాన్య పదములను ఉపయోగించుట అలవాటు! ఇతే.... కొందఱు సరళముగా కాక.... చమత్కారముగానో, వర్ణనగానో, వ్యంగ్యముగానో.... ఇలా పలు విధములుగా భావప్రకటనచేస్తూ వుంటారు. ముఖ్యముగా - కథకులు, రచయితలు, కవులు.... పాఠక హృదయములకు హత్తుకొను రీతితో.... ఆయా భావములను కళ్ళకు కట్టి నట్లుగా తెలుపుట కొఱకు - పైన తెలిపిన పలువిధములను అనుసరిస్తూ వుంటారు. ఇట్టి విధానముతో చేయబడిన 'రచనల'ను తెలుగులో - "అలంకారయుక్త రచనల"నీ;

అంగ్లమున “Figures of Speech” అనీ అంటారు. “Figures” అనగా ‘చిత్రములు’ గనుక .... బహుశా అంగ్లేయులు వీనికి- “భాషా చిత్రములు” అను అర్థము వచ్చేలా ఈపేరు పెట్టారేమో?!

వాక్యములయందు- ఈ అలంకార ప్రయోగము....మితముగను, సందర్భోచితముగను, భావస్ఫూర్కముగను, అర్థవంతముగను వున్నయెడల ... ఆ రైలి- రమణీయుగను, హృద్యమముగను, మధురముగను వుండగలదు.

మన ప్రాచీన కవులు- అలంకార ప్రయోగముతో సిద్ధ హస్తులు! సంస్కృత భాషలో- అలంకారములకు ప్రత్యేక శాస్త్రమూ, ఆ శాస్త్రమునకు- విశిష్టస్థానమూ వున్నది. తెలుగు కవులునూ అలంకార ప్రియులే! ప్రాచీన కవులే కాక .... ఆధునిక తెలుగు కవులును అలంకార ప్రయోగమున నిష్ణాతులే!!

అంగ్ల భాషనందు- ఎన్నెన్నో అంగ్ల అలంకారములు ప్రాచుర్యములో నున్ననూ....తెలుగు(సంస్కృత)అలంకారములకు తుల్యముగానున్న కొన్ని ప్రధాన అంగ్ల అలంకారములు మాత్రము ఈ క్రింద వివరించబడినవి. వీటి లక్షణములను- ఉదాహరణములను పరిశీలించి, గ్రహించండి!

- 1] Simile (ఉపమానంకారము) :-** ఒక వస్తువును లేదా వ్యక్తిని-మరొక వస్తువుతో గాని లేదా మరొక వ్యక్తితో గాని ఏదో ఒక సమాన గుణముతో సరిపోల్చి చెప్పటను “Simile” అని అంటారు. *Ex.:* 1] She runs like a hare (ఆమె-కుందేలువలె పరుగెత్తును). 2] The water in this lake is as clear as crystal (ఈ సరస్సు నందలి నీరు స్పటికమువలె స్వచ్ఛముగా నున్నది).
- 2] Metaphor (రూపకాలంకారము) :-** ఇద్దరు వ్యక్తులను గాని లేదా రెండు వస్తువులనుగాని సమాన గుణముతో ఊహాత్మకముగా సరిపోల్చి చెప్పటను “Metaphor” అని అంటారు. *Ex.:-* 1] Jhansi Lakshmi Bai was a tigress on the battle-field (ఝాన్సీలక్ష్మి బాయి-యుద్ధరంగమున ఆడపులిగా నుండెను). 2] The news was dagger to his heart (ఆ వార్త- అతని హృదయమునకు కత్తిపోటయ్యెను). 3] Hyperbole (అతిశయోక్తి అలంకారము) :- ఒక- అంశమును వాస్తవమునకు మించి వర్ణించి, ‘అతిశయోక్తి’గా చెప్పటను-“Hyperbole” అని అంటారు. *Ex. :-* 1] The buildings of this city are touching the sky (ఈ నగరమండలి భవనములు ఆకాశమును తాకుచున్నవి). 2] If the time Cooperates I can put this entire World into my pocket (కాలము సహకరిస్తే- ఈ యావత్ ప్రపంచమునూ నా జేబులో పెట్టుకోగలను).

4] Irony (వ్యాజస్యత) :- మాటలలో - 'స్తుతి', భావమానండు - 'నింద' స్ఫురించునట్లు చెప్పుటను - "Irony" అని అంటారు. Ex:- 1] He Smokes, drinks and gambles and may be said to possess all the virtues (అతడు పొగ త్రాగును. మద్యపానము చేయును. మరియు జూరమోడును. మరీ.... సుగుణములన్నియు అతని సొత్తని చెప్పకోవచ్చు కదా!) 2] Chandraswami is an honourable man and Lallu Prasad Yadav is a gentle man (శంధ్రస్వామి నిశ్చయశీలపరుడు! లల్లూ ప్రసాద్ యాదవ్ పెద్దమనిషి!!)

5] Sarcasm (వ్యాజ్యనింద) :- నిందను గాని, హేళననుగాని మేళపించి చెప్పుటను - "Sarcasm" అని అంటారు. Ex:- 1] If there are no trees, the castor tree will be the greatest tree (ఎక్కడా చెట్లు లేకుంటే.... ఆముదపుచెట్టే మహావృక్షము కాగలదు). 2] She would be the best housewife on this earth if god had, created nonelse (దేవుడు ఇంకెవరినీ సృష్టించకుండా వుంటే.... ఈ ప్రపంచములో ఆమె ఉత్తమ ఇల్లాలి!).

6] Pathetic Fallacy (ఉత్పేక్షాలంకారము) :- ప్రాణము లేనివి సైతము - ప్రాణమున్న వానివలె భావప్రకటన చేసినట్లు వర్ణించి చెప్పుటను "Pathetic Fallacy" అని అంటారు. Ex:- 1] When a poet dies, the nature mourns her worshipper and celebrates his obsequies (ఒక కవి మరణిస్తే ... ప్రకృతి తన ఆరాధకునికి సంతాపము తెలుపుతుంది. అతని మరణాంతర జేడుకలను నిర్వహిస్తుంది). 2] When a beggar dies, the nature sheds tears (ఒక దివ్యగాడు తనువు చాలిస్తే.... ప్రకృతి కన్నీరు గాబుస్తుంది).

7] Oxymoron (విరోధాభాసాలంకారము) :- ఒక వ్యక్తికి గాని లేదా ఒక వస్తువునకు గాని పరస్పర విరుద్ధములగు విశేషణములను ఒకేసారి ఉపయోగించి చెప్పుటను "Oxymoron" అని అంటారు. Ex:- 1] He is an intelligent idiot (అతడొక తెలివైన వెట్టివాడు)! 2] She has terrific beauty (ఆమె భయంకరమైన అందము గలది).

8] Litotes (అక్షేపాలంకారము) :- వ్యతిరేక పదమును ఉపయోగించుట ద్వారా.... విరుద్ధభావము వచ్చునట్లు చేసి, మరింత నిర్ధారణగా చెప్పుటను "Litotes" అని అంటారు. Ex:- 1] She is no fool (ఆమె తెలివి తక్కువది కాదు). పై వాక్యములో - "ఆమె చాల తెలివైనది" అని చెప్పుట అసలు ఉద్దేశము! 2] He is a mayor of no mean city (అతడు చిన్న నగరమునకు మేయర్ కాదు). ఈ వాక్యములో - "అతడు చాల పెద్ద నగరమునకు మేయర్" అని చెప్పుట అసలు ఉద్దేశము! ము. 71, A.C.C. NO.-0- 425

‘జనప్రియ’ వారి- తెలుగు+ఇంగ్లీష్ భాషా ప్రచురణ

‘ఇంగ్లీష్ గ్రామర్’కు సంబంధించిన అనేక ప్రధాన అంశముల మీద- న
అవగాహన మరియు భాషాభాగ ప్రయోగములో ఆధిపత్యము సంపాదించుటకు
ఈ క్రింది గ్రంథములు చక్కగా ఉపయోగపడగలవు. ఈ గ్రంథముల అ-
నము వలన.... ఆంగ్లభాషనందు- పట్టునూ, ప్రావీణ్యమునూ సాధింపగలరన
సందేహము లేదు. ఈ గ్రంథములన్నియూ.... తెలుగు ద్వారా ఆంగ్లభాష మ
ఆంగ్ల వ్యాకరణమును నేర్చుకొను నిధిముగా- సులభతైలిలో.... సరళ భ
ప్రాయజిస్తు గనుక.... తప్పక చదవండి! తద్వారా ఆంగ్లభాషాసిద్ధిని పొంద

ఆర్థికల్స్ (A, An & The) మరియు మోకాబ్బులరీ

(ఆర్థికల్స్ మరియు ఆంగ్లపదజాలము మీద- సాధికారత సాధించుటకై కూర్చి-
గ్రంథము!) వెల : రూ॥ 14

ఎడిట్టనరీ ఆన్ కాంజుగేషన్ ఆఫ్ వెర్బ్స్

(సమగ్ర క్రియాకూప నిర్వచి నిఘంటువు) వెల : రూ॥ 20

ఎ డిట్టనరీ ఆన్ ప్లేజిక్టివ్స్

(సంక్రొత్త నిర్వచన పదప్రయోగ నిఘంటువు) వెల : రూ॥ 15

కాంట్రబ్యూసివ్ టు ఆన్ కామన్ ఎర్రర్స్

(ఆంగ్లపదములు మరియు వాక్యనిర్మాణమునందు సాధారణముగా దొరలు
ములు-దిద్దుబాట్లు) వెల : రూ॥ 16

ఓర్పర్స్ డిట్టనరీ (తెలుగు-ఇంగ్లీష్ నిఘంటువు)

(అనేకానేక తెలుగు పదములకు.... ఆంగ్లగ్రంథముల పేరణ మరియు ఆంగ్ల వా
నందు-కొన్ని పదముల ప్రయోగము) వెల : రూ॥ 12

ఓవర్ యువర్ వర్డ్ పవర్

(మీ ఆంగ్లపద చాతుర్యమును- పెంపొందించుకొనుటకై చూపొందించిన....
సమాచార పదముల, వ్యతిరేకార్థ పదముల, సమోచ్ఛారణ పదముల జాబితా
వెల : రూ॥ 8

ఇడియమ్స్ అండ్ ఫ్రేజెస్

(ఆంగ్లభాషా శాతీయములను, పదబంధములను- సందర్భోచితముగా ప్రయో

ఎ యునీక్ బుక్ ఆన్ 'యూసేజ్ ఆఫ్ ఎడ్యుకేషన్'
(665 ఆంగ్ల విశేషణ పదములకు- తెలుగు అర్థములు; 669 ఇంగ్లీష్-
వాక్యములయందు- ఆయా పద ప్రయోగములు) వెల : రూ॥

ఎ యునీక్ బుక్ ఆన్ యూసేజ్ ఆఫ్ యాడ్ వెర్స్
(427 ఆంగ్ల క్రియా విశేషణ పదములకు- తెలుగు అర్థములు; 627
తెలుగు వాక్యములయందు ఆయా పదప్రయోగములు) వెల : రూ॥

డెస్క్ వర్క్ 'ఇంగ్లీష్ గ్రామర్' పార్ట్-I : పార్ట్స్ ఆఫ్
(నిర్వచనములు-ఉదాహరణలు; అభ్యాసములు-జవాబులు) వెల : రూ॥

డెస్క్ వర్క్ 'ఇంగ్లీష్ గ్రామర్, పార్ట్-II : టెన్స్
(కాలరీతులు నిర్వచనములు; పట్టికలు; అభ్యాసములు-జవాబులు)
వెల : రూ॥

'జనప్రియ' ఆంగ్ల భాష
('బ్రిలియంట్ ఇంగ్లీష్ రెప్పింగ్ కోర్స్' ఇంగ్లీష్ నేర్చుకోగోరే తెలు.
ప్రత్యేకముగా కూర్చిన.... 'ఆంగ్ల స్వబోధిని') వెల : రూ॥

స్పీడెడ్స్ (ఇంగ్లీష్ స్పీకింగ్ కోర్స్)
(కేవలము '8 వార్షికుల'లోనే- ఇంగ్లీష్ మాట్లాడుటను నేర్చుకునే స్పెషల్
వెల : రూ॥

30 రోజులలో... ఇంగ్లీష్ నేర్చుకోండి!
(ఇంగ్లీష్ లో- భారాళముగా మాట్లాడుటకు సైండిఫిక్ మెథడ్స్ తో రూపొ-
నింపబడిన గ్రంథము!) వెల : రూ॥

ఇస్పర్మేటివ్ ఇంగ్లీష్ గ్రామర్
(S.S.C., ఇంటర్, I.T.I., T.T.I., B.Ed. ట్రైనింగ్ పొందే వారికి
ఆంగ్ల వ్యాకరణాభిసూఘలకూ అత్యంత ప్రయోజనాత్మక గ్రంథము!)
వెల : రూ॥

పై గ్రంథములలో.... మీకు కావలసిన గ్రంథముల ఖరీదును- 'జన-
ప్రియ' కేషన్స్, తెనాలి-522 201'కి M. O. ద్వారా పంపండి!
M.O. అందగానే .. సదరు పుస్తకములను- కేవలము Rs.1-00కి V.P.B.
ముద్రాకము M.O. పైకి పంపించుటకు వీలగును.

“జనప్రియ” ప్రచురణలు :

“అంగ్ల భాష”ను అభ్యసించువారికి మరియు “హిందీ పరీక్ష”లకు హాజరయ్యే వారికి “ఇంగ్లీష్” సమగ్ర పరిజ్ఞానాన్ని పెంపొందించు గ్రంథములు :-

1) ఎ డిక్షనరీ ఆన్ కాంజుగేషన్ ఆఫ్ “వెర్బ్స్”

(A Dictionary on Conjugation of “VERBS”)

(ఇంగ్లీష్-తెలుగు)

వెల : Rs. 15-00

2) ఆర్టికల్స్ (Articles) (A or an & the)

మరియు

వకాబ్యులరీ (Vocabulary=పదజాలము)

ఛైన్మార్క్, కాలేజీ విద్యార్థులకు మరియు అంగ్ల-భాష, గ్రామర్... నేర్పుకొనగోరే ఉత్సాహవంతుల కొరకై కూర్చిన... విమూల గ్రంథము।

వెల : Rs. 12-00

3) లెర్నర్స్ డిక్షనరీ (Learners DICTIONARY)

(తెలుగు-ఇంగ్లీష్ వాక్య విమలములు) వెల : Rs. 20-00

మాతన విద్యానందానికి అంగ్ల భాషను ముందుగా నేర్చుకొని ఇంజనీరింగ్ పరీక్షలకు ఉత్తీర్ణుడైన వ్యక్తి

4) స్పీడ్ డెక్స్ “ఇంగ్లీష్ స్పీకింగ్ కోర్స్”

(SPEEDEX “English Speaking Course”)

కేవలం “30” వారాలలో మాతన విద్యానందానికి

“ఇంగ్లీష్ భాషను.... సులభంగా మాట్లాడటం నేర్చుకొంటే!

వెల : Rs. 20-00